

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA

d N273

16 de maig de 2012

www.setmanaridirecta.info · 1,70 euros

El rescat de Bankia triplica la retallada en investigació científica

ESTIRANT DEL FIL · PÀGINES 2-3

El Partit Popular nacionalitza temporalment l'entitat per sanejar-la i tornar-la a privatitzar. La matriu de Bankia ha rebut 39.000 milions d'euros des de 2008

JUANFRA ÀLVAREZ

La indignació assenyala la banca

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINES 8-9

Un home estafat per les participacions preferents protesta al judici popular contra CaixaBank que les 'Indignades' van fer el 15 de maig davant la seu de l'entitat a l'avinguda Diagonal de Barcelona

L'espurna de la vaga indefinida encén els campus

Grècia vota
contra el pla
de rescat

RODA EL MÓN · PÀGINA 15

Nova edició
del festival de
cine anarquista

EXPRESSIONS · PÀGINA 18

estirant del fil

ESTAT ESPANYOL · MARIANO RAJOY SALVA LES CAIXES QUE VA ARRUÏNAR EL PP

Bankia, crònica d'un altre atracament

El banc ha rebut 39.000 milions en ajuts des de 2008 i és la vuitena entitat rescatada des de l'inici de la crisi. Els governs ja han injectat 110.000 milions d'euros al sistema financer espanyol

David Fernández
redaccio@setmanaridirecta.info

De crònica negra. Tarda del diumenge 6 de maig. Luís de Guindos, exresponsable de Lemhan Brothers a l'Estat espanyol i actual ministre d'Economia de l'executiu del PP, telefona personalment Rodrigo Rato. Li demana que es reunixi amb ell al seu despatx oficial del ministeri a les vuit del vespre. Quan hi arriba el president de Bankia -exvicepresident econòmic dels governs d'Aznar i expresident de l'FMI-, el ministre està flanquejat per Emilio Botín, president totpoderós del Santander; Francisco González, del BBVA, i Isidre Fainé, de La Caixa. La tríada bancària espanyola li demana que plegui. Ells continuen fixant la política econòmica del govern. Abans, el 24 d'abril, l'FMI ja havia apuntat textualment cap a Bankia en el seu darrer informe sobre l'Estat espanyol. Mentrestant, l'auditora de luxe Deloitte -que cobra 5,8 milions pels seus serveis- es negava a estampar la seva signatura als comptes de 2011 de l'entitat presentats davant la Comissió Nacional del Mercat de Valors. Comptabilitat tafurera i creativa, l'auditora aduïa un desfasament patrimonial en els balanços de 3.500 milions d'euros.

El dilluns 7, Rodrigo Rato truca Mariano Rajoy i, abans de presentar la seva dimissió de forma voluntària, li demana que el rebí a La Moncloa. El rep de seguida i xerren. Fet i fet, va ser Rajoy qui el va col·locar a Bankia. El dimecres, es fa pública la nacionalització de Bankia, Rato plega i el flamant José Ignacio Goirigolzarri -ben connectat amb el PP i el PNB- pren les

regnes pactades. De seguida, demana que l'Estat adquireixi el 100% del capital del Banco Financiero y de Ahorros (BFA) i es faci amb el 45% del control de Bankia, amb deu milions de clientes i 400.000 accionistes. Dit i fet: el vuitè rescat bancari des de l'inici de la crisi va acompanyat de la quarta reforma del sistema financer espanyol, presentada el divendres, on l'Estat posarà 15.000 milions d'euros més en avals.

El 24 d'abril, l'FMI ja havia apuntat textualment cap a Bankia en el seu darrer informe sobre l'Estat espanyol

El cas de Bankia, però, remet a la socialització de les pèrdues d'una de les anomenades entitats *sistèmiques* -massa grans per deixar-les defallir-, a la qual Mariano Rajoy ja ha atorgat una injecció pública inicial de 7.000 milions d'euros. Una xifra que dobla el pressupost per al 2012 del Ministeri d'Educació i triplica el destinat a Sanitat. En època de retallades dràstiques i austeritats unilaterals imposades, les comparacions es multipliquen: el rescat de Bankia és similar a tota la retallada en educació i sanitat (10.000 milions), dobla la retallada patida per les treballadores de la funció pública (4.000), triplica la tisorada en I+D científic (2.000) i quintuplica la retallada de les pensions (1.500).

I ja són 39.000 milions
Però aquest no és l'únic suport financer públic que ha rebut Bankia, la quarta entitat financera de l'Estat. Des de 2008, la matriu de Bankia, BFA, ja ha rebut 39.000 milions: 4.456 milions del primer FROB -el fons de rescat i reordenació aprovat per Zapatero- i gairebé 35.000 milions en les emissions de

deute avalades per l'Estat: 19.600 entre 2008 i 2009 i 15.000 aquest 2012. Full de ruta? Guindos ja ha cuinat la guinda: rescatar l'entitat, sanejar-la amb recursos públics i, després, "sotmetre-la a un procés de privatització". Cercle tancat i negoci rodó; i nova estafa consumada. Més encara si tornem a escoltar les paraules de Mariano Rajoy durant el

Bankia ha comès errors fins i tot en les seves campanyes publicitàries

cara a cara electoral amb Alfredo Pérez Rubalcaba a TVE, el novembre passat: "No penso donar ni un sol euro de diner públic a la banca".

L'Estat ja ha aportat 110.000 milions -entre avals de liquiditat i ajudes a la solvència- pel rescat públic del sistema financer espanyol, del qual no es coneixen del cert les xifres reals i les condicions exactes. Aquesta xifra, però, ja dobla la de les pitjors retallades antisocials des del final de la dictadura, aprovades pel PSOE el maig de 2010 per al període 2010-2013. D'aquella injecció, l'Estat només n'ha recuperat 19.000 milions i el rescat ja costa 82.000 milions d'euros.

Nepotisme financer i polititzat

Nascut de la integració de set caixes en risc de fallida (Caixa Madrid, amb el 52%; Bancaja; Caja Canarias; Caja de Àvila; Caixa Laietana; Caja Segovia i Caja Rioja), el nucli dur de Bankia està afiliat al PP i vinculat directament a les trames de poder del País Valencià -laboratori de corrupció i tupinades- i de la Comunitat de Madrid. Caja Madrid ha estat al servei del Partit Popular durant disset anys: ha protagonitzat fallides d'escàndol com la de Martins-Fedes o les urbanitzacions del Pocero a Seïña i el nomenament de Rodrigo

> La caixa negra del PP

Bankia, amb uns préstecs concedits al sector del totxo superiors als 37.000 milions d'euros, és la primera immobiliària bancària i encapçala la llista dels bancs més exposats a la bombolla especulativa, per davant del Santander (31.994 milions), el Banc Popular (22.800), el BBVA (21.872) i CaixaBank (20.075). Rere els actius tòxics de Bankia hi ha -sobretot- les runes de la dècada prodigiosa dels governs del PP i de la fal·lera constructora i la bombolla especulativa atada per la llei del sòl de 1998 de José Maria Aznar. Bankia també és la caixa

negra dels PP: de projectes megalòmans ruïnosa com Terra Mítica, el circuit de Fórmula 1 a València, les desenes de promocions immobiliàries buides i, fins i tot, la fiança de tres milions per evitar que Jaume Matas, exvicepresident balear del PP, entrés a la presó. La direcció actual de Bankia està farcida de dirigents del PP: des de l'exministre de l'Interior Acebes, passant per Mercedes de la Merced, la filla d'Eduardo Zaplana, nombrosos excàrrecs dels executius d'Aznar o l'entorn familiar i polític d'Esperanza Aguirre.

> La Bankia armada i militar

Segons un informe recent del Centre per la Pau JM Delàs titulat Banca armada: inversions explosives de bancs i caixes, Bankia és la tercera entitat espanyola vinculada al finançament del complex militar-industrial, amb unes inversions totals de 162 milions d'euros, que suposen el 5% d'un negoci controlat pel Santander i el BBVA en un 89%. Bancs i entitats que donen un suport financer cab-

dal a la indústria de la guerra i retroalimenten el cycle armamentístic. Bankia lidera les participacions accionaries de la indústria bèl·lica amb 141 milions d'euros a empreses com Emte Sistemas, Indra, Inmidea o Acitutti. Ha prestat més de 19.000 milions a empreses d'armament entre el 2005 i el 2010 i té 2,8 milions d'euros en bons d'inversió en el negoci de mort de la indústria de la guerra.

> “No som mercaderies en mans de polítics i banquers”. La guspira que va encendre el 15-M ara fa un any renova el compromís aquests dies, però manté intactes els lemes davant la reincidència del poder. La nacionalització de Bankia consumada la setmana passada és el darrer exercici cínic, que manté la doctrina del poder de socialitzar les pèrdues i privatitzar els guanys, de forçar que la crisi provocada des de dalt es pagui des de baix i de visibilitzar el frau econòmic i l'estafa política de retallar drets i serveis públics per salvar bancs privats.

, estirant del fil

ROBERT BONET

britànic criticava la falta de transparència i recordava que els ministres havien insistit que “no seria necessari injectar més diner públic” als bancs i cloïa afirmant que, una vegada més, seran les contribucions les que calmin els mercats transferint milions d'euros públics. Mentre això passa, en la crònica d'un atracament consumat a plena llum del dia i anunciat des dels micròfons oficials, el compte enrere per una intervenció del BCE o l'FMI al sistema financer espanyol s'accelera.

Parlem de crònica negra i d'elit plutocràtica; de comptes que no surten i auditors que no signen

Parlem de crònica negra i d'elit plutocràtica, doncs. Comptes que no surten i auditors que no signen; tupinades mítiques cobertes amb diners públics per la via de les retallades; caixes polítiques i polititzades arruinades per la mateixa gent que les rescata, i un president dimittit per ordre del mateix que el va nomenar, Mariano Rajoy. Llàstima que Islàndia quedi tan lluny encara.

Rato com a president ordenat per Mariano Rajoy, després que la disputa pel control de la caixa enfrontés obertament Gallardón i Esperanza Aguirre. Una lluita on es va arribar a posicionar el cap visible de la trama Gürtel del PP, Francisco Correa. En una conversa intervinguda telefònicament, la seva esposa, Carmen Rodríguez, consellera de Caja Madrid, deia a Correa: “Volen fotre fora Blesa (president de Caja Madrid). Jo votaré Blesa. La filla de puta de l'Espe vol fer-lo fora”. I Correa contestava: “Si el votes, demà Blesa et manté de consellera”.

Per la seva banda, Bancaja -els executius de la qual eren nomenats pel Consell Valencià- no ha estat més que una joguina pels tripijocs dels Zaplana i Camps de torn. A través de l'entitat, van aconseguir finançar la ruïna de Terra Mítica o el circuit urbà de Fórmula 1 a València, els macroprojectes i l'obra pública impulsada pel PP o centenars de promocions immobiliàries fallides. Fet i fet, Bancaja estava dirigida per l'expresident del PP de la Generalitat Valenciana José Luis Olivias,

número dos de Bankia i, avui, també conseller d'Iberdrola.

Coneguda entre els cercles financers com *Blancaneus i els set nans* (per les set caixes que integra), Bankia és una de les entitats que més va recórrer al Banc Central Europeu per aconseguir préstecs ba-

rats. Amb una caiguda del 38% a la borsa des que cotitza, aquella fusió de caixes va suposar el tancament del 20% de les oficines (853) i l'acomiadament del 16% de la plantilla (3.850 persones). Actualment, Bankia té 3.000 sucursals i 21.000 treballadors. Aquest nou rescat públic

d'una entitat financera, arruinada per una gestió política malbaratada, també ha merescut l'atenció del diari *Financial Times*, que s'ha preguntat “per què els banquers espanyols, reguladors i funcionaris del govern troben tan difícil acceptar (i explicar) la veritat?”. El diari

OPINIÓ

Una burla en cinc actes

Vicent Partal
Director de *Vilaweb*

Acte primer. Agafes unes caixes d'estalvis que més o menys funcionen i les gires de dalt a baix. Fas que deixen de pensar en termes de negoci i de funció social i que passen a ser, simplement, el braç financer de la política que t'interessa, per més absurda i forassenyada que sembla. I és clar, acabes arruinant-les.

Acte segon. Quan ja les tens arruinades, fas que s'ajunten per

convertir-les en això que en diuen *sistèmiques* -que, traduït, vol dir que són tan grans que ningú no s'atreveix a deixar-les caure. Hi mantens els mateixos responsables de la ruïna -o és que no havíem quedat que això no era un negoci sinó un braç financer del partit?- i esperes que els teus guanyen les eleccions.

Acte tercer. Proves d'ensarriar, encara més, el veí. Tu estàs arruïnat, a punt del col·lapse i en la misèria, però, contra tots els pronòstics, encara fas el

cor fort i exigeixes no pas que et salve qui et pot salvar, sinó que et salve de manera que sembla que ets tu qui el salva a ell. I vols el logo, la seu i la direcció. I és clar, l'interfecte diu que no, que ja t'ho faràs tot solet.

Acte quart. A la desesperada, quan la cosa ja és a punt de causar un escàndol d'abast planetari, els del teu partit diuen que d'acord, que ja hi posarem tots els diners públics (els meus, els teus, els nostres...) per evitar la catàstrofe i salvar

la paradedeta. Tants diners com fa tres setmanes deien que calia estalviar com fóra prenent-los de la sanitat i l'educació.

Acte cinquè. Cobres, et retires sense gens de pudor ni de vergonya, amb la butxaca tan plena que no hi cap ni un bitllet més, i encara ets tan pinxo que reparteixes dividendes entre els accionistes -que ho havies promès. D'on puguem eixir els dividendes, a qui importa? Acte sisè (però, no l'espereu). Algú t'esclafa els morros.

> Vuitè rescat a recer del FROB

El rescat de Bankia, el vuitè des que va arrencar la crisi, ha suposat una injecció inicial de diner públic de 7.000 milions, la més gran que mai s'hagi registrat des del FROB. La CAM -venuda per un sol euro a Banc Sabadell- va rebre 2.800 milions d'euros. La fusió de Caixa Galicia amb Caixanova va rebre 2.465 milions. Cajasur, propietat de l'Església, va assolir 990 milions i Caja España-Caja Duero, 525 milions. Respecte a les antigues caixes catalanes, Unnim ha estat

venuda al BBVA per un euro i ha rebut 568 milions del FROB. CatalunyaCaixa està en procés de subhasta, tot i haver rebut 1.718 milions. Banco de Valencia, la darrera entitat intervinguda, va rebre 3.000 milions. L'Estat espanyol no és el país que ha injectat més diners a la banca. Mentre les ajudes estatals, a través del FROB, s'han pujat a 15.209 milions d'euros, Alemanya ha rescatat els seus bancs per un import superior als 106.000 milions d'euros.

> CCOO, UGT i IU, en nòmina

Rodrigo Rato rebia una retribució anual de 2,34 milions d'euros de Bankia, 260 vegades el salari mínim interprofessional. Una treballadora que cobri el SIM trigaria dos segles i sis dècades a cobrar-ho. Rato, que serà indemnitzat amb 1,2 milions d'euros, ha estat substituït per l'executiu del BBVA Jose Ignacio Goirigolzarri, que no hauria de cobrar més de 600.000 euros anuals (les entitats intervingudes tenen topall salarial), però que mantindrà la seva jubilació d'or del BBVA, valorada en 68,7 milions d'euros.

Un treballador que cobra el SIM hauria de treballar 7.600 anys, com recorda el periodista Ignacio Escolar, per assolir aquesta xifra. Ells no són pas els únics. Del PSOE a CCOO, tots estaven representats als òrgans directius de Bankia. José Antonio Moral Santín, per Izquierda Unida (IU), cobrava 197.000 euros anuals; el líder d'UGT José Ricardo Martínez, 180.000 euros, i dos membres de la direcció de CCOO assegurats al consell de Bankia, Francisco Baquero i Pedro Bedia, van cobrar 625.000 euros.

, impressions

Inés Marco · Investigadora de l'ODG – Albert Sales · Membre de la Campanya Roba Neta
opinio@setmanaridirecta.info

El Fons Ètic Garantit de Caixa Bank, ens prenen el pèl?

La Caixa ha presentat el seu Fons Ètic Garantit, els rendiments del qual es vinculen a l'evolució de les cotitzacions d'algunes empreses suposadament ètiques. Aquestes empreses són considerades socialment responsables per complir amb els estàndars establerts per l'índex FTSE4 Good Europe. El llistat d'empreses suposadament exemplars inclou Allianz, Deutsche Post, Bayer, Inditex, KPN... Però el currículum d'aquestes companyies dista bastant de demostrar un compromís de responsabilitat social i mediambiental. Per a mostra, un parell d'exemples. L'ètica de Bayer és membre fundador de la iniciativa Global-Compact de l'ONU i coopera amb el Programa de Nacions Unides per al Medi Ambient. Però la realitat de les seves actuacions xoca amb les declaracions de bones intencions.

Tot i obviant la relació entre la transnacional i el nazisme, la farmacèutica ha demostrat prioritzar el lucre als drets humans cada vegada que es presenta l'oportunitat. Als anys vuitanta, Bayer va seguir venent a Àsia i Llatinoamèrica un medicament anticoagulant que ja no podia vendre a Europa ni als Estats Units per l'alt risc de contagi del VIH que comportava. La companyia ha estat encausada en les tres edicions del Tribunal Permanent dels Pobles per violar més de 20 instruments internacionals de drets humans mitjançant el foment de la confiança en la venda i l'ús de pesticides perillosos i insegurs com el endosulfan, el paraquat i els

neonicotinoides. L'empresa obté bona part dels seus beneficis de les desastroses condicions de la ramaderia industrial, on sorgeixen noves malalties constantment per l'abús de productes com Baytril que afavoreixen l'aparició de soques resistents als antibiòtics. Durant anys, l'OMS ha exigít la prohibició de la utilització a gran escala d'antibiòtics en la cria d'animals, però Bayer segueix publicitant els seus productes com si de gran solucions per a la ramaderia es tractés. Inditex i la

Barrejar l'ètica amb el que s'anomena 'responsabilitat social empresarial' és, si més no, pretensions

seva responsabilitat social Inditex és l'empresa propietària de les marques Zara, Pull and Bear, Massimo Dutti, Bershka, Stradivarius, Oysho, Zara Home i Uterqüe. Amancio Ortega, el seu fundador, té la fortuna més gran de l'Estat espanyol. Després de les nombroses acusacions per situacions d'explotació laboral a les seves fàbriques proveïdores disperses per tot el món, l'empresa ha desenvolupat una estratègia de responsabilitat social empresarial que s'utilitza com a exemple en les escoles de negocis. Fins i tot ha signat un acord internacional amb la Federació Internacional de Treballadors de la Indústria

CRISTINA SPANNO

del Tèxtil, la Confecció i el Cuir. Malgrat això, en els últims cinc anys, els casos d'explotació laboral, persecució sindical i vulneració de la llibertat d'associació, s'han succeït a Bangladesh i Cambodja. Aquests països "gaudeixen" del gran avantatge compe-

titiu de pagar els salaris més baixos del món. En el cas de Bangla Desh, el salari mitjà d'una obrera de la confecció se situa al voltant dels 34 euros mensuals, mentre a Cambodja ronda els 60. En ambdós països, les mobilitzacions de les treballadores i treba-

lladors per aconseguir un augment del salari mínim legal han xocat amb dures repressions per part de l'estat i de la patronal. L'agost de 2011, el govern brasiler va descobrir tallers clandestins a Sao Paulo on persones immigrants confeccionaven roba de Zara en condicions d'esclavitud. El cas es va saldar amb un acord entre Inditex i Brasil pel qual l'empresa gallega destinaria 1,4 milions d'euros a finalitats socials en aquest país. A l'Argentina, la cooperativa La Alameda ha denunciat casos similars amb immigrants bolivianes. I el desembre de 2011, la Campanya Roba Neta publicava un informe sobre les condicions de vida de les obreres de la confecció de Tànger en què es documentaven les situacions d'explotació laboral que viuen aquestes treballadores marroquines. Fons d'inversió "ètics"? Barrejar l'ètica amb el que el món dels negocis anomena "responsabilitat social empresarial" és, si més no, pretensions. De moment, les empreses pioneres de la responsabilitat social són les que més impactes socials i mediambientals negatius provoquen pel seu voraç ànim de lucre.

Caixa Bank és una d'elles, i millor resultat ètic tindria si deixés d'invertir en transnacionals amb activitats que no poden controlar i comencés a donar resposta a les 300.000 persones estafades pel cas de les participacions preferents. O retirés l'acusació penal interposada a activistes d'Ecologistes en Acció per realitzar una acció simbòlica i pacífica a la seu central de l'entitat financera el 4 de desembre de 2011.

Frederic Tort · Membre de la CUP Blanes
opinio@setmanaridirecta.info

L'ètica i l'estètica en la política municipal

Durant les campanyes electorals, els partits s'omplen la boca de participació, progrés, millores socials, etc. A Blanes, aquestes promeses van venir de part de tots els partits però un cop passades les eleccions i reparades les cadires aquestes quedarien en paper mullat. Malauradament, la política actual es basa en espectacles com els que ens regalen els partits als plens el darrer dijous de cada mes.

La responsabilitat dels partits hauria de ser clara si es pretenen portar a la pràctica polítiques de progrés social. I això no implica utilitzar formes estridents, ni cridar més, ni presentar més mocions als plens (algunes més o menys buides de contingut), ni buscar l'enfrontament constant amb els adversaris polítics per justificar que ets allà. L'actitud per avançar vers la transformació social hauria de ser la crítica (i

La política ha de servir per gestionar la vida pública fent participar tothom

l'autocrítica) constructiva, deslegitimant la mala pràctica política i les injustícies, amb propostes que posin per davant el bé comú per sobre dels personalismes i interessos de partits i sindicats. La política ha de servir per gestionar la vida pública fent participar tothom per millorar la societat, i no pas per justificar l'existència de grups municipals, càrrecs, sous i cadires. Al consistori blanenç és molt típic tirar pilotes fora quan

van maldades, però tots i cadascun dels grups municipals representats han participat dels darrers equips de govern i són, per tant, responsables de molts encerts però també de molts dels despropòsits que han conduït Blanes a la situació actual. No assumir-ho és estar d'esquenes al poble. I no oblidem, Blanes és un projecte col·lectiu i no pas una mena de propietat intel·lectual al servei d'uns quants.

Hernan Collado · ¿?
opinio@setmanaridirecta.info

La senyora de Tous

Explicuen els padrins de la Segarra i la Noguera que la senyora de Sant Martí de Tous havia estat una dona tant "gormanta" que havia malbaratat bona part de les seves riqueses en bons àpats fins al punt d'haver fet caure la casa en la misèria. Un dia, quan anava mendicant pels pobles, va entrar en una casa humil on li van oferir pa amb nous per a menjar. Després de tastar-les va dir: "si hagués sabut abans com de bo és el pa amb nous, encara avui seria la senyora de Tous".

Fa anys que sabem que les necessitats en què vivim són imposades des de fora i de forma interessada

Evidentment, aquesta història no va de nous, ni de vedella amb bolets, ni de caviar rus, sinó de com costa valorar les coses que tenim, i adonar-nos de les oportunitats abans no ens passen de llarg. M'agrada recordar-la ara, quan és tant fàcil tirar les culpes als altres, a la gestió de governs passats i presents en relació a aquesta crisi, diguem-ne econòmica o diguem-ne sistèmica.

SOL UNDURRAGA

Fa, pel cap baix, tres dècades que sabem perfectament que el 25% de la humanitat consumeix el 85% dels recursos del planeta i que això és insostenible, fins i tot acceptant com a vàlid aquest greuge comparatiu. Fa anys que sabem que el consum de béns i serveis no ens aporta felicitat, sinó que més aviat ens n'allunya; fa anys que sabem que les necessitats en què vivim no són internes sinó imposades des de fora i de forma inte-

ressada; fa anys que veiem com el nostre entorn immediat es degrada en relació directa i proporcional a l'augment del nostre "benestar" en termes de major disposició de recursos.

Tanmateix, què hem fet cadascú de nosaltres per adreçar aquesta realitat? Quants de nosaltres hem sabut realment prendre les nostres decisions de vida diària, alimentació, mobilitat, vacances, etc. d'acord amb criteris de sostenibilitat

social i ambiental ben de sentit comú? Què fàcil que hagués estat anys enrere pagar una mica més per un bon enciam enlloc d'estalviar pel cap de setmana, permetre'ns el luxe de comprar a la botigueta de barri a canvi de postposar la compra de l'*smartphone*, o renunciar a anar a l'altre costat de món i invertir els diners de les nostres vacances en un servei de qualitat a prop de casa. En canvi, ara, quan bona part de nosaltres patim per arribar a final de mes, és difícil no optar per aquelles opcions que afavoreixen menys els sectors econòmics que segons tots els teòrics de l'*economia verda* ens han de treure de la crisi.

Ara tots estem convençuts que la crisi és un motor de canvi, però no és menys cert que costa molt engegar el motor quan ja tenim el dipòsit buit de carburant. Serem capaços de suportar tots els canvis que teníem pendents, de cop i sense anestèsia? El que és clar és que, tard o d'hora, com la senyora de Tous, ens tocarà aprendre a valorar el més senzill quan ja no hi hagi alternativa perquè no hi haurà lloc per a més luxes. O, dit d'una altra manera, tornar a recuperar tots els significats de la paraula *valor*. Però entenem realment que estem en aquesta situació, o encara necessitem més canya per adonar-nos que no hi ha esperança individual, sinó únicament col·lectiva?

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Bankia no som tots

Albert Roca Enrich, Barcelona

Aduen entre mans les màfies que es governen, davant de l'embolic que repartiment de diners que Bankia rebrà del govern de torn, no se li va acudir res més que, com a titular de portada, escriure: "*Bankia somos todos*". I em vaig sentir insultat, pot ser que no fora l'únic. I és que molta gent no inverteix en empreses armamentístiques com ho fan Bankia i tantes altres entitats financeres; molta gent no s'ha omplert les butxaques amb l'estafa immobiliària com ho han fet ells; a molta gent no se la rescata sinó més aviat el contrari, cada cop l'escanyen més per molt desfeta que estigui la seva economia.

Clar que a diaris com aquest no l'importen gaire els seus possibles lectors. Del que viuen és de la publicitat que insereixen Bankia i altres empreses propietàries del planeta i, és clar, com han de ser crítics? com han de mossagar la mà que els dona de menjar? com han de fer periodisme?

Uns canvis necessaris

Oriol Augé, Castellciutat

Vivim en una societat que va a pitjor. Una societat en la que cada dia veiem més casos de corrupció, cada cop hi ha més persones aturades i, alhora, més gent que es queda sense la prestació d'atur; una societat en la que es desallotgen famílies senceres i se salven els bancs. Una societat que es retroalimenta gràcies al treball d'uns (perifèria) i a les comoditats d'altres (centre), on cada dia qui més qui menys gaudim de luxes innecessaris que pel bé d'altres hauríem d'aprendre a prescindir-ne, ja que la vida que gaudim és gràcies a les penes i morts d'altres.

És la mateixa societat que posa de manifest la necessitat d'un canvi imminet en el nostre sistema polític (perquè està clar que no funciona), un canvi en el sistema econòmic (perquè el capitalisme crea grans desigualtats) i un canvi en el sistema jurídic (perquè els rics i els corruptes es lliuren d'anar a la presó i els presos polítics augmenten cada dia). Surt al carrer i digues prou!

Un govern seriós?

Josep M. Loste i Romero, Portbou

Un govern seriós no es pot dedicar, exclusivament, a implementar unes retallades antisocials, cada dia més radicals, i a portar al Tribunal Constitucional els incompliments del govern "imperial" del PP. La voracitat insaciable, la total manca de respecte envers Catalunya, dels qui manen actualment a l'altiplà hauria de tenir una resposta contundent, unitària i rigorosa de la societat (molt més enllà de l'anomenat "pacte fiscal"). Lògicament, aquest reacció cívica hauria d'estar encapçalada per l'executiu català. No pot ser que, a casa nostra, la majoria de serveis públics i necessitats socials les haguem de pagar per duplicat o triplicat.

EN CALENT

"El fiasco econòmic ens ha donat la raó: el Pla Caufec era inviable i no s'aguantava per enlloc"

Membre de la coordinadora contra el Pla Caufec

Ni muts

Esplugues de Llobregat, un poble víctima de l'especulació urbanística com tants d'altres. En una època en què les promeses de progrés, benestar i creixement econòmic han estat la tapadora per enriquir promotors, constructores i polítics. El Pla Caufec, un megaprojecte urbanístic. Amb dos gratacels de 115 metres, un centre comercial, oficines, 600 vivendes d'alt estadiu. Tot a la falda de la serra de Collserola. Des de l'any 1991 unes associacions de veïns es neguen a ser víctimes silencioses i alcen la

veu contra aquest projecte urbanístic. 20 anys de lluita, de denúncia de l'especulació, per frenar un projecte que finalment la crisi ha ajudat a aturar. El fiasco econòmic ens ha donat la raó: el Pla Caufec era inviable i no s'aguantava per enlloc.

Ni a la gàbia

En aquests 20 anys d'oposició ciutadana al Pla Caufec han estat múltiples els actes, les activitats, els arguments i les accions que s'han realitzat. El resultat sempre ha estat el mateix: la topada contra un mur politico-

administratiu -l'Ajuntament ha estat un dels principals promotors del projecte- i un reguitzell de condemnes i sancions jurídiques. Però la repressió a l'oposició al Pla Caufec ha fet un pas endavant: actualment hi ha 9 veïns del poble pendents de dos judicis penals, 6 dels quals tenen una amenaça real d'acabar a la presó. 9 veïns del poble acusats de desordres públics (per manifestar-se i concentrar-se), atemptats a l'autoritat, desobediència greu... 9 veïns del poble triats a dit d'entre les més de 1.000 persones que van participar a la manifestació del dia 7 de novembre de 2007, i de les 300 de la concentració del dia 18 de març de 2009 davant l'Ajuntament... 9 veïns castigats per no quedar-se muts davant l'especulació urbanística, l'enriquiment fàcil, la prepotència i la destrucció de Collserola.

. EDITORIAL

El 15M s'organitza i afina objectius

El moviment de la indignació va sorgir ara fa un any com a símptoma del cabreig social que es deriva de la situació de crisi financera que els poder públics i les entitats bancàries han fet recaure sobre la població més desafavorida. Retallades de serveis socials, acomiadaments i privatitzacions són a l'ordre del dia, fent més i més difícil l'accés a les necessitats bàsiques d'habitatge, ensenyament, salut i treball digne. El que va sorgir com a indignació ha mutat durant aquests dotze mesos en quelcom més organitzat. Una extensa xarxa d'assemblees a barris i pobles s'ha seguit reunint i debatint, parlant de conceptes i valors, definint voluntàriament o involuntàriament una ideologia flexible que enllaça amb els principis bàsics d'un repartiment just de la riquesa i una democràcia real en els proces-

sos de presa de decisió de la nostra societat. En aquest primer aniversari, però, també s'ha constatat que no s'ha perdut la paciència, que s'ha après del procés assembleari i que s'ha fet real allò de 'sí, es pot'. Més de 136.000 persones van sortir als carrers de Barcelona, visibilitzant una enorme transversalitat social i generacional del moviment. Altres milers ho van fer a ciutats com València, Madrid, Girona, Tarragona o Lleida. I després de les acampades s'han afinat més els objectius de la lluita. Assenyalar amb noms i cognoms els estafadors bancaris, amb cassolades i acampades, desdibuixa el fals mite impersonal dels mercats culpables de tot. Amb tot això i en l'actual context d'aprofundiment de la recessió econòmica, no cal ser molt espavilat per afirmar, que el 15M té una llarga vida assegurada.

. PENSEM, DONCS EXISTIM

Mitjans propis

Roger Costa Puyal
directa@setmanaridirecta.info

Al segle XIX les persones van haver de trobar les seves pròpies maneres de sobreviure en un nou medi, les ciutats industrials. Les condicions de treball eren inhumanes i, per lluitar-hi en contra, es van agrupar en sindicats. Però és que en aquella època no hi havia serveis públics, ni seguretat social, ni atur, ni educació, ni sanitat pública. Quan algú emmalaltia o es quedava sense feina, senzillament, es moria de pobre; ella i les persones que d'ella en depenguessin. Les solucions que hi van trobar les persones van ser l'autogestió i el suport mutu. Es van dotar d'una seguretat social col·lectiva. D'una banda, les societats obreres van crear caixes de resistència per donar un sou a ma-

lalties i/o aturades. Aquestes caixes s'omplien amb les quotes de les sòcies i/o amb aportacions voluntàries. A nivell més informal, senzillament, quan algú emmalaltia, el veïnat, la família i/o les amistats es feien càrrec d'aquesta persona i de les persones que depenguessin d'ella. Més recentment, durant la Transició, les persones també van recórrer a l'autogestió. Amb la mort de Franco va morir el món antic i van venir la democràcia i el benestar. La democràcia, ja veïeu com ha anat. Les condicions de treball van millorar, la situació global de la classe obrera no gaire. Quan els sindicats van deixar de tenir utilitat la gent es va reagrupar en assemblees autònomes coordinades. Vitòria va ser la punta de llança d'aquest moviment, per això va passar el que va passar. Allò del benestar també va

anar fatal. Hi havia atur, seguretat social i una mica de sanitat pública... gairebé res més. L'educació estava en mans de l'església i, pràcticament, no hi havia escoles públiques. Altre cop, la gent va recórrer a mitjans propis i es van construir moltes escoles autogestionades, com la Pegaso, a Sant Andreu de Palomar. També es van donar experiències autogestionàries en molts altres àmbits dels serveis públics. Després, l'estat es va fer càrrec d'aquests projectes; perquè se li exigia i perquè els volia controlar. Avui s'acaba el miratge. L'estat elimina serveis públics i/o n'endureix les condicions. Tard o d'hora haurem de recórrer a l'autogestió, a tenir mitjans propis, com la DIRECTA. Hi ha mestres, metges i mitjans. Fem-ne ús, fem escoles, fem hospitals. Fem aquest altre món que creiem possible.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana hem acudit a la manifestació del 12M i a la reocupació de la plaça Catalunya de Barcelona. Hem repartit 500 exemplars de la DIRECTA 272, hem regalat alguns llibres, hem recollit alguns calerons i hem fet molta promoció. La resposta de la gent és bona, ens feliciten per la feina feta, moltes ens han conegut a través de la web i els hem pogut explicar que el projecte necessita de les subscripcions per a seguir funcionant. Però el ritme de creixement de les subscripcions segueix sent baix. Us volem animar a totes a fer un esforç per veure si podem arribar a les 1.500 abans de l'agost. És un repte que ens volem marcar per aquest estiu. Segur que serà un dels punts que podrem parlar en l'assemblea general que tenim prevista per aquest proper dissabte dia 19 de maig. A veure si la podem fer, perquè entre tantes movilitzacions, no queda temps per a reflexionar. Fins la setmana que ve. Salut!

. FE D'ERRADES

— A l'article sobre el terratrèmol de Lorca (Roda el món de la Directa 272), la foto superior va ser cedida per l'Associació de Veïns La Viña.

. EL RACÓ IL·LUSTRAT

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego n.º 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.setmanaridirecta.info — directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

creative commons LLIÇÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

CC BY-NC-ND Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

- Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

- Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

· Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
· El setmanari DIRECTA no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@setmanaridirecta.info — edicio@setmanaridirecta.info — video@setmanaridirecta.info
fotografiadirecta@setmanaridirecta.info — il·lustracio@setmanaridirecta.info
subscripcions@setmanaridirecta.info — distribucio@setmanaridirecta.info
publicitat@setmanaridirecta.info — administracio@setmanaridirecta.info

Qui Som

REDACCIÓ: Estirant del fil | David Fernández Impressions | Lèlia Becana Així està el pati | Jesús Rodríguez i Manu Simarro Quaderns d'Illacrua | quaternsillacrua@setmanaridirecta.info
Roda el món | Laia Gordi, Ana Paola Van Dalen i Oriol Andrés Observatori dels mitjans | Marc Torras Expressions | Manel Ros i Anna Pujol Reig Agenda directa | Arnau Galí i Muriel Comas La indirecta | Alex Romaguera FOTOGRAFIA: Robert Bonet IL·LUSTRACIÓ: Carlos Villafranca
CORRECCIÓ: Laia Braguerà EDICIÓ: Marc Iglesias COMPAGINACIÓ: Roger Costa Puyal
PUBLICITAT: Anna Pujol Reig DIFUSIÓ: Blai Lindström DISTRIBUCIÓ: Lèlia Becana
SUBSCRIPCIONS: Lèlia Becana ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond i Estel Barbé

Corresponsalies

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDA: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MAREME: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
RIPOLLÈS: ripolles@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terresponent@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@setmanaridirecta.info

, així està el pati

El 15-M omple de nou els carrers i les places | PÀGS. 8 i 9

Les universitats caminen cap a la vaga indefinida | PÀG. 10

Enèsima denúncia de maltractaments al CIE | PÀG. 11

Entrevista a l'advocat Andrés García | PÀG. 12

SANTA COLOMA DE GRAMENET · EL COL·LECTIU MENJAR PER TOTHOM RECLAMA UN MENJADOR PÚBLIC I GRATUÏT A L'AJUNTAMENT

Acció al carrer per visibilitzar l'augment de la fam a Santa Coloma

El menjador autogestionat de l'Ateneu Popular Julia Romera es planta a la Rambla de Sant Sebastià per exigir al consistori colomenc que compleixi la legislació de Serveis Socials

Aitor Blanc
barcelonesnord@setmanaridirecta.info

Davant la inacció de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, el dilluns 14 de maig, el col·lectiu Menjar per Tothom va treure al carrer el menjador social que atén persones que no poden cobrir les seves necessitats bàsiques, com el menjar.

Sota el lema *A Santa Coloma es passa gana... volem un menjador públic*, les usuàries i voluntàries del col·lectiu van dur a terme aquesta acció, amb l'objectiu -segons expliquen en un comunicat- d'exigir a l'Ajuntament que compleixi la legislació de Serveis So-

L'acció es va fer a la Rambla de Sant Sebastià de Santa Coloma de Gramenet

El servei que ofereix Menjar per Tothom és totalment gratuït i voluntari i les tasques que s'hi fan són rotatòries

cials al respecte i demanar que habiliti un menjador públic i gratuït. A la vegada, amb el trasllat del menjador al carrer, han volgut sensibilitzar el veïnat sobre la situació de gana que pateixen cada vegada més persones i demanar la col·laboració ciutadana per mitigar el problema.

Dos anys de menjador social

Partint del voluntariat i l'autogestió, el col·lectiu -ubicat al local de l'Ateneu Popular Julia Romera- ja

fa dos anys que tira endavant el menjador social, que avui dia dona servei a una vintena de persones. En un principi, el menjador es feia un dia a la setmana, però aviat es va veure la necessitat d'ampliar-lo a dos dies setmanals, els dilluns i els dijous. El servei és totalment gratuït i voluntari i les tasques que s'hi fan són rotatòries. La necessitat, però, és més gran que la capacitat d'oferir el servei de manera voluntària per part d'un col·lectiu ciutadà.

El voluntariat cobreix els serveis municipals

La llei de Serveis Socials dictamina que els municipis amb una població superior als 20.000 habitants tenen competències en la gestió i l'organització de menja-

dors socials, que s'ofereixen des de les àrees bàsiques de serveis socials, ja que són el punt d'accés als serveis socials bàsics més immediat i proper a la persona usuària. Segons la pròpia legislació, "els serveis socials bàsics són garantits per a totes les persones, especialment per a les que necessiten ajuda i suport per fer front a situacions de necessitat personal bàsica".

Menjar per Tothom, però, considera que "l'assistència que es dona des de l'Ajuntament -l'administració responsable segons la llei- és insuficient, ja que no arriba a totes les persones que ho necessiten, no s'informa prou els ciutadans i s'endarrereixen els ajuts amb traves burocràtiques". Una de les objeccions més destacades és la

manca d'informació adreçada a la gent necessitada.

És per això que, des d'un bon començament, reivindiquen que l'administració pública -ja sigui l'Ajuntament o la Generalitat- sigui qui s'ocupi d'aquest problema tan greu que cada dia afecta més persones, especialment a ciutats com Santa Coloma de Gramenet, on s'assoleixen unes xifres d'atur que arriben a les 13.400 persones, fet que agreuja la situació.

Davant les mancances en serveis socials, propostes i creació d'alternatives populars

A banda del menjador social, una altra iniciativa lligada al col·lectiu és el treball amb el teixit associatiu de la ciutat. És per això que, sense sortir del mateix local, ja fa

uns mesos que s'ha impulsat, juntament amb la Cooperativa de Consum Ecològic El Cabàs, el projecte El Cabàs acull. La idea consisteix a elaborar una cistella ecològica amb aportacions de les cooperativistes i oferir-la a diverses famílies que ho necessiten, una cistella social.

El col·lectiu vol impulsar valors i experiències de cooperació, autoorganització, autogestió i suport mutu

Aquests projectes, que poden semblar merament assistencialistes, estan oferint serveis a persones desemparades i impulsen valors i experiències de cooperació, autoorganització, autogestió i suport mutu.

El col·lectiu també interacciona amb projectes com la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i la Vivenda a Gramenet, amb qui es comparteix espai i inquietuds.

+INFO

www.ateneusantacoloma.cat
Carrer Sant Ramon, 51
Santa Coloma de Gramenet
menjador_social@google-groups.com

, així està el pati

BARCELONA · CONCENTRACIONS PER LA DACIÓ EN PAGAMENT I JUDICI POPULAR A LA CAIXA

La indignació es reinventa i trasllada la protesta a les entitats financeres

ORIOI CLAVERA

Acció a les portes d'una oficina de Caja Madrid al Paral·lel de Barcelona

ALBERT GARCIA

Judici popular a Caixabank davant la seu central de l'avinguda Diagonal de Barcelona

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

En el marc del dia d'accions descentralitzades que havia de posar punt final als quatre dies de commemoració del primer aniversari de l'inici de les accampades a les places, la protesta es va centrar en les entitats financeres, amb la idea d'assenyalar el nou cavall de batalla del moviment de la indignació. Tot això passa en un context internacional

incert, en què s'especula amb un corralito financer a l'Estat espanyol i amb la sortida de Grècia de la moneda única europea. Aquests elements van pesar molt durant el debat que es va fer el vespre del 15 de maig a les portes dels gratacels de la seu central de La Caixa de l'avinguda Diagonal de Barcelona. Una assemblea amb més d'un miler de persones va apuntar la necessitat d'enfocar la lluita contra les entitats bancàries i les institucions financeres, que van ser sen-

yalades com a culpables de l'actual context de retallades, acomiadaments i privatitzacions. Tot i que el debat sobre si acampar o no i sobre com unificar les decisions de les assemblees -en aquell moment se'n feia una altra a la plaça de Catalunya, tot i que l'acampada ja havia estat desmantellada- va ser menys transcendent, es parlava una clara unitat d'acció en el sentit de "fer la vida impossible als directius dels bancs" mitjançant accions públiques i massives de tota la gent afectada per les estafes de les preferents i per les execucions hipotecàries, entre d'altres. Així doncs, es va acordar fer cassolades a les portes de l'edifici central de La Caixa -rebatgejat com a Torres Mordor per les activistes-, amb dues cites diàries, a les vuit del matí (moment d'entrada a l'edifici dels executius) i a les set de la tarda (una cita més massiva), amb relleus durant tot el dia. Pot

ser que aquestes convocatòries es repetixin al llarg de la setmana, tot plegat amb la vista posada a la propera vaga general a l'ensenyament públic del 22 de maig.

Accions per la dació en pagament

El 15 de maig també es van fer altres accions davant d'entitats financeres que s'oposen a la dació en pagament i que acumulen gran quantitat de casos d'execució hipotecària i desnonaments. Prop de 150 persones van anar a la seu de Caixa Penedès del carrer Pelai, una vuitantena a la seu de Catalunya Caixa de la Via Laietana, més de 120 a la seu de Bankia de l'avinguda del Paral·lel i prop de 90 a la seu del Banc Sabadell del carrer Consell de Cent. En tots els casos, es va intentar negociar amb les representants de les sucursals, amb la companyia de persones directament afectades per embargaments i des-

nonaments instats per cadascuna d'aquestes entitats. A Tarragona, on es va ocupar el vestíbul d'una seu d'Unnim amb la mateixa intenció, les responsables van reclamar la presència d'una patrulla de Mossos. En la majoria de casos, però, es va aconseguir que les direccions de les entitats acordessin cites per negociar les dacions en pagament, fet que es va celebrar com una clara victòria del moviment i, especialment, de la Plataforma d'Afectades per les Hipoteques, entitat que va coordinar les protestes. També hi va haver una convocatòria a València, on es va fer una crida a retirar els diners i tancar els comptes corrents de Bankia. A Girona, dues activistes es van encadenar a l'interior de la seu de La Caixa a Santa Clara i un nombrós grup d'agents antidisturbis dels Mossos les van desencadenar, identificar i desallotjar de l'oficina.

> El Col·legi d'Advocats, la Confederació Catalana d'ONG i Amnistia Internacional critiquen la repressió dels Mossos

La pràctica totalitat de la societat civil catalana ha denunciat públicament algunes de les mesures endegades els últims mesos pel Departament d'Interior de la Generalitat, dirigit pel conseller Felip Puig. La detenció i empresonament de vaguistes, la utilització d'armament letal (pilotes de goma i gasos), la coacció de manifestants per part d'agents sense identificar i la creació de la web de delacions amb fotografies de vaguistes del 29 de març són alguns dels aspectes denunciats en un manifest que han signat un centenar d'advocats i advocades col·legiades a Catalunya. Aquest escrit s'afegeix al comunicat de la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona del Col·legi d'Advocats, que també demana l'alliberament de la sindicalista de la CGT Laura Gómez. Precisament el 15 de maig, l'advocat Àlex Solà, en

representació de l'Associació Catalana en Defensa dels Drets Humans, va presentar una demanda als jutjats del contenciós-administratiu contra la creació de la web de delacions. El jutge l'ha acceptada a tràmit i, durant el proper mes, haurà de decidir si n'ordena la clausura, entre d'altres coses, pel fet d'incorporar imatges de manifestants menors d'edat. Les mateixes vulneracions de drets i llibertats han estat criticades per la Confederació Catalana d'ONG per la Pau, els Drets Humans i el Desenvolupament, que ha ampliat els greuges fins al Ministeri de l'Interior espanyol i la seva intenció de modificar el Codi Penal per incloure la resistència pacífica davant dels cossos policials com a delictes greus. Amnistia Internacional també ha fet una crida a respectar el dret de reunió i de manifestació.

> Les indignades decideixen acampar malgrat l'oposició de l'Ajuntament de Girona

Un any després de les primeres mobilitzacions, més d'un miler de persones van tornar a sortir al carrer a Girona, durant una marxa que va transcórrer pacíficament. La ciutat s'ha sumat a les múltiples protestes convocades a escala global. Des de les sis de la tarda, centenars de persones s'han concentrat a la plaça de Catalunya, espai de la primera acampada, en una manifestació convocada per l'Assemblea Popular de Girona sota el lema *Capitalisme és crisi*. Enguany, els esdeveniments recents del rescat bancari amb

diners públics i la privatització de la sanitat han centrat les protestes. Després de dues hores de recorregut, la marxa va desembocar a la plaça de la Independència, on es va llegir el manifest. Posteriorment, l'acte va acabar amb una assemblea, on es va decidir acampar durant els tres dies de les protestes, tot i les peticions del regidor de seguretat, Joan Alcalà, que es va presentar a l'acampada per demanar que es desplaçés cap a una altra banda.

Durant el transcurs d'aquest any, el moviment ha experimentat

canvis i evolucions. A poc a poc, arran de les primeres assemblees, l'Assemblea Popular de Girona (heretava de l'Acampada de Girona), desvinculada de Democràcia Real Ya, ha anat prenent cos gràcies a l'esforç personal i la suma de sinergies globals. Un treball que, durant tots aquests mesos, no només s'ha vist reflectit en la capacitat de mobilització de les vagues d'estudiants i altres protestes, sinó també en la pressió exercida per la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) per aturar desnonaments. LAIA LLAUGER

BARCELONA · LA PLAÇA DE CATALUNYA HA RECUPERAT LES GRANS ASSEMBLEES, ELS DEBATS I ELS TALLERS

El 15-M omple el centre de Barcelona i recupera les grans assemblees a la plaça

La manifestació indignada de Barcelona va aplegar un mínim de 136.000 i un màxim de 155.000 manifestants, segons els nostres càlculs de superfície i densitat. A València, amb la polèmica per la instal·lació d'una 'mascletà' de l'Ajuntament al mateix lloc de la manifestació, hi van participar més de 10.000 persones

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

La marxa indignada multitudinària del 12 de maig a Barcelona es va tornar a mostrar com un formiguer enorme que anava aportant manifestants des de tots els punts de l'àrea metropolitana. Tot i que la policia va difondre la xifra de 45.000 assistents, nosaltres en vam poder comptabilitzar més de 136.000; tot el passeig de Gràcia va arribar a quedar ple des de l'avinguda Diagonal fins a la plaça de Catalunya. La mobilització es va iniciar a primera hora del matí a

La marxa de Barcelona s'obria amb el lema '#12m15m El poble som la solució'

Montcada i Reixac, on la marxa del Vallès va fer l'última etapa d'una setmana de caminada en direcció a Barcelona. Des de Badalona, va sortir la columna nord, que va passar per Sant Adrià de Besòs, la Verneda i el Poblenou. La columna de Santa Coloma de Gramenet, que caminava en paral·lel, va sumar manifestants

a Sant Andreu de Palomar. Gent de Nou Barris, el Clot i Horta-Guinardó també s'hi van afegir a la plaça de les Glòries. La columna sud va sortir des de Cornellà de Llobregat a les 14h en direcció a la carretera d'Esplugues i es va aturar al dinar popular del quinze aniversari de Can Vies, a la plaça Màlaga de Sants. Allà, s'hi va incorporar gent de l'Hospitalet de Llobregat i del bloc reflectant, un grup de *performance* molt peculiar disfressat amb paper i roba d'alumini que va fer accions divertides contra entitats bancàries i destacaments policials ubicats al llarg del recorregut. A mesura que la marxa s'apropava a la plaça de Catalunya, s'anava fent visible la gran dimensió de la protesta, amb nombroses petites columnes i blocs impossibles d'enumerar.

Diverses iaioflautes duien la pancarta de capçalera

La marxa s'obria amb el lema '#12m15m El poble som la solució' el gruix de persones que duïen la pancarta al punt de sortida eren iaioflautes. La marxa va enfilir el carrer Balmes, que va quedar ple de gom a gom des de la ronda Universitat fins a l'avinguda Diagonal. Els lemes més recurrents durant tota la manifestació feien referència al rescat de Bankia i altres entitats financeres, moltes crítiques a la monarquia i molts

La manifestació de Barcelona va omplir tot el carrer Balmes i mig passeig de Gràcia

crits a favor de Laura Gómez, secretaria d'organització de la CGT empresonada pels fets de la vaga general. Una part important de la manifestació era gent del sector de

l'ensenyament (escoles bressol, ensenyament primari, secundari i universitats). Això s'evidenciava amb els globus i les samarretes de l'Assemblea Grogà. També hi havia car-

tells de color verd amb les sis reivindicacions principals del moviment del 15-M reflectides al manifest unitari. La protesta va finalitzar amb la reocupació de la plaça de Catalunya, un espai que, durant quatre dies, ha recuperat les grans assemblees, els debats i els tallers sobre economia, medi ambient, sistema polític, democràcia directa, energia, assemblees de barri i feminisme.

A la capital del Túria, més de 10.000 persones van omplir la plaça de l'ajuntament

L'Ajuntament de València contraprograma una 'mascletà'

La protesta a la capital del Túria va ser massiva. Més de 10.000 persones van arribar a la plaça de l'ajuntament, on van entrar després de retirar unes tanques col·locades pel consistori. La polèmica estava servida, ja que l'Ajuntament de Rita Barberá i la delegació del govern van autoritzar la instal·lació d'una *mascletà* al mateix indret on finalitzava la protesta. Un sindicat de bombers i policies locals de la ciutat va demanar la dimissió de la delegada Paula Sánchez de León per una imprudència que podria haver ocasionat una desgràcia. Les indignades, que havien acampat a la plaça, van ser desallotjades al cap de poques hores.

EL CAMP · LA PETJADA DEL 15-M ÉS EVIDENT TANT EN ELS MOVIMENTS SOCIALS CONSOLIDATS COM EN LES NOVES INICIATIVES

Sis mil persones celebren l'aniversari del 15-M al Camp

Josep M. Llauredó
elcamp@setmanaridirecta.info

L'activitat de les assemblees que es van crear el 15 de maig de l'any passat i els esdeveniments posteriors no han estat els mateixos arreu del territori. Al Camp, un any després de l'inici, només han tingut continuïtat a Reus, Tarragona i el Priorat. Tot i això, la petjada és evident, tant en els moviments socials que ja hi havia prèviament com en les iniciatives que encara no comptaven amb prou implicació i suport. És el cas de la PAH i la Plataforma Ciutadana en Defensa dels Drets Públics, a Tarragona, o l'Assemblea Popular de Reus, entre d'altres. Per celebrar la feina feta i tota la que queda per fer, prop de sis mil per-

L'assemblea popular de Tarragona va debatre sobre les futures accions del moviment

sones van sortir al carrer per commemorar l'aniversari del dia que la societat adormida va despertar momentàniament per escoltar no-

ves propostes i participar en la seva construcció.

A Reus, prop de cinc-centes persones es van manifestar pels car-

ters més centrals; durant la marxa, que va acabar amb la lectura del manifest, es va fer una *performance*. La mobilització havia començat al matí quan Artur Mas va assistir a la inauguració d'una residència per a gent gran al barri Sol i Vista. Allà, un esmorzar popular li va oferir una benvinguda molt peculiar per recordar-li l'oposició a les retallades. Pel que fa a Tarragona, una marxa multitudinària de més de cinc mil persones va fer el recorregut entre la plaça Imperial Tàrraco i la plaça de la Font, indret on s'esperava reeditar l'acampada. El manifest consensuat per l'assemblea del 15-M destacava la necessitat d'organitzar-se, la reivindicació dels serveis públics contra les retallades i el dret a l'autodeterminació dels pobles.

Durant l'assemblea popular que es va fer en acabar la marxa, es va proposar acampar. Tot i que les intervencions del torn obert de paraula feien referència a accions contundents com una vaga general indefinida o ocupar l'edifici consistorial, les mans aixecades disposades a passar la nit a la plaça van ser més aviat poques. Després d'un debat profund, però, es va acordar que, qui volgués tenia tot el dret d'acampar i que s'intentaria mobilitzar la resta de la població a través de la convocatòria de diverses activitats, com ara xerrades i concentracions. Així doncs, un total de sis tendes van posar sobre la taula el tema central de debat dins el moviment del 15-M: la necessitat d'organitzar-se i d'actuar més enllà de les manifestacions.

, així està el pati

BARCELONA · VAGA INDEFINIDA D'ALGUNS CURSOS DE LA UB I ACAMPADA AL RECTORAT DE LA UPC

La UB i la UPC escalfen motors de cara a la vaga general del 22 de maig

Redacció Directa
redaccio@setmanaridirecta.info

La tarda del dimarts 8 de maig va començar un moviment de caràcter reivindicatiu al campus Mundet de la Universitat de Barcelona. Alguns cursos de Treball Social i altres ensenyaments que s'imparteixen a la Facultat de Pedagogia es van declarar en vaga indefinida. L'aposta contundent de part de l'estudiantat ha estès la protesta arreu del campus. Així doncs, tot i que la majoria de l'estudiantat no ha assumit la vaga total, ha deixat d'as-

Les demandes estudiantils són la reimplantació de la segona convocatòria i la insubmissió davant la pujada de taxes

sistir a classe i ha pactat formes per mantenir les avaluacions amb el professorat, que dona suport a les reivindicacions. Les demandes estudiantils són la reimplantació de la segona convocatòria i la in-

Assemblea posterior a l'acampada de la UPC el dilluns 14 de maig

submissió davant el Reial Decret 14/2012, que imposa una pujada de taxes del 66%, fet que -segons les mateixes estudiants- "farà insostenible l'educació universitària per a molts estudiants que no podran assumir matrícules tan elevades".

El campus Mundet també ha albergat diverses mobilitzacions. El 14 de maig, l'estudiantat va escenificar un enterrament simbòlic de la universitat pública davant el rectorat de l'edifici històric de la UB a la plaça Universitat i va llegir un manifest dirigit al

rector Dídac Ramírez, que no es trobava al seu despatx en aquell moment. Tanmateix, dues vice-rectores -Gemma Fonrodona i Gaspar Roselló- van escoltar les peticions i van respondre a la demanda del manteniment de la segona convocatòria per l'alum-

nat que no s'ha pogut aprovar en primera instància. Tot i que el govern universitari ha suavitzat l'eliminació de la segona convocatòria, les estudiants consideren que les modificacions són insuficients, ja que només podrà assistir a la segona avaluació qui tingui un quatre, com a mínim. La mateixa tarda, l'assemblea va decidir ocupar el poliesportiu del campus de manera indefinida a partir del 16 de maig. De cara a la vaga convocada a totes les etapes de l'ensenyament el 22 de maig, la comunitat universitària ja ha anunciat que incrementarà les mesures de pressió a les facultats.

Acampada al rectorat de la UPC

A la pujada de taxes, cal sumar-hi acomiadaments i altres mesures d'ajust que, des de principi de curs, estan encenent els ànims d'estudiants i treballadores. En el cas de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), les mobilitzacions també reivindiquen que es tiri enrere el Pla de Viabilitat i els pressupostos per al 2012. Amb la idea de seguir escalfant motors, la comunitat universitària indignada amb l'ajust acampa, des del 14 de maig, al rectorat de la UPC, al carrer Jordi Girona de Barcelona.

TARRAGONA · EL 8 DE MAIG ES VA OCUPAR LA SALA DE GRAUS DEL CAMPUS CATALUNYA A TARRAGONA

L'augment desmesurat de les taxes accentua les mobilitzacions a la URV

Josep M. Llauredó
elcamp@setmanaridirecta.info

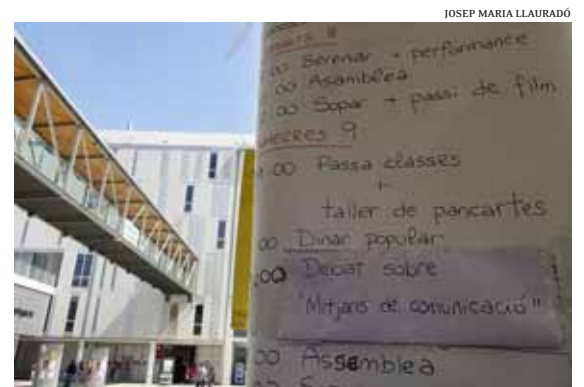
Les dinàmiques de la lluita estudiantil són, com en tant altres àmbits, força centralistes. És per això que, l'Assemblea URV, quan va saber -amb una setmana d'antelació- que la Plataforma Unitària en Defensa de la Universitat Pública convocava una vaga el 3 de maig, va decidir convocar la protesta cinc dies més tard, tal com havia previst. L'assemblea havia planificat una setmana que generaria molts comentaris als mitjans locals i comarcals. El 8 de maig, en acabar un acte sobre l'Observatori de Mitjans Mèdia.cat, va ocupar la Sala de Graus del Campus Catalunya a Tarragona. A partir de llavors, l'assemblea va anunciar que s'hi estarien fins al dissabte el 12 de maig, amb motiu

de la cita que hi havia a les set del vespre arran del primer aniversari del 15-M.

L'ocupació va ser precedida, setmanes i mesos abans, per la difusió d'informació sobre l'augment de taxes a les matrícules universitàries previst pel curs vinent, que podria arribar al 66% en funció del cas. El full volant que mostrava la comparativa de preus va circular per les xarxes socials, on va suscitar molts missatges d'indignació. Quan l'Assemblea URV va decidir ocupar, doncs, va comptar amb el suport de bona part de la comunitat universitària, fins i tot amb el del degà de la Facultat de Lletres -només verbal- i el de la degana de l'Escola d'Infermeria, ambdues (a més de la de Jurídiques) allotjades al Campus Catalunya i ben atentes a les activitats de l'estudiantat.

Per part de l'alumnat, aquest curs, l'activisme ha incrementat en qualitat i en quantitat. La creació, per primer cop, d'assemblees unitàries ha fet confluïr diverses tendències ideològiques sota un mateix paraigua: lluitar per un ensenyament públic i de qualitat. Les altres parts de la comunitat, el personal docent interí i el personal administratiu i de serveis, no han comptat amb tanta mobilització com s'esperava, ja que, a banda de l'augment de taxes, cal afegir els acomiadaments, la manca de renovacions i de contractes nous, la reducció dels complements salarials i del conveni i, sobretot, la inseguretat de l'ensenyament i de tota la institució, que podria perillar si es decreten fusions entre universitats.

Entre els molts actes que es van fer durant l'ocupació, cal des-

L'ocupació de la Sala de Graus es va mantenir fins el dissabte 12 de maig

tacar la jornada del divendres, que va comptar amb la presència d'Arcadi Oliveres -més de cinquanta persones sota el bat de sol del pati i amb algun conflicte amb la direc-

ció a la nit. El concert de cloenda es va desenvolupar de manera pacífica, sense que la direcció reclamés la presència de cap cos policial, tot i les amenaces.

, així està el pati

CATALUNYA · LA POLICIA ESPANYOLA OBVIA UNA SENTÈNCIA QUE DEMOSTRA EL SEU ARRELAMENT I DEPORTA UN GIRONÍ D'ORIGEN GEORGIÀ

David Bakrazde o l'enèsima denúncia de maltractaments al CIE de la Zona Franca

Manu Simarro
redaccio@setmanaridirecta.info

El secretari d'estat de Seguretat espanyol va explicar, durant l'obertura a la premsa del Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de la Zona Franca de Barcelona, que 415 persones internes a aquest centre ja han estat expulsades de l'Estat pel fet de no tenir papers. De les seves vides, en sabem el mateix que de les deportacions, que han acabat amb els projectes vitals de moltes persones: només els anys 2010 i 2011, 22.218 persones van ser expulsades. De tant en tant, però, d'entre els murs dels CIE, s'escolen històries com la de David Bakrazde, un gironí d'origen georgià que va ser deportat el matí del 8 de maig, després d'haver patit maltractaments, presumptament, per part de la policia espanyola.

Un calvari de cinc anys

Fa vuit anys, el 2006, Bakrazde va arribar a Girona fugint de la violència i la manca de possibilitats per sobreviure a Geòrgia. La seva condició de *sense papers* l'inhabilita a l'hora de trobar feina per tenir diners i poder sobreviure. La seva família explica que la manca de papers el va dur a cometre robatoris, "per poder menjar". Només un any després d'arribar, la Guàrdia Urba-

Diferents partits polítics, el síndic de greuges i diversos mitjans de comunicació han sortit en defensa de David Bakrazde

na el va aturar pel carrer per identificar-lo i, en comprovar que no tenia permís de residència, el va posar en mans de la policia espanyola, que va tramitar una ordre d'expulsió pel 19 d'abril de 2007. Llavors, la seva parella i la filla gran van arribar a Catalunya. El 2010 va ser detingut i posteriorment condemnat per la jutgessa del penal número 1 de Manresa, que va considerar provat que havia forçat el pany d'una porta a l'avinguda de les Bases de la capital del Bages. Tot i així, va decidir no expulsar-lo, ja que el fet que la parella i la filla visquessin amb ell a Girona demostrava que hi havia arrelament. Van ser elles, precisament, les que el van posar en contacte amb la comunitat ortodoxa i Xavier Hereu (el

ALBERT GARCIA

Durant la jornada de 'portes obertes' del CIE de la Zona Franca, els interns no es van poder moure del pati

nom civil del pare Jaume), que van ajudar David a trobar una alternativa als robatoris i la droga per tirar endavant. Mesos després, va ser detingut dues vegades més. La primera va ser el maig de 2011 a Banyoles i la segona, quan acompanyava la seva dona a l'hospital. El jutge va invalidar les acusacions policials, però va recuperar l'ordre d'expulsió de 2007 i el va enviar al CIE de la Zona Franca, tot i que la jutgessa de Manresa havia desestimat la possibilitat d'expulsar-lo en considerar el seu arrelament.

Tortures al CIE

L'ingrés al CIE va suposar un cop dur per a David. "No miren l'esforç que hem estat fent per ajudar-lo", diu el pare Jaume, que critica durament el seu internament i la deportació. I no és l'únic, diferents partits polítics, el síndic de greuges i diversos mitjans de comunicació han sortit en la seva defensa i han criticat els presumptes maltractaments denunciats vehementment per Bakrazde i la seva família. Tot va co-

mençar el 8 d'abril, quan David va visitar un altre intern que es trobava en un estat "molt greu", amb dificultats per orinar i un dolor molt intens al ronyó. Era diumenge i, al CIE, no hi havia personal mèdic. Els policies es van negar a traslladar l'intern malalt a l'hospital, però Bakrazde ho va exigir un cop i un altre fins que va aconseguir que el traslladessin. Al CIE, però, res no és gratuït i Bakrazde va rebre el càstig pertinent. Segons relata el seu advocat i signen tretze interns testimonis dels fets, una policia al qual David anomena *el jefe* li va dir: "Ets un boques, ara véns amb mi". Llavors, el va llençar a terra, el va arrossegar i el va introduir a una sala reservada que els interns coneixen com la cel·la d'aïllament. Allà, un cop emmanillat, explica que el va colpejar i insultar repetidament. La resta d'interns i les famílies que el van visitar són testimonis dels blaus que tenia al pòmul el dia següent. El jutjat d'instrucció número 18 de Barcelona va obrir diligències per investigar aquests fets i va demanar a la policia

que aportés a la causa les imatges que van gravar les càmeres. La policia espanyola, però, va contestar al jutge: "Arran del temps transcorregut entre el dia 8 (d'abril) i el dia que el jutjat sol·licita les imatges, ja no existeixen registres de les imatges de la data referida".

El 16 d'abril, Bakrazde es va declarar en vaga de fam per denunciar els maltractaments dins els CIE i la brigada provincial d'estrangeria i fronteres va demanar al jutge el cessament del seu internament i l'expulsió a Geòrgia el 27 d'abril.

Autolesió per evitar la deportació

La defensa de Bakrazde va interposar un recurs contenciós-administratiu contra la deportació, ja que el seu testimoni era clau per aclarir el cas de maltractaments que denuncia, i va demanar que s'adoptessin mesures cautelars per evitar-ne l'expulsió. El 26 d'abril al matí, el jutjat contenciós administratiu número 5 de Barcelona encara no s'havia pronunciat, però ho va acabar fent negativament. L'endemà, Ba-

krazde, per evitar la deportació, va decidir autolesionar-se -juntament amb tres companys més- fent-se talls a l'abdomen i els braços. Dos dels interns van ser traslladats a l'hospital Clínic i els altres dos a Bellvitge. Quan van tornar al CIE, David denuncia que el director els va comunicar que estaven castigats: no hi havia mantes i no podien trucar les famílies. L'advocat que el va visitar aquella mateixa tarda assegura que l'intern anava vestit amb roba d'hospital plena de sang i que no podia seure a la cadira del dolor que tenia. A les dues de la matinada, la policia va entrar a les cel·les i va començar la deportació. Durant el trasllat dins el furgó policial, mitja

Per evitar la deportació, Bakrazde i tres companys més van autolesionar-se fent-se talls a l'abdomen i els braços

hora més tard, tres dels quatre interns es van tornar a autolesionar amb objectes tallants que s'havien amagat a la roba. Els tres ferits van ser retornats al CIE i es va suspendre l'expulsió. L'altre va ser deportat. L'estat de salut de David Bakrazde no podia ser pitjor. Portava deu dies en vaga de fam i havia patit dos episodis d'autolesions. Tanmateix, el 7 de maig, quan ja portava 60 dies internat -termini màxim segons la llei d'estrangeria-, la policia va tornar a intentar deportar els tres georgians. La seva estada a l'Estat espanyol, el seu projecte de recerca d'un futur millor, va arribar al final de manera tràgica, amb un viatge de tornada a Geòrgia, on ja no hi té ningú: ni pare i mare -que ja són morts- ni a la parella ni la canalla -una noia de dotze anys i un nen de dos.

> "Ens han posat cinta aïllant per tot el cos i hem quedat immobilitzats"

Dues hores després d'arribar a Geòrgia, David va parlar amb el seu advocat per telèfon i li va explicar les circumstàncies en què s'havia produït la deportació. A continuació, copiem part de la transcripció que ha fet arribar l'advocat en un escrit de queixa al síndic de greu-

ges: "Al matí, ens hem tancat a les cel·les perquè no volíem que ens deportessin. Quan vam aconseguir obrir-la, al voltant de les 6:30h del matí, hi havia molts policies, uns quinze. Abans que entressin, ens hem fet talls als braços i a diferents zones del cos. Han entrat molts policies i ens han colpejat a

tots, ens han colpejat molt per tot el cos. Tinc tot el cos morat. Després, ens han emmanillat les cames i els braços, ens han posat cinta aïllant per tot el cos i hem quedat immobilitzats completament (...). Un metge ens ha curat una mica les ferides, però continuàvem sagnant. Ens duïen com

si fóssim sacs de patates. Ens han ficat a les furgonetes... semblàvem porcs, allà dins. Abans de ficar-nos a la furgoneta, però, ens han colpejat repetidament. Quan hem arribat a l'aeroport, hi havia (...) prop de 40 policies. M'han introduït a l'avió per la força, com si fos un animal (...)"

, així està el pati

BARCELONA · ENTREVISTA A ANDRÉS GARCÍA, ADVOCAT I MEMBRE DE L'OBSERVATORI DEL SISTEMA PENITENCIARI I DRETS HUMANS

“El règim FIES s’ha validat perquè és un instrument de govern de l’Estat”

GUIOMAR CARRANZA

A finals dels anys 80, en un context d'operacions antiterroristes i de lluites polítiques, l'Estat buscava sistemes de control de la població reclusa i va crear el règim FIES (Fixers d'Interns d'Especial Seguiment), destinat a les preses considerades 'conflictives'. El règim es va començar a aplicar de manera totalment irregular i, l'any 1991, es va començar a legalitzar de manera institucional. El règim nega drets bàsics de les persones preses. Segons Andrés García "és un règim que, per la seva pròpia opacitat, afavoreix el maltractament, tal com ha posat de manifest el relator de les Nacions Unides per a la tortura".

Valentina Lazo
redaccio@setmanaridirecta.info

Qualsevol denúncia per tortura és rebutjada sistemàticament perquè es considera que la tortura no existeix a l'Estat Espanyol. És així realment?

Per a les persones privades de llibertat que han sofert maltractaments, ja siguin físics o psicològics, la dificultat més gran és posar la denúncia, ja que suposa un risc perquè implicarà represàlies i pressions perquè renunciïn a posar el tema damunt la taula i portar-lo als jutjats. Sovint, aquestes denúncies s'arxiven immediatament, sobretot quan les fan els presos sense comptar amb un advocat. Hi ha alguns casos en què s'inicien processos penals, però són una minoria. En moltes ocasions, les persones que finalment han estat condemnades per un delictes de tortura o maltractaments són indultades pel govern poc després.

“El Fitxer d'Interns d'Especial Seguiment es va crear per aïllar i silenciar els presos 'conflictius”

El règim FIES, aplicat des de 1991, va ser declarat nul de ple dret pel Tribunal Suprem el 2009. Com va anar aquest procés?

El règim FIES es va començar a aplicar de manera totalment irregular a finals dels 80. D'una banda, dins les preses, hi havia lluites molt fortes per reclamar els drets dels presos, sobretot en un moment en què, amb la transició de la dictadura a la democràcia, s'amnistiava els presos

polítics, però els socials continuaven empronats sota les lleis franquistes. Llavors, van proliferar les reivindicacions, vagues de fam, dejunis i motins a les preses.

I d'altra banda, l'Estat necessitava adoptar mesures de control...

L'Estat buscava maneres de controlar els presos en el marc d'operacions antiterroristes i de lluites polítiques. En un context d'efervescència a les preses, el 1991, es va produir diversos motins i, llavors, es va començar a legalitzar institucionalment una norma que ni tan sols havia passat pel parlament: el Fitxer d'Interns d'Especial Seguiment (FIES), que detectava i aglutinava en un fitxer els presos considerats conflictius i perillosos. En realitat, aquelles persones posaven en escac un sistema penitenciari injust denunciant els maltractaments que rebien quotidianament. Arran d'això, es van aplicar mesures que van endurir, encara més, el règim. Es tractava d'aïllar i silenciar els presos per poder controlar la presó.

A Catalunya, funciona igual?

Aquí tenim el Departament Especial de Règim Tancat (DERT) i també un fitxer.

Va haver-hi pressions externes perquè es declarés nul de ple dret?

Va ser prohibit per les Nacions Unides, per tot tipus de protocols i normatives internacionals contra la tor-

tura i els maltractaments i per la pròpia Constitució. Han exercit pressió la Coordinadora de Suport als Presos, Solidaridad con los Presos del Estado Español i diferents lluites dins la presó, com les vagues de pati i un seguit de denúncies. La crítica no només incideix en el tractament que es dona sota aquest règim, sinó en el fet que la pròpia opacitat del règim afavoreix el maltractament. Així ho ha posat de manifest el relator de Nacions Unides per a la tortura.

Llavors, va ser prohibit gràcies a les normatives internacionals?

L'any 2009, l'organització Madres contra la Droga va aconseguir posar una denúncia. El Tribunal Suprem va considerar que el règim era il·legal, però no pas perquè fos contrari a la Constitució i a la normativa institucional, sinó perquè s'havia generat com una norma inferior al rang de llei i no havia passat el tràmit parlamentari. El mateix any, paral·lelament, es va produir una reforma del reglament penitenciari, validada al Congrés dels Diputats, que legalitzava el règim. Ara mateix, hi ha una resolució de l'any 2011 que manté la vigència del règim, tot i que s'ha maquiellat una mica.

Creus que l'arquitectura judicial afavoreix aquest tipus d'episodis?

Més que l'arquitectura, és la gestió que se'n fa. Ni la fiscalia ni els jutges,

en general, persegueixen delictes per tortura o maltractament. També hi ha casos –una minoria– en què ho fan. Fins i tot el Tribunal Constitucional podria haver-lo eliminat, però no ho ha fet; el règim s'ha validat perquè és un instrument de govern de l'Estat i l'espai d'opacitat en què ha romàs sempre ha afavorit la seva existència.

Vaig llegir unes cartes que les preses van enviar a l'artista Núria Güell per denunciar l'aïllament, la medicació, el cops... Com afecta tot això la seva integritat física i psicològica?

Qualsevol persona que passi uns dies o un mes en aquesta situació veu afectada la seva integritat moral i la seva salut física i psicològica. Estem parlant de persones que hi poden haver estat anys. Les seqüeles són molt fortes. La idea del suïcidi és recurrent en totes les persones que han passat per aquest tipus de règim i moltes d'elles s'han acabat suïcidant en estat d'aïllament.

Quina part de la població reclusa ingressa a aquests fitxers?

A vegades, hi posen persones que han agredit algun funcionari o que han tingut moltes baralles i conflictes dins la presó, però també s'hi han inclòs persones que, simplement, han denunciat la situació. Als fitxers, hi ha presos que fa

moltíssims anys que lluiten pels seus drets. També hi ha els que es poden catalogar com a polítics, presos d'ETA i de l'entorn de l'esquerra alternativa del País Basc, que ha estat introduïda al sac del terrorisme.

Hi ha càrrecs polítics i autoritats implicades en aquest tema?

Fins on jo arribo a saber, no. Diguem que la clau del govern sempre ha estat entre el Partir Popular i el Partit Socialista, que sempre han seguit la mateixa línia. Com CiU aquí.

Per acabar, m'agradaria que em parlessis una mica sobre el principi de reeducació i reinserció de presos.

La pretesa finalitat de reinserció a la societat que s'ha intentat donar a la privació de llibertat, des del meu punt de vista, mai no ha existit. Estem aplicant la mateixa recepta a causes dispars i diferents. En algun moment s'ha de trencar la lògica que la privació de llibertat és la fórmula màgica que ho pot tot. No hi ha diners per fer polítiques socials, estem en crisi, però si tots aquests diners s'apliquessin en aquesta direcció, es podria revertir la situació. És una qüestió molt complexa, però queda clar que, en una societat basada en un ordre desigual, hi haurà un seguit de delictes que continuaran existint.

Passar a l'acció per canviar el món

Fa un any, milers de ciutadans i ciutadanes van ocupar les places d'arreu del país per denunciar les injustícies de l'actual sistema polític i econòmic. L'anunci de l'aplicació de retallades socials dures, la manca de transparència i la corrupció i la submissió de la política al sistema financer van amplificar la indignació. La violència estructural s'aguditzava i la gent va sortir al carrer com a acte de protesta, però també amb la voluntat de debatre i consensuar propostes transformadores.

El moviment del 15-M va ocupar l'espai públic com a acte de protesta legítim, en un moment en què la crisi de legitimitat de la democràcia representativa i la seva classe política ja era massa evident. El 19 de maig de 2011, la Junta Electoral va declarar il·legals totes les concentracions i reunions convocades per al dissabte 21, dia de reflexió, i el diumenge 22, dia de les eleccions municipals. Les indignades i els indignats, prenent com a arma la legitimitat, van decidir desobeir la junta i mantenir les acampades.

Poc després, el 27-M, amb l'excusa d'una operació de neteja per buidar la plaça de Catalunya de Barcelona d'objectes contundents davant la possible celebració de la victòria del Barça a la Champions, els Mossos d'Esquadra van voler desallotjar la plaça. Però milers de persones anònimes i solidàries van respondre mitjançant la resistència no violenta i, finalment, van aconseguir frustrar les intencions de la Conselleria d'Interior. Milions de persones van ser testimonis de la violència policial. Les conseqüències: més d'un centenar de persones ferides i desenes que van perdre els objectes personals. Malgrat tot, les protestes van reviure i la plaça es va omplir de gom a gom.

El moviment del 15-M s'ha impregnat dels ingredients de l'acció directa no violenta: no col·laboració amb la injustícia, legitimitat versus legalitat

i accions transparents, públiques, creatives i imaginatives, sempre assumint les seves conseqüències i mantenint una coherència entre els mitjans i els fins. A partir d'aquesta recepta, conscient o inconscientment, és com un gran nombre de persones, col·lectius i moviments han passat a l'acció directa no violenta. El bagatge és vast, ric i divers, però en tots els casos, la societat ha actuat amb la voluntat de transformar i, en tots els casos, ha emprat mitjans no violents.

-
Us presentem un especial sobre l'acció directa no violenta elaborat amb la voluntat d'explicar els mètodes que la possibiliten i recuperar part del bagatge de les lluites que conformen una altra manera d'explicar la història

-
Des dels Quaderns d'Illacrua hem elaborat aquest especial sobre l'acció directa no violenta amb la voluntat d'explicar alguns dels mètodes que possibiliten l'acció (pàgines 2 i 3) i, alhora, recuperar part del bagatge de les lluites que conformen una altra manera d'explicar la història. La història que reivindicava Howard Zinn quan deia: "No només hi ha guerra, sinó resistència a la guerra; no només injustícia, sinó rebel·lió contra la injustícia; no només egoisme, sinó entrega personal; no només silenci davant la tirania, sinó desafiament; no només insensibilitat, sinó comprensió".

DIRECTA 273

16 de maig de 2012

FOTOGRAFIA:
Albert Garcia

ACCIÓ DIRECTA
ESPECIAL
NOVIOLENTA

Mètodes

Desestabilitzar l'engranatge del capitalisme **Vaga**

Podem definir la vaga com l'aturada de la producció per part de les treballadores per protestar o reivindicar alguna cosa. Entesa d'aquesta manera, es pot dir que, de vagues, n'hi ha hagut des de l'existència de les societats de classes (és a dir, pràcticament des del naixement de la humanitat). Va ser, però, a partir de l'emergència del sistema de producció que coneixem com a capitalisme, caracteritzat per la concentració de capital, la creació de grans unitats de producció i el sorgiment del proletariat industrial, que la vaga va adquirir el paper central en el conflicte social que

avui figura en l'imaginari col·lectiu. La vaga il·lustra a la perfecció el principi de no-cooperació: deixant de desenvolupar les funcions que tenen atribuïdes, les treballadores posen de relleu el seu paper imprescindible en la cadena productiva. Per aquest motiu, la vaga colpeja el cor de l'engranatge capitalista i ha evidenciat el seu paper cabdal no únicament a l'hora d'aconseguir millores laborals, sinó també per derrocar governs o influir en les polítiques governamentals. També per això mateix, al llarg de moltes dècades, la vaga general revolucionària ha figurat en l'imagi-

nari de les classes populars com l'instrument que havia de culminar la lluita obrera i portar a una societat sense classes. Al llarg de la història, s'han posat en pràctica diferents modalitats de vaga: vaga de zel (consistent en una aplicació estricta de la normativa laboral que redunda en una disminució de la producció), vaga a la japonesa (acceleració de la producció o sobreproducció), vaga de braços caiguts (amb un rendiment més baix des del lloc de treball) i vaga salvatge (aquella que es fa sense respectar la legislació vigent sobre el dret de vaga).

Boicot La pressió de negar-se (a participar, pertànyer, vendre o comprar)

Charles Cunningham Boycott administrava les terres del comte d'Erne a l'illa d'Achill, Irlanda. Quan Boycott es va negar a rebaixar els arrendaments al camperolat el líder de l'Irish Land League va proposar una alternativa no violenta per obligar l'administrador a cedir: suspendre tot tipus de tractes amb ell. Els camperols es van negar a comprar-li o vendre-li res i també a cultivar o treballar a casa seva. A partir d'aquest esdeveniment, *The Times* utilitza per primera vegada la paraula *Boycott* per descriure l'acció. Tot i així, feia més de cent anys que es practicava a l'Amèrica del Nord,

sota el terme de *no importació*, que consistia a refusar la importació de productes provinents de la metròpoli britànica. El boicot només tindrà èxit si un percentatge elevat de la població s'uneix al moviment. Quan és generalitzat i a llarg termini, es converteix en una tàctica de consum ètic. El boicot econòmic converteix el poder de compra de les consumidores en un veritable poder social que s'oposa al de l'adversari. El boicot social consisteix a no col·laborar amb determinades persones o esdeveniments. Entre d'altres, es poden boicotar manifestacions esportives, culturals,

polítiques o trobades oficials. El boicot als autobusos de Montgomery (als Estats Units) va aconseguir acabar amb la segregació racial al transport públic. Als anys vuitanta, es van iniciar boicots arreu del món contra empreses que col·laboraven amb l'apartheid a Sud-àfrica —com Shell, Kellogg's i Coca Cola— i contra esdeveniments culturals i esportius al país per protestar contra les polítiques racistes. Es va convertir en un boicot total i va precipitar l'abolició de l'apartheid. A Barcelona, els boicots als tramvies dels anys 50 van aconseguir anul·lar la pujada del preu del bitlet.

Les conseqüències del No **Objecció fiscal**

L'objecció de consciència és l'actitud de negar-se a obeir una ordre o una llei, sense examinar-ne la legitimitat jurídica, per una motivació ètica, política o religiosa. Si bé hi ha molts tipus d'objecció de consciència, al nostre país, la més reeixida ha estat l'objecció al servei militar. És a dir, el refús de participar del servei militar obligatori (la mili) per raons diverses: ja sigui pel rebuig a qualsevol forma de violència o exèrcit, perquè no es reconeix l'autoritat de l'Estat sobre l'individu ni la idea de pàtria, o bé per oposar-se a la política d'un govern de-

terminat. A finals del franquisme, un moviment d'objectors va aconseguir el reconeixement legal del dret de no fer la mili per motius de consciència. La seva lluita, seguida de la lluita dels insummissos, que es negaven a integrar-se a l'exèrcit i també a fer la prestació social substitutòria, va servir per estendre els principis de la noviolència i va aconseguir l'abolició del servei militar obligatori. Molt lligat a aquest moviment, hi ha el de l'objecció fiscal a les despeses militars. És a dir, la disposició de no col·laborar amb l'Estat en aquelles des-

peses de preparació de les guerres i de manteniment de l'estructura militar. Les objectores fiscals practiquen la desobediència quan, en fer la declaració de la renda, desvien la part dels impostos que corresponen a les despeses militars cap a projectes de solidaritat i de justícia social. A més d'aquestes formes, no podem oblidar l'objecció electoral (negar-se a participar en un procés electoral), l'objecció laboral (negar-se a fabricar un producte bèl·lic o nociu), o l'objecció ètica del personal sanitari (desobeir la normativa sanitària), entre d'altres.

Usurpació civil La subversió interna

L'estratègia de la usurpació civil intenta subvertir el sistema des de dins i aprofitar les seves estructures utilitzant-les per uns objectius diferents dels previstos pel sistema. Per tant, es tracta de no fer cas de les institucions que vénen de dalt i seguir una estratègia pròpia de desobediència amb l'objectiu de construir un contrapoder rupturista de baix a dalt. Al llarg de la història, diferents col·lectius han aplicat aquest mètode, des del moviment obrer clàssic, amb el control obrer de la producció i el treball en com-

ptes de fer vaga, fins a l'estudiantil, que, en situacions d'aturades, a vegades, ha optat per autoorganitzar les classes i les matèries. Solen ser processos transitoris que, com tota lluita, depenen del suport social per triomfar. En qualsevol cas, permeten visibilitzar que es pot funcionar d'una manera diferent i són un bon aprenentatge pràctic de gestió col·lectiva del poder. A gran escala, l'estratègia de la usurpació civil pot arribar a implicar la creació d'institucions paral·leles i, fins i tot, el naixement de *governos a l'ombra*. A-

quest va ser el cas del govern de la Lliga Democràtica de Kosovo (LDK), encapçalada per l'intel·lectual Ibrahim Rugova, com a resposta davant l'intent de Milosevic de laminar l'autonomia kosovar el 1990. Un altre exemple d'abast són les comunitats zapatistes, que, a partir de l'aixecament de 1994, van treballar perquè les poblacions alliberades poguessin satisfer les necessitats bàsiques (terra, educació, sanitat, aliments) a partir de governs autònoms, sense dependre de l'Estat i el sistema de partits.

transformadors

De les sabates als grafit Sabotatge

Sabots és el nom francès dels esclaps de fusta tradicionals. Al segle XIX, alguns obrers francesos van optar per col·locar aquestes sabates entre els engranatges de les maquinàries per fer-les malbé i, d'aquesta manera, denunciar el desacord amb les decisions dels amos. D'aquesta protesta, en va sorgir el terme sabotatge, convertit en un mètode de lluita estès, sobretot, en el món sindical i laboral.

L'acció del sabotatge ataca la violència instrumental: la màquina (en el sentit més ampli) és la diana dels as-

salts, com a resposta davant la injustícia social. Aquesta acció deliberada —que pot prendre forma de subversió, obstrucció, interrupció o destrucció material— té la finalitat de debilitar l'enemic mitjançant l'increment dels costos de producció.

Tot i que sovint ha estat titllat de violent o de coercitiu, les defensores del sabotatge al·leguen que només té un objectiu moratori i de denúncia. Per a elles, és un mètode de resistència informal que es pot desplegar en moltes variants. En ocasions, ha pres forma

d'ineficiència organitzada per part de les treballadores i ha dut a la pràctica la dita "a mala paga, mala feina".

Dels piquets a les accions escameces de certs grups ecologistes contra infraestructures perniciosos, el sabotatge comprèn molts tipus d'accions. Algunes són menys conegudes, però interessants, com el sabotatge cultural o *culture jamming*, en què l'art i la *performance* serveixen per projectar crítiques a l'espai públic o mediàtic. Banksy o el col·lectiu Yes Men en són exemples paradigmàtics.

Desobediència civil Del carrer al parlament

Desobeir és dur a terme un acte públic, il·legal, no violent, conscient i polític amb el propòsit de canviar una llei o els programes d'un govern. Actuar segons els principis de la desobediència significa apel·lar al sentit de justícia de la comunitat i declarar que no s'estan respectant els principis de cooperació social entre persones lliures i iguals.

La desobediència civil és una organització no institucionalitzada de ciutadans i ciutadanes unides per una forta identitat moral col·lectiva a fi de promoure valors mitjançant el con-

sens. Les demandes no competeixen pel poder polític i no utilitzen la violència política ni cap altra forma de coerció, sinó que es vehiculen a través de la persuasió no violenta, la construcció de punts de vista a partir de la humilitat intel·lectual i el desenvolupament de la capacitat de lliure decisió individual.

Jürgen Habermas s'hi referia com una protesta moralment fonamentada, argumentant que configura la voluntat política col·lectiva de manera no convencional. El moviment pels drets civils dels EUA n'és un exemple para-

digmàtic. Així, segons Habermas, la desobediència no trenca o reorganitza l'ordre constitucional, sinó que utilitza la violació de lleis de manera simbòlica i calculada per comprometre la consciència de la comunitat i forçar-la a revisar els fonaments de legitimitat. Segons aquest principi, la desobediència civil desenvolupa un paper innovador i corrector del sistema democràtic, de manera que la resposta de l'Estat i la capacitat d'incorporar els principis reivindicats al procés institucional esdevenen la prova de maduresa del propi sistema.

Foragitar la injustícia ocupant espais públics Ocupació

La tàctica de l'ocupació (sense k) planteja l'obstrucció, sense obstaculitzar el pas, d'un espai públic amb la intenció de denunciar un fet i pressionar l'administració perquè actuï per resoldre-ho. L'efecte de l'acció depèn del nombre de persones implicades i de si es compta amb un grup de suport prou potent per difondre la informació. Actualment, però, aquest tipus d'accions poden tenir un ressò immediat gràcies a Internet i a les xarxes socials. D'altra banda, és una tàctica molt versàtil, en el sentit que pot ser una ocupa-

ció-manifestació per sorpresa amb la idea de sensibilitzar sobre una determinada situació injusta, o bé una acció més meditada amb l'objectiu d'arribar al límit i buscar una negociació.

La història recent és plena d'exemples d'ocupacions de tot tipus: durant la transició, diverses persones jubilades van ocupar l'Institut Nacional de Previsió de Barcelona per protestar per l'import baix de les pensions (1976). Durant el govern del PSOE, la plantilla de la naval Euskalduna va ocupar la Borsa de Bilbao per

lluitar contra la reconversió industrial (1984). L'ocupació també pot ser un instrument de solidaritat i suport mutu cap a persones represaliades quan el poder públic es fa el sord. Una de les mostres més recents d'aquesta dinàmica és l'ocupació, el 26 d'abril d'enguany, de la seu de la Conselleria d'Interior per part d'un grup de laioflautes per reclamar la llibertat de quatre persones detingudes durant la vaga general del 29-M i denunciar la política repressiva i de restricció de drets impulsada per Felip Puig.

Vaga de fam El dejuni amb raons polítiques

Dos membres de Jubilats per Mallorca es van declarar en vaga de fam durant el mes de març per protestar contra la política lingüística del PP. Van aconseguir fer arribar la denúncia al Parlament Europeu. Recentment, diverses persones tancades al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca (Barcelona) van fer vaga de fam per denunciar la violència que sofreixen. Actualment, entre 1.500 i 2.500 presoners i presoneres palestines han abandonat la vaga de fam més massiva de la història després d'arribar a un acord amb el govern

d'Israel per millorar les condicions dins les presons.

Gandhi deia que la vaga de fam era la tècnica no violenta més difícil. El 1932, mentre estava a la presó, va dur a terme un seguit de vagues de fam per millorar la situació de la casta de les intocables. Gandhi va popularitzar internacionalment aquesta pràctica, que sovint ha estat utilitzada per aquelles persones que consideren que és l'única manera que tenen d'aconseguir que se les escolti, per exemple, les preses. És una acció que posa en risc la vida i, per

tant, ha de ser fruit de la reflexió i ha d'implicar una gran preparació psicològica. La segona vaga de fam dels presos republicans a Irlanda del Nord, el 1981, es va suspendre després que deu presos morissin de fam, incloent-hi Bobby Sands, elegit diputat durant l'acció.

El dejuni limitat per raons polítiques, generalment, dura entre tres i vint dies i busca denunciar públicament una injustícia i impactar sobre l'opinió pública. Si la vaga de fam és il·limitada, pretén suprimir la injustícia.

Gabriela Serra: “La cultura de la pau trenca el concepte de vèncer, diu que hem de convèncer”

A principis dels 80, va tenir una presència destacada en el moviment anti-OTAN. Més tard, es va enrolar a les Brigades Internacionals de Pau, amb les quals va viatjar a Guatemala i el Salvador. Allà, va topar de cara amb la brutal lacra de la violència. Per Gabriela Serra, la lluita sense violència és humanament, políticament, econòmicament i socialment més rendible. El 14 d'abril d'enguany, des de la plaça de Catalunya, durant la concentració ciutadana en defensa dels drets i les llibertats civils, va assegurar que, malgrat la repressió, la desobediència civil continuarà perquè “dissentim, resitem i creem alternatives”.

Gemma Garcia
entrevista@setmanaridirecta.info

La intenció de reformar el Codi Penal per equiparar la resistència passiva als delictes d'atemptat contra l'autoritat, evidencia que la lluita no violenta activa pot posar en escac el poder?

El senyor Felip Puig coneix perfectament bé el teixit associatiu de casa nostra i la rapidesa i els nivells de mobilització de les xarxes socials. I també sap quines són les mesures que encara han de prendre per acabar d'indignar-nos. Són mesures preventives pel que ha de venir. Saben que la voluntat de justícia, de rebel·lia, de lluita i de practicar el dret a la dissidència mai no es perd. Per aquesta raó, s'han de preparar i protegir emmurallant-se amb lleis, comprant armament, cossos especials, espies, infiltrats... La seva tàctica és molt intel·ligent i nosaltres hem de saber digerir-la i gestionar-la. Volen tornar a crear sensació de por. En la cultura de la violència, l'instrument de la por és molt eficaç. Crees por quan apliques la repressió de manera indiscriminada, perquè adverteixes la societat que només pel fet de dissentir pots acabar a la presó.

—
*“En la cultura de la violència,
l'instrument de la por és molt eficaç”*

Com es combat la tàctica de la por?

Seria absurd que la gent no tingués por. La por generada per la repressió serveix per desactivar el contrari, trencar el teixit associatiu i de suport i produir processos d'aïllament, que ens fan més febles, més vulnerables i més punibles. Primer, hem de reconèixer que la situació ha empitjorat i sabem perquè. Davant d'això, tenim dues sortides: o ens retirem i ens arpleguem, que en certa mesura és el que es pretén aconseguir, o reconeixem la situació, ens preparam, ens formem i analitzem quina és la millor estratègia que podem emprar. Alhora, cal conèixer i analitzar el preu que podem pagar per tirar endavant aquesta estratègia de lluita, de dissidència. Hem de tenir molt clar que un dels objectius d'insuflar aquesta por és aïllar-nos. Per tant, hem d'emprar una estratègia, uns

mecanismes, uns programes de resistència no violenta activa que permetin ampliar el teixit social que dona suport a tota la canalització de la dissidència, de la nostra consecució de llibertat i de justícia.

Una estratègia amb mitjans no violents és possible en qualsevol context o és un luxe apte per a contextos polítics 'democràtics'?

Si creiem això és perquè encara som víctimes de la cultura de la violència. Tenim petites experiències arreu que demostren que, amb la resistència no violenta activa, pots aconseguir avançar i transformar. Només cal fixar-se en Gandhi i la lluita per la independència de l'Índia, o en la lluita pels drets civils als Estats Units liderada per Martin Luther King, o en la resistència no violenta activa amb totes les seves modalitats durant la Guerra del Vietnam, o en la Revolució dels Clavells a Portugal. Són contextos ben diversos. És cert, però, que cap d'aquestes lluites no ha aconseguit canviar la societat injusta estructuralment perquè els processos són més llargs.

Quina és la clau d'aquests processos perquè el canvi sigui durador?

La cultura de la pau trenca el concepte de vèncer, diu que hem de convèncer, un procés molt més lent. Ha de partir d'una voluntat individual i d'un reconeixement col·lectiu. El lema de la cultura violenta és guanyar, aleshores, sempre hi ha algú que perd. Vèncer és molt fàcil i ràpid. Amb una bomba nuclear, van vèncer el Japó, però no sé si els van convèncer. Amb els bombardejos durant la Guerra Civil espanyola, no ens van convèncer, però van vèncer. Si jo vull vèncer i venço, per mantenir la meua victòria, hauré de tenir alguns oprimits. Convèncer és fer una transformació personal i col·lectiva molt més profunda i molt més duradora. Oblidem que els grans canvis necessiten processos molt profunds. A l'Amèrica Llatina, hi ha algunes experiències —que tampoc podem dir que siguin profundament no violentes— com Veneçuela, Bolívia, l'Equador o el Paraguai

que, tot i viure processos contradictoris, inacabats i amb errors, d'entrada, no s'han basat en canvis violents, sinó en canvis a través del convenciment de la gent.

En el nostre context, amb eleccions cada quatre anys, hi ha qui deslegitima la desobediència.

Concretament, la desobediència suposa un qüestionament profund de la democràcia procedimental. Ara puc votar cada quatre anys, però, durant aquests períodes, no puc dir res. La desobediència diu: ara i aquí, no compti amb mi per a les despeses militars, mitjançant l'objecció fiscal; no compti amb mi per alimentar i fer moure la màquina militar, mitjançant l'objecció i la insubmissió, o no compti amb mi per mantenir el seu negoci d'autopistes. Qüestiona el domini de la majoria, perquè la majoria vol dir que són més, no pas que tinguin raó. Hitler va tenir la majoria i no tenia raó. Quan considero que no té raó, no m'he de sotmetre'm al domini de la majoria, sempre que no generi danys col·laterals.

—
*“La desobediència suposa un
qüestionament profund de la
democràcia procedimental”*

La resposta de l'Estat davant la desobediència civil és un termòmetre de la qualitat democràtica?

Teòricament i formalment, la diferència entre una dictadura i una democràcia és que la dictadura és uniformadora i ha de mantenir el control absolut, mentre que la democràcia es basa en el dret a la dissidència, a la diferència. Per això hi ha diferents propostes polítiques. La població tria la que temporalment porta el timó. Si els períodes de portar el timó són rígids, tancats i no porosos, estem caient en períodes totalitaris que es van succeir. La fondària de la democràcia es plasma en el respecte del dret a la dissidència

Paco Cascón: “Treballar les conviccions dóna força als nostres actes”

La formació i la consciència són les bases a partir de les quals es planteja l'acció noviolenta. Aquesta és la recepta que transmet Paco Cascón als tallers que imparteix en centres d'ensenyament primari i secundari i en espais de crítica social. Una labor que també ha servit per dotar d'un acompanyament noviolent conflictes tan enquistats com els del Salvador o Guatemala. Part d'aquesta activitat, que també difon en el marc de l'Escola de Cultura de la Pau de la UAB i altres entorns educatius, Cascón l'ha condensada en manuals que serveixen com a full de ruta perquè diversos col·lectius articulin la seva lluita política.

Àlex Romaguera
entrevista@setmanaridirecta.info

Reivindiquem el concepte de la 'noviolència' sense el guió ni la separació d'ambdues paraules. Per què?

No és una simple distinció gramatical. Des dels moviments socials, sempre hem defensat el terme *noviolència* junt, tot i que no està reconegut per l'acadèmia. Si se separa, significa que no s'actua amb violència, cosa que ja fa el 90% de la població, però no afegix res més. Si s'escriu junt, implica una altra manera d'actuació quotidiana, no com a oposició a la violència, sinó com a compromís actiu per a la pau i la justícia. La coherència ha de ser entre el tipus de vida, entre el model de societat que volem i la forma per aconseguir-ho.

Els mitjans i els fins han de ser coherents, doncs?

Sí rebutgem la idea segons la qual el fi justifica els mitjans, també hem d'oposar-nos al fet que els mitjans justifiquin el fi. Les dues coses han de coincidir.

—
“Abans de buscar la confrontació directa, hem d'esprèmer la imaginació i buscar la màxima creativitat possible”
—

El context determina si una acció és percebuda com a noviolenta?

Exacte. Dependent de cada moment, una acció tindrà significats i repercussions diferents pel que fa a la seva eficàcia o a la possibilitat de repressió. És important saber escollir-la i conèixer que, a més de la desobediència civil, hi ha opcions tan vàlides com els boicots, els sabotatges, els actes simbòlics o de sorpresa, la vaga de fam, la no col·laboració o les estructures alternatives no cooperadores. Cal saber triar en funció d'on som i a qui ens adreçem i analitzar els efectes legals, repressius, polítics i socials que pot tenir l'acció.

Sovint no es té present?

Hi ha tres principis bàsics que cal tenir en compte: economia, potència i seguretat. És a dir, avaluar els riscos de l'acció i observar si el grup té l'experiència, la visió i el compromís adients per aguantar una eventual represàlia.

En el si del 15-M, es parla d'intensificar les accions creatives amb els 'clowns', el ball o les batucades. Poden ser utilitzades pel poder per banalitzar el moviment?

Hem d'analitzar-ho. El problema rau, sobretot, en el fet que,

FOTOGRAFIES:
Guiomar Carranza

per manca de preparació, sovint ens trobem amb un activisme molt limitat i reactiu, en lloc d'un moviment basat en grups d'afinitat capaços d'organitzar accions importants. També falta definir objectius intermedis, on es combinin dinàmiques obertes a la participació com les cassolades, fins als bloquejos, les ocupacions i altres accions que exigeixen una sofisticació més gran. A través d'aquesta mescla, tot pren un sentit global.

Demostracions com les del grup italià 'tutte bianche' (granotes blanques) són oportunes?

Personalment, les trobo errònies perquè simbolitzen l'existència de dos poders contraposats, a banda de cridar a ser colpejats en la mesura que els seus membres s'abillen amb escuts i una indumentària de protecció. Cadascú pot adoptar les formes que vulgui, però apostaria perquè siguin visualment nítides, clares i pedagògiques. I és que, sense voler-ho, el mitjà pot desvirtuar el missatge que volem transmetre.

En la mesura que els mitjans es regeixen per la lògica de l'espectacle, quines accions poden ser més adients?

L'important és sorprendre el poder i no entrar mai en les seves regles de joc, que estan dissenyades perquè guanyi. Abans de buscar la confrontació directa, hem d'esprèmer la imaginació i buscar la màxima creativitat possible, sabent que la frontera entre l'acceptació i la molèstia a tercers sempre és difusa. Amb la interrupció que van fer de les rondes, per exemple, els treballadors de Seat van coartar el moviment de la població, però, si no ho haguessin fet, ningú no s'hagués assabentat del conflicte. Ara bé: van tenir la virtut, durant els dies previs, d'explicar als vianants i els conductors els motius de l'acció i que es restringiria el trànsit uns minuts. La gent ho va entendre.

El concepte de col·lectivitat s'ha de valorar en la formulació de la protesta com ha fet el 15-M?

La inexistència d'un líder desarma el poder i això és bo, perquè aquest no pot focalitzar la repressió cap a ningú en concret. Però l'horitzontalitat no està exempta de contradiccions, com ara la manca de formació a l'hora de gestionar el sistema assembleari. Les feministes italianes parlaven de la *dictadura de la manca d'estructures*, fet que posa en relleu la necessitat de preparar-se perquè l'assemblea sigui eficaç, no tant pel risc que el poder la desmunti com perquè, sovint, genera cercles viciosos i no tanca acords concrets. El procés d'empoderament està molt bé, però calen victòries que estimulin el moviment a avançar.

—
“El procés d'empoderament està molt bé, però calen victòries que estimulin el moviment a avançar”
—

Són tan importants les accions pedagògiques com les victòries, doncs?

L'ideal és combinar accions per informar, d'altres per impedir situacions com els desnonaments i d'altres per posar en marxa alternatives. Aquests tres tipus de pràctiques han d'existir sempre, a més de treballar les pròpies conviccions, que són les que donen força als nostres actes.

Experiències de lluita

Insubmissió

Una de les mobilitzacions socials més emblemàtiques de les darreres dècades ha estat l'oposició al servei militar obligatori. Des del gest valent –encara sota el franquisme– del primer objector de consciència per motius polítics, Pepe Beunza, centenars de milers de joves han lluitat, des d'una perspectiva antimilitarista, pel dret d'objecció de consciència.

Un cop aprovada la llei reguladora de la Prestació Social Substitutòria (PSS), el 1984 per part del govern del PSOE, la insubmissió va emergir com a eina de rebuig al ser-

vei militar. Les persones que es negaven a fer la mili s'exposaven a penes de presó i, de fet, moltes d'elles van complir condemna. Finalment, fruit de l'allau d'objectors de consciència i d'insubmisos (més d'un milió de persones), que van acabar superant en nombre els reclutes, el govern del PP va decretar la fi del servei militar obligatori l'any 2001.

Entre les organitzacions que van animar la insubmissió al servei militar, trobem el Moviment d'Objecció de Consciència (MOC), el Mili-KK o l'Assemblea d'Insubmisos de Barcelona.

Vaga de lloguers

La vaga de lloguers ha estat una mesura de boicot econòmic posada en pràctica en alguns barris d'extracció obrera en moments d'auge de la mobilització sociopolítica. Als anys 30, per exemple, després d'un increment dels preus dels lloguers d'entre un 50% i un 150% durant la dècada anterior, algunes localitats com l'Hospitalet de Llobregat van impulsar vagues de llogateres, que van ser durament reprimides per les autoritats de la República.

L'exemple més recent d'aquest tipus de lluita data dels últims compassos del franquisme. Fruit de les deficiències en la construcció de molts dels polígons edificats per l'Obra Sindical del Hogar (l'organisme franquista de política social d'habitatge), a les habitacions dels quals s'havia promès vagament d'accedir a la propietat dels pisos, diversos barris de l'àrea metropolitana de Barcelona van dur a terme vagues de lloguers des de principis fins a mitjans dels anys 70. La lluita veïnal va culminar amb èxit, ja que les llogateres van accedir a la propietat dels pisos i, finalment, els defectes de construcció van ser reparats.

La guerra de l'aigua de Barcelona

Entre 1990 i 1992, a causa de l'augment dels impostos afegits per les administracions que tenen competències en el cicle hidrològic, el rebut de l'aigua es va disparar a Catalunya –especialment a l'àrea metropolitana de Barcelona– i va augmentar fins un 40 per cent.

Davant aquest fet, durant la segona meitat de l'any 1991, diversos grups de persones van començar a presentar queixes a les associacions veïnals. La mobilització va començar a Bellvitge i a Badia del Vallès i es va anar estenent a les comarques del Barcelonès, el Baix Llobregat, el Vallès Occidental, el Bages i el Garraf. En poc temps, va aparèixer una plataforma unitària contra els impostos abusius del rebut de l'aigua, integrada per organitzacions d'usuàries, sindicals i 180 associacions veïnals. Durant la guerra de l'aigua, la gent es mobilitzava de diverses maneres; entre les accions més sonades, cal destacar la decisió de deixar de pagar el rebut de l'aigua i constituir un compte corrent perquè les usuàries ingressessin la quota proporcional al consum deixant de banda els impostos afegits. Finalment, l'any 1999, es va modificar el rebut.

Plantat per l'amnistia

Un cop mort Franco, encara dempeus tota l'estructura institucional de la dictadura, la petició d'amnistia es va convertir en el motor principal de les mobilitzacions socials. En aquest context, el sacerdot i activista Lluís Maria Xirinacs va decidir plantar-se davant la presó Model de Barcelona per reivindicar una amnistia total (ell mateix havia estat pres fins al 6 d'octubre d'aquell any). Hi va restar dempeus durant dotze hores al dia (de nou del matí a nou del vespre) des del 25 de desembre de 1975. Durant la seva acció davant la presó, Xirinacs també va dur a terme una vaga de fam per forçar els líders dels partits a constituir, prèviament a les eleccions, un parlament català que partís de l'experiència de l'Assemblea de Catalunya.

A les eleccions del juny de 1977, Xirinacs va ser elegit senador per Barcelona. Un cop al Senat, va romandre dret al seu escó fins que les Corts espanyoles van aprovar la Llei d'Amnistia, l'octubre de 1977. Llavors, Xirinacs va abandonar la seva protesta, tot i que tenia una actitud crítica amb la llei que es va aprovar finalment.

Oriol Clavera

Vaga de fam per papers

El 20 de gener de 2001, centenars de migrants en situació irregular van ocupar l'església del Pi de Barcelona i van iniciar una vaga de fam per reclamar permisos de residència. Les imatges d'homes –sobretot pakistanesos i indis– amb evidents signes de feblesa i estirats enmig dels temples són un dels retrats d'aquell episodi. També va ser un punt d'inflexió en la visibilització de la gent *sense papers*, escanyada per una llei d'estrangeria producte de la majoria absoluta del PP.

La vaga –que es va perllongar disset dies al Pi, on el tancament en va

durar 46– es va estendre a set esglésies de l'àrea metropolitana de Barcelona, que també van ser ocupades per grups de migrants. Finalment, la delegació del govern va pactar regularitzacions per motius humanitaris i va atorgar els permisos anhelats. Papers per a tothom, Càritas, Justícia i Pau i el Síndic de Greuges van tenir un rol destacat en la protesta. El 2004, es va produir una nova tancada de migrants, molt més breu i, en aquest cas, a la catedral de Barcelona. Novament, l'església del Pi va acollir diverses assemblees i una vaga de fam.

noviolenta

Ningú sense casa

Segons el Consell General del Poder Judicial, entre 2008 i 2011, s'han produït 71.362 desnonaments als Països Catalans. Això són 71.362 famílies sense casa. Però, durant aquest període, la resposta de les persones afectades ha fet un gir copernicà. La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) es va començar a organitzar l'any 2009 a Barcelona per denunciar la situació que vivien moltes famílies que ja no podien fer front a la hipoteca, que perdien la casa i quedaven endeutades amb el banc per tota la vida. Va ser el primer pas per denunciar una injustícia. El següent pas té una data assenyalada: el 3 de novembre de 2010, que marca l'inici de la resis-

tència activa noviolenta contra els desnonaments. Aquell dia, un grup de membres de la PAH es va desplaçar a la Bisbal del Penedès (Barcelona) per aturar un desnonament. Així arrencava la campanya Stop Desnonaments.

Arreu de l'Estat espanyol, la PAH ha aturat més de 150 desnonaments, s'han creat més de 50 plataformes a diverses localitats i més de cent ajuntaments han aprovat la moció per donar suport a la regulació de la dació en pagament. Ara, impulsen una Iniciativa Legislativa Popular (ILP). Han de recollir 500.000 firmes abans de l'octubre de 2012 perquè el Congrés espanyol debati la reforma de la llei hipotecària.

Robert Bonet

Diners que no fan la guerra

L'Objecció Fiscal és la disposició de no col·laborar amb l'Estat en les despeses de preparació de les guerres i de manteniment de l'exèrcit. Tècnicament, consisteix a desviar una part d'aquest impost a un projecte o entitat que promogui la cultura de la pau o que tingui interès social. Pel que fa als antecedents, el nord-americà Thoreau, al seu assaig *Desobediència civil*, va ser un dels primers que es va plantejar no afavorir un Estat que havia envaït Mèxic militarment amb els seus impostos. Actual-

ment, hi ha desenes de campanyes d'objecció fiscal que es desenvolupen arreu del món, algunes focalitzades en un tipus d'armament concret, d'altres de caire més general. Sigui com sigui, el fet d'oposar-se a finançar els exèrcits qüestiona un dels pilars clàssics dels estats, que lluiten contra el desprestigi d'aquest estament de diferents maneres: les últimes tendències consisteixen a vestir mediàticament la indústria militar com si fos un sector d'alta tecnologia innòcua i al servei de la societat.

Arxiu

Salvem Castell

La història de Castell és la lluita d'un poble contra l'especulació urbanística de la Costa Brava. El Pla General d'Ordenació Urbana de Palamós de 1992 va qualificar els terrenys del paratge i de la plana de Castell com a sòl urbanitzable. A partir d'aquell moment, va néixer Salvem Castell, una plataforma ciutadana creada per reclamar la requalificació del sòl com a espai protegit i no urbanitzable.

Davant la pressió de les empreses promotores i la ferma oposició de la plataforma, l'alcalde va decidir convocar un referèndum. Després que es presentessin diversos recursos per aturar

la convocatòria, la consulta es va celebrar i van guanyar, per àmplia majoria, les partidàries de la requalificació. Els tràmits per a la modificació del pla van començar, però la pressió de les immobiliàries i la resposta lenta i obstruccionista de la Generalitat, que es va posicionar a favor de les propietàries i va ignorar les sentències dels tribunals, van fer que la requalificació dels terrenys no es produís fins al febrer de 2002, després de deu anys de mobilitzacions ciutadanes intenses i obligada per dues sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i per una sentència del Tribunal Suprem.

Veïnes contra l'espoli

El Cabanyal és un barri mariner de València que, tot i ser declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) per les seves cases modernistes populars, des de juliol de 1998, està amenaçat per un projecte municipal que preveu la prolongació de l'avinguda Blasco Ibáñez. Això suposaria la divisió del barri en dues parts i la destrucció de 1.651 habitatges, entre els quals n'hi ha un centenar de protegits.

Per fer front a aquesta amenaça, el 1998 va sorgir la plataforma veïnal Salvem el Cabanyal-Canyamelar, que vol evitar la destrucció del barri. Convingudes que el consistori valencià ha fet assetjament immobiliari a algunes veïnes i ha afavorit deliberadament la degradació del barri, les integrants de la plataforma han protestat de diverses maneres, des de la recollida de signatures fins a la interposició de recursos legals per paralitzar l'execució del pla. Paral·lelament a la batalla legal -encara

oberta- contra el que anomenen *urbanicidi*, durant més d'una dècada, les veïnes han cooperat per difondre el conflicte. Han obert les portes del barri per convertir-lo en un gran museu i han impulsat el projecte Escoltem el Cabanyal per fer aflorar la memòria històrica, cultural i cívica de l'indret.

Paco Francés
Perales

A les mans de la plantilla

Tot va començar el 1980, quan el propietari de l'antiga fàbrica barcelonina Talleres ALÀ va decidir tancar l'empresa. La majoria de gent que hi treballava, que duia mesos sense cobrar i sense cobertura sanitària, va decidir confiscar la fàbrica. Eren una trentena i es van prometre que els propietaris no s'endurien res. Durant mesos, van lluitar durament: es van apoderar de les màquines gràcies a un concurs de fallida a la magistratura, però també van dur a terme accions directes, com col·locar un cotxe davant la fàbrica per evitar que s'enduguessin les màquines, fer pintades i manifestacions davant

les cases del propietari i, fins i tot, retenir el seu fill durant unes hores.

La debilitat del propietari -que devia diners a la Seguretat Social- i la perseverança de la plantilla van donar fruit: els obrers es van quedar les màquines, els locals i un primer encàrrec. Així va néixer la cooperativa Mol-Matric, un dels exemples més reeixits d'empreses recuperades a casa nostra, que va començar gairebé de zero i avui fabrica el xassís del metro barceloní i matrius industrials per a centenars d'empreses d'arreu del món. La democràcia directa i el suport mutu són els pilars d'aquest èxit.

'No vull pagar'

Aquestes últimes setmanes, milers de persones han passat els peatges de les autopistes catalanes sense pagar la tarifa corresponent. El greuge respecte d'altres zones de l'Estat espanyol -on les infraestructures viàries són gratuïtes- i, sobretot, l'abús de l'empresa gestora -que, gràcies als governs de torn, continua fent negoci, tot i haver amortitzat l'obra des de l'any 2004- han motivat una acció de protesta de conseqüències imprevisibles. Si la demanda del rescat dels peatges semblava reservada als partits polítics

sobiranistes, amb l'impacte de la crisi, s'ha convertit en un símptoma més del malestar que provoca l'afany lucratiu de les elits financeres del país. Com han fet milers de grecs i gregues en negar-se a pagar els peatges i el transport públic per l'encariment dels preus, a Catalunya, això s'ha traduït en una iniciativa que, sota el lema *No vull pagar*, expressa el rebuig d'amplis sectors socials davant un model desenvolupista contrari als interessos de les classes treballadores i de l'equilibri mediambiental del país.

Jo sóc el feixisme: mai no t'amaguis; consumeix i planta'm cara

FOTOGRAFIA: Guiomar Carranza

Vaig néixer a la capital imperial, en una família benpensant molt eixerida: per Nadal, matàvem un infant pobre i, a continuació, n'incineràvem el cos. De menut, em feia il·lusió esdevenir conseller d'Interior d'una societat alienígena militaritzada, o fundador d'una brigada d'*antiavalots* novaioquesos que anomenaria Olé Miz Güevoz, o membre de la policia secreta en cerca de brega, com quan, d'adolescents, ens ajuntàvem per apallissar nois negres i violar les noies –sóc tan, tan home.... No volia aprendre a fer de fuster ni esdevenir lampista ni músic ni pagès ni jardiner ni executiu. No volia estudiar Batxillerat (ecs!). Volia pistola i unes Ray-Ban.

La meua formació intel·lectual prové de ma besàvia. Ella m'ensenyà que l'única democràcia és la llei de l'ordre feixista i que un agitador social és un gamberro; i qui no hi estigui d'acord és una rata de claveguera que s'amaga rere una cadira de la universitat; i les rates cal cercar-les i matar-les en nom de Déu i la Democràcia, perquè l'espasa és la clau del cel i de l'infern i del 3%, i de la meua torrassa escripturada com em rota, i dels informes mèdics rigorosos, i dels policies absolts per tortures i maltractaments, i de les

identificacions amagades sota les entranyes de la meua voluntat, i de les pallisses indiscriminades, i dels gasos lacrimògens i les bales de goma a tort i a dret, i dels interrogatoris ideològics als carrers i de les delacions. Ma besàvia m'ensenyà que s'han de bombardejar les universitats públiques catalanes, l'Ateneu Enciclopèdic Popular i la Biblioteca de Catalunya –jo hi afegiria la Rimaia– amb tots els llibres que hi habiten... com el 1939. Ma besàvia sostenia que cal purificar aquest món pres pel Dimoni: Pau, Ordre, Consum, Democràcia.

No vaig realitzar la meua il·lusió laboral, car vaig esdevenir publicista. Us agrada el meu nou anunci? Té un missatge explícit: *Mai no t'amaguis*. I un d'implícit: sou totes unes rates de claveguera; juntes en assemblea no representeu ningú; apallissades, feu goig; consumint, sou la glòria; lluitant en contra meua, esdeveniu entranyables... Us esquarterarà les vides. Amagueu l'iris rere les ulleres de Sol, jo també en duc. Consumiu i protesteu.

Sóc la Mort, el Trinxeraire, la Foscor. Sóc un feixista, com la meua besàvia. I aquesta és la meua Propaganda.

Gerard Horta

observatori dels mitjans

observatorimitjans@setmanaridirecta.info

ANÀLISI

Abertis, la Generalitat i algunes opinadores fabriquen el discurs de la 'reconducció' de la protesta contra els peatges

El 30 d'abril, l'article diari que publica Carles Capdevila, el director del periòdic *Ara*, reflexionava sobre el moviment contrari als peatges #novullpagar. L'article sostenia la tesi que, en un moment de perill de recentralització política, la campanya contra els peatges era un autogol de la població catalana contra el seu autogovern. Utilitzant explícitament l'expressió "reconduim", Capdevila proposava reconduir la mobilització

contra el govern espanyol i en demanda d'un tracte econòmic just per a Catalunya.

Quatre dies després, va sentir que el govern de la Generalitat havia respost per carta a una de les plataformes creades al voltant de la campanya #novullpagar. La missiva demanava a la gent mobilitzada que dirigís la seva indignació contra el govern estatal i a favor del pacte fiscal i no pas contra les empreses concessionàries. L'estratègia comunicativa del go-

vern és clara: "Us entenem, però erreu d'enemic".

Tot i que el rotatiu *Ara* ha donat una cobertura molt àmplia a les notícies relacionades amb la campanya antipeatges, també ha estat una de les plataformes d'opinió més importants des d'on s'ha articulada aquesta línia a favor de la "reconducció" de la protesta.

Els mitjans han parlat de la relació d'Abertis amb La Caixa, coneguda per la majoria de la població del país. El que no ha ocupat

tanta tinta als diaris és la composició dels òrgans de govern de la companyia dels peatges i les seves accionistes; ni tampoc el poder que dóna la publicitat i la participació directa en l'accionariat de diaris a Abertis o els seus dirigents. Només a tall d'exemple, Abertis patrocina *El Món a RAC1*, el matinal radiofònic més escoltat a Catalunya, juntament amb el de Catalunya Ràdio.

El darrer número de la publicació *L'Accent* explicava qui era qui dins el consell d'administració d'Ab-

bertis i quina relació tenien algunes d'aquestes persones amb els mitjans de comunicació. Carlos Godó va formar part del consell d'administració d'Abertis entre 2002 i 2007, i Leopoldo Rodés, propietari de Media Planning Group, integrada al grup Havas, encara hi té cadira. Precisament, aquest grup participa a l'accionariat del diari *Ara* a través del fill de Leopoldo, Ferran Rodés, que presideix el consell editorial del periòdic. REDACCIÓ

TELEVISIÓ I RÀDIO

El criteri periodístic d'IB3 a debat

El Sindicat de periodistes de les Illes Balears denuncia una "censura flagrant" als informatius del mitjà autonòmic, mentre que la direcció assegura que l'acusació és "rotundament falsa".

Les periodistes que treballen al mitjà de comunicació autonòmic de les Illes Balears (IB3) se senten censurades a l'hora de desenvolupar la seva tasca informativa. Així ho ha posat de manifest el Sindicat de Periodistes de les Illes Balears (SPIB) a través d'un informe que recull casos concrets d'ordres rebudes des de la direcció dels informatius. Des del sindicat, han denunciat que la pressió i el control que s'exerceix a les redaccions d'IB3 és "pròpia d'altres temps". Segons el secretari general del sindicat, Antoni Gomila, "als treballadors, se'ls condiciona" el tractament de les notícies.

Segons el sindicat, IB3 ignora les notícies que poden comprometre el govern del PP

Per la seva banda, la direcció general d'IB3 nega aquestes afirmacions i ha explicat, mitjançant un

comunicat, que les redaccions de la ràdio i de la televisió es regeixen pel criteri professional i la imparciali-

tat. El director d'IB3 Televisió, Juan Mestre, certifica que les acusacions són "rotundament falses i infundades". De fet, el dijous van presentar un informe al Parlament de les Illes Balears, on s'explica el procés seguit a cada una de les notícies que l'SPIB diu que s'han manipulat.

Ingerència política

El debat està servit perquè el document del sindicat posa de manifest -amb exemples precisos- que hi ha temes, fonts i enfocaments que s'eviten. Per exemple, les polèmiques sobre la llengua catalana, les retallades en sanitat o les manifestacions a favor de la conservació del territori. Així doncs, segons l'SPIB, el mitjà prioritza les notícies positives i ignora les notícies que poden comprometre el govern del Partit Popular. Unes afirmacions que ha desmentit el director d'informatius de la televisió, que ha negat qualsevol ingerència política en el tracta-

ment de les notícies. De fet, la direcció ha fet palès que, per part d'IB3, no s'han rebut "consignes de membres del Govern de les Illes".

Una argumentació lleugera-ment gratuïta perquè el sindicat en cap cas ha acusat el poder polític de manipulació informativa. Tanmateix, cal recordar el procés de selecció dels actuals càrrecs directius de l'ens de comunicació, dels quals es va publicar el nom i el llinatge abans que s'obris el concurs públic.

Control informatiu de qualitat

Segons Antoni Gomila, secretari general de l'SPIB, durant les primeres reunions que van tenir amb la direcció d'IB3, els van comunicar la voluntat del sindicat de crear un Comitè Professional que vetllés per la transparència i el rigor periodístic, però els càrrecs responsables del mitjà de comunicació autonòmic no ho van veure gens necessari. M. MANYOSA MASIP

FREQUÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrassa.net | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Ràdio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Radio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Radio Mistelera 100.8FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintonitza la teva teva per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 22h. L'Entrevista
DIMARTS: 22h. Docu...mental&Gènere
DIMECRES: 21:30h. Programa d'Horitzo TV

DIJOUS: 22h. V tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua

DISSABTE: 21h. La Xerrada
DIUMENGE: 23h. Zienza i Zpiritu.

www.arccoop.coop

www.productesdelaterra.cat

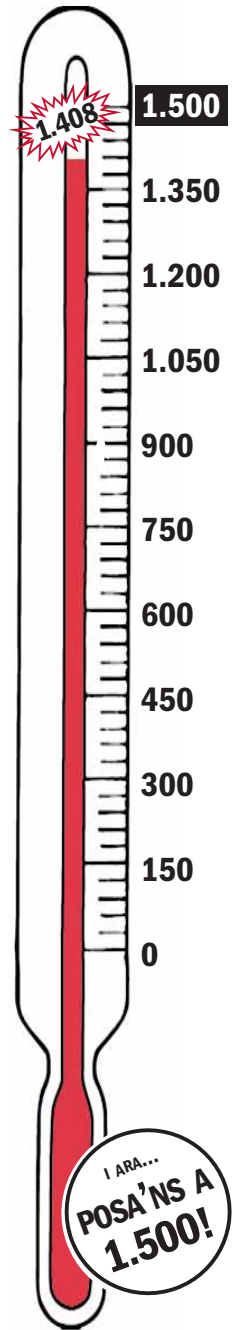
Amb informació tècnica i actual
Compromesa amb el nostre sector
Arelada en el territori

La publicació que l'ajuda en la seva pràctica professional

subscriu-te a l'agricultura ecològica

. SUBSCRIPTÒMETRE

COMPLEMENT DIRECTA

Noves incorporacions al club!

MAIG

LES NOVETATS I LA RESTA DE SERVEIS A

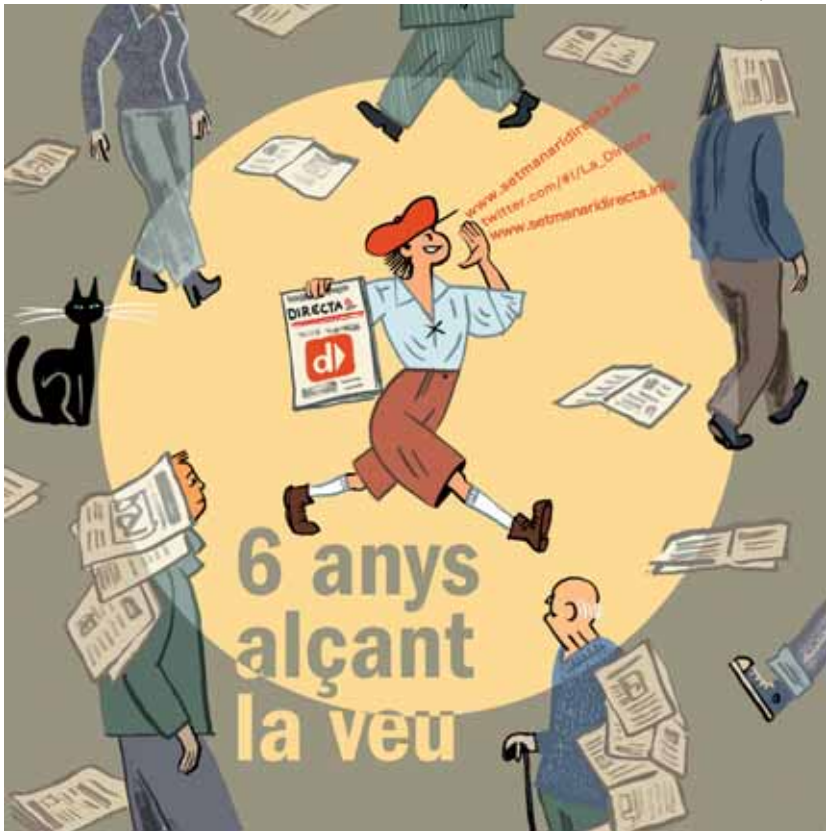
www.setmanaridirecta.info/complement-directa

Terra d'escudella
bar restaurant

ecofestes
Salsons escolares // per a les altres escoles //

EL VIEJO TOPO

cacau
pastisseria

FRANCOISE PAGÈS

. PUNTS DE VENDA

BARCELONA. GRÀCIA: Llibreria Aldarull · Martínez de la Rosa, 57 | Cap i Cua · Torrent de l'Olla, 99 | Infoespai · Plaça del Sol, 19 | Taifa · Verdi, 12 | Papereria Cercles · Bailen 201 | Quiosc Punt i Coma · Guillem Tell, 29 | Estanc · Roselló amb Castillejos | Quiosc República Argentina · República Argentina 233. **EXAMPLE:** Quiosc Manu · Nàpols-Roselló. **GUINARDÓ:** Llibreria Rocaguinarda · Xiprer 13. **SANT ANDREU:** Bar La Lira · Coroleu, 15 | Quiosc Comerç · Plaça Comerç | Quiosc Rambla · Fabra i Puig, 10 | Ateneu Llibertari del Palomar · Coroleu, 82. **NOU BARRIS:** Ateneu Popular de 9 Barris · Portlligat, 11-15 | Can Basté · Passeig Fabra i Puig, 274. **CIUTAT VELLA:** Xarxa Consum Solidari · Pl. Sant Agustí Vell, 15 | El Lokal · Cera, 1 bis | La Rosa de Foc · Joaquín Costa, 34 | Logofobia · UB Raval, dimarts de 10h a 18h | Quiosc Colom · Rambles | Etnomusic · Bonsuccés 6 | Quiosc Tallers · Rambles | Quiosc Canaletes · Rambles. **SANTS:** Centre Social de Sants · Olzinelles, 30 | Espai Obert · Violant d'Hongria, 71 | La Ciutat Invisible · Riego, 35 | Terra d'Escudella · Premià, 20 | Teteria Malea · Riego, 16 | Quiosc Can Mantega · Joan Güell amb Can Mantega | Quiosc Cotxeres · Sants, 79 | Quiosc Franciso · Vilardell | Coop57 · Premià, 15. **BELLATERRA:** Quiosc de Ciències de la Comunicació. **BERGA:** Llibreria La Mafalda · Plaça Viladomat, 21. **CALDES DE MONTBUI:** Quiosc del Caprabo · Av. Pi i Margall, 183 | Papereria Can Rosell · Av. Josep Fontcuberta, 118. **CARDEDEU:** Quiosc del Centre · Ctra. de Cànoves, 4. **CORNELLÀ DE LLOBREGAT:** CGT Cornellà · Ctra. d'Esplugues, 46. **GIRONA:** Llibreria Les Voltes · Plaça del Vi, 2 | Quiosc · Plaça Catalunya | Logofobia · UdG, dijous de 10h a 18h. **GRANOLLERS:** Llibreria La Gralla · Plaça dels Cabrits, 5 | Anònims · Miquel Ricomà, 57 | El Racó Ecològic · Roger de Flor, 85. **L'HOSPITALET DE LLOBREGAT:** Quiosc · Plaça del Repartidor. **IGUALADA:** Llibreria Cal Rabell · Santa Caterina, 17 | Llibreria Llegim · Ptg. Capità Galí, 4. **LLEIDA:** Ateneu La Maranya · Parc, 13 | Espai Funàtic · Pi i Margall, 26. **MATARÓ:** Llibreria Robafaves · Nou, 9. **MANRESA:** Moe's · Joc de la Pilota, 9. **MOLINS DE REI:** Llibreria Barba · Rafael Casanova, 45. **PALMA DE MALLORCA:** Llibreria Mallorca · Església de Santa Eulàlia 11. **EL PRAT DE LLOBREGAT:** Quiosc Piscis · Avinguda Montserrat, 45. **RIPOLLET:** El Local · Monturiol, 32. **SABADELL:** Can Capablanca · Comte Jofre 30. **SANTA COLOMA DE GRAMENET:** Associació Cultural Popular Aramateix · Montserrat 3. | La Krida · Sicília, 97. | Llibreria Distrivinyes · Sant Ramon, 22. **SANT PERE DE RIBES:** Llibreria Gabaldà · Plaça de la Font, 2. **LA SEU D'URGELL:** Llibreria La Llibreria · Sant Ot, 1. **SOLSONA:** Llibreria Cal Dach · Sant Miquel, 5. **SITGES:** Quiosc Can Jornet · Major, 8. **TARRAGONA:** CGT Tarragona · Rambla Nova, 97-99, 2n pis. **TERRASSA:** Terrassa Respon · Societat, 6. **VALÈNCIA:** Café Tendur · Historiadora Silvia Romeu, 6 | Llibreria Sahiri · Danzas, 5 | Bar Terra · Baró de Sant Petrillo, 9 | Sodepau · Carnissers 8. **VILAFRANCA DEL PENEDÈS:** La Fornal · Sant Julià, 20.

Nom..... Cognoms..... Edat.....

Adreça.....

Població..... Codi Postal.....

Correu electrònic..... Telèfon.....

Quota: Ordinària 75 euros | Semestral 40 euros | Solidària 150 euros | Altres euros

Forma de pagament: Domiciliació (escriu a sota el número de compte corrent) / Ingrés

*Amb la subscripció rebre cada setmana la publicació durant un any

Si No Vull rebre informació de qüestions relacionades amb la Directa

Com has conegut la Directa?.....

Si et subscrius* a la Directa, per només 5 euros* més, tindràs el llibre #RT15M

LES 10 PRIMERES EL TINDRAN DE FRANÇ

*NOMÉS SUBSCRIPCIONS ANUALS
*MÉS DESPESES
D'ENVIAMENT SI N'HI HA

roda el món

internacional@setmanaridirecta.info

GRÈCIA · ELS COMICIS HAN POSAT FI A LA POR DE REBRE UN CÀSTIG D'EUROPA SI NO S'ACCEPTEN LES MESURES D'AUSTERITAT

Les eleccions transformen la crisi del deute en una qüestió de democràcia

Apostolis Fotiadis
Atenes

Kosmas Bitros, de 29 anys, va decidir anar a votar per primera vegada fa dos diumenges, a les eleccions parlamentàries gregues. "Jo no creia en la política ni en les eleccions com una via de transformació social", explica.

Bitros va dipositar el seu vot per un partit que prometia lluitar contra l'austeritat. "No m'identifico amb aquest partit. He votat perquè és urgent", assegura, "per aturar d'alguna manera el règim de dos partits que ha dominat la política grega al llarg dels darrers 30 anys". "Són corruptes, han destrossat el país i no volen abandonar el poder", afirma.

"Quan va arribar la crisi, em vaig adonar de com n'estem, d'indensos. Estan jugant amb les nostres vides sense donar-los valor", diu. I va decidir anar a votar. "Veus la llei electoral i entens que no tens massa opcions. Es tracta d'una manipulació, però ni tan sols així poden anul·lar la democràcia del tot. Has de fer ús del vot. Encara que sigui l'oportunitat més marginal que tinguem de portar les coses cap allà on volem, hem d'aprofitar-la", creu Bitros.

Aquella nit, es va reunir amb uns amics per seguir l'escrutini i, per primera vegada, els resultats mostraven el que ell sempre havia cregut impossible: una coalició de

"El vot de protesta va ser un vot contra el pla de rescat de la troica", afirma l'economista Leonidas Vatikiotis

petites organitzacions d'esquerra, Syriza, se situava en segona posició amb el 16,7% dels vots, darrere el partit dretà Nova Democràcia (ND), amb el 18,8%.

L'envergadura del vot de protesta ha estat tan inesperadament massiva que no només ha enfonsat les dues forces tradicionals del país, les exsocialistes reconvertides en neoliberals del Pasok (que va passar del 30 al 13,3% (amb un 43,9% a les eleccions de 2009) i l'ND, sinó que ha tingut conseqüències a Brussel·les i a Berlín

La coalició Syriza ha estat la segona força política més votada a les eleccions gregues

que, amb les polítiques d'austeritat, van unir aquestes dues forces en una coalició abans d'aquestes eleccions.

"El vot de protesta va ser un vot contra el pla de rescat", afirma l'economista Leonidas Vatikiotis, que va donar suport a un partit radical d'esquerra que ha quedat fora del parlament. "Les eleccions van generar un ambient polític fragmentat que va impulsar les forces polítiques de l'esquerra i la dreta i va portar al parlament els neo-nazis d'Aurora Daurada", amb un 7% dels vots.

"Si mires la fotografia després de les eleccions, entens que la gent no confia en l'austeritat com a solució. Tres anys d'austeritat han augmentat el deute del país de 125 bilions a 165. No hi ha hagut una consolidació de les finances públiques, malgrat els sacrificis importants que ha fet la població. És el final, no creiem en l'austeritat i Europa ha d'entendre el missatge", diu Vatikiotis.

Les notícies de la victòria de François Hollande a França han accentuat l'esperança del triomf d'una coalició alternativa a Grècia,

que podria renegociar l'austeritat en la negociació dels diners del rescat. D'altra banda, la idea d'un front contra el pla de rescat a Grècia ha alarmat Europa i especialment la classe política alemanya, que el dimarts va bombardejar amb una bateria de declaracions d'avertència als mitjans internacionals.

La mateixa Merkel ha exclòs la possibilitat de renegociar el pacte fiscal aprovat a finals de l'any passat o un relaxament de la normativa per a Grècia. El president de la Comissió Europea Durao Barroso i el del Consell Europeu Herman Van Rompuy es van afanyar a advertir a Grècia que, si no complia els seus compromisos dins el pla de rescat, la seva permanència a l'eurozona estaria en joc.

Des del maig de 2010, Grècia ha rebut milers de milions de crèdits a canvi d'implementar un sever pla d'austeritat estructural, supervisat per la troica (formada pel Banc Central Europeu, la Comissió Europea i l'FMI). L'austeritat radical ha enfonsat l'economia del país, en recessió per cinquè any consecutiu i amb un atur que actualment arriba al 22%.

El ministre de finances alemany, Wolfgang Schäuble, no va amagar les intencions alemanyes de castigar la població grega si s'atreveix a enfrontar-se a la recepta d'austeritat, amb l'afirmació: "No poden tenir l'euro sense el pacte d'austeritat. Si ells compleixen els seus compromisos, nosaltres complirem els nostres; però si Grècia decideix no estar a l'eurozona, nosaltres no els podem obligar". El veterà periodista nord-americà Roy Gutman, que cobria la crisi política a Grècia, ha descrit les paraules del diplomàtic alemany com "una intervenció directa dins la política d'un altre país. El ministre de finances alemany va anar més enllà de comentar els fets de Grècia per passar a dir a la gent d'allà què volia que fessin".

Mentrestant, dins del país, els caps del Pasok i l'ND han advertit que la retòrica contra el pla de rescat i la promesa del líder de Syriza Aleksis Tsipras de posar fi a l'austeritat a Grècia posaven en perill els sacrificis fets per la població grega durant els darrers tres anys.

Però, ni les seves crítiques ni les especulacions als mitjans so-

bre el destí del país si la població s'allunya del tracte aconseguit pels líders polítics defenestrats amb Europa i l'FMI semblen capaces de revertir l'impuls actual de Syriza. Les darreres enquestes publicades a la premsa mostren l'augment de vot que assoliria el partit si fracassen les converses per formar govern i se celebren noves eleccions d'aquí un mes, tal com preveu la constitució.

"Els diplomàtics europeus i els polítics grecs s'haurien de plantejar seriosament que l'estancament de la política grega podria conduir-nos cap a una confrontació entre forces pro i antiausteritat", afirma l'economista Leonidas Vatikiotis. "La por d'un càstig ha coartat els grecs a acceptar l'austeritat durant molt de temps, però, després de les darreres eleccions, això s'ha trencat. Més coercions d'aquest tipus podrien produir resultats impredecibles, ja que, en unes segones eleccions, el que la gent, tard o d'hora, començarà a considerar no és si està amb un govern pro o contra el pla de rescat, sinó si vol una democràcia a Grècia o un futur a l'eurozona".

LINKS FRAKTIÓN

EL BRASIL • LA COMISSIÓ PASTORAL DE LA TERRA QUALIFICA EL PRIMER ANY DEL GOVERN ROUSEFF DE DECEBEDOR

Les disputes per la terra i l'aigua al Brasil van créixer el 2011

Xavier Vilaró i Cateura
Sorriso (Mato Grosso, el Brasil)

ELS conflictes motivats per disputes de terra i d'aigua i per qüestions laborals van créixer un 15% al Brasil el 2011, segons ha fet saber la Comissió Pastoral de la Terra (CPT), una organització vinculada al bisbat brasiler i inspirada en la teologia de l'alliberament.

Segons l'informe divulgat, el nombre d'enfrontaments registrats entre treballadors rurals, petites propietàries, *quilombolas* (descendents de gent esclava fugida, que encara mantenen ben vives les comunitats tradicionals), gent sense terra i, d'altra banda, les persones que extreuen fusta, estafadors rurals (*grileiros*), hisendades i agents públics van saltar de 1.186 a 1.363. Si bé el nombre de persones assassinades i de temptatives d'ho-

Aquest creixement dels conflictes comprèn accions o amenaces d'expulsió, destrucció de béns materials i altres formes de coacció

micidi va disminuir sensiblement, les amenaces de mort es van desaparèixer. El 85% de la gent amenaçada viu a l'anomenada Amazònia Legal, que inclou els estats federals d'Acre, Amapá, Amazonas, Pará, Rondônia, Roraima, i part dels estats de Mato Grosso, Maranhão i Tocantins.

Per al Moviment dels Treballadors Rurals Sense Terra, la lluita per la reforma agrària i la redistribució pública de latifundis improductius consisteix a ocupar, produir i resistir davant les agressions

Aquest creixement dels conflictes comprèn accions o amenaces d'expulsió, destrucció de béns materials, pistolisme i altres formes de coacció contra petites propietàries o comunitats que viuen a territoris tradicionals, assentaments o ocupacions (cas del Moviment dels Treballadors Rurals Sense Terra brasiler, l'MST).

El total de persones involucrades en aquest tipus de conflictes no només va augmentar a l'Amazònia, sinó, en termes generals, a tot el Brasil (600.925 persones el 2011, 559.400 el 2010; un 7,4% més).

La Comissió Pastoral de la Terra denuncia que aquest augment de la violència contra la població rural humil evidencia la necessitat que té el país d'una reforma agrària que democratitzi l'accés a les terres productives. Per a l'entitat, el primer any de govern de la presidenta Dilma Rousseff ha estat decebedor. Segons la Comissió, el total

Segons l'informe, el total de camperolat sense terra beneficiat per la redistribució pública de latifundis improductius és el més baix des de 1995

de camperolat sense terra beneficiat per la redistribució pública de latifundis improductius és el més baix des de 1995. Per al coordinador de la CPT, Edmundo Rodrigues Costa, aquests fets també apunten, per ommissió, la classe governant: "El govern arriba a incentivar aquesta violència (...), ja que s'absté de demarcar o regularitzar els territoris *quilombolas* o indígenes

(...). Aquesta ommissió genera violència perquè (sense seguretat jurídica) les persones que ocupen les terres legalment des de fa temps passen a ser amenaçades o expulsades".

Dos policies empresonats per la massacre de Carajás

En relació amb aquests conflictes rurals, el dia 7 de maig, el jutge de la ciutat de Belém, Edmar Pereira, va ordenar que els dos oficials de policia responsables de la matança de Carajás, Mario Colares Pantoja i José Maria Pereira de Oliveira, que romanien en llibertat gràcies a diversos recursos legals, compleixin la seva pena a la presó, que serà de trenta anys, és a dir, el màxim que permet la llei brasilera. Ambdós ja van ingressar als centres on han de complir la seva condemna. Colares Pantoja ho va fer el mateix 7 de maig i Pereira de Oliveira, l'endemà.

La massacre d'Eldorado dos Carajás va succeir fa setze anys, el 17 d'abril de 1996, quan un grup de manifestants de l'MST que tallava una carretera a l'Estat de Pará va ser dispersat a trets per la Policia Militar. L'acció va provocar la mort immediata de dinou treballadores rurals de l'MST. Dues persones més van morir hores després de la macabra operació i 60 van resultar ferides, moltes d'elles amb seqüeles per tota vida.

Després d'anys d'un complex procés judicial, aquests dos policies són els únics condemnats, del total de 149 efectius implicats en l'homicidi múltiple. La justícia només considera els dos oficials que comandaven els agents com a responsables de la massacre, basant-se en l'argument que els subordinats simplement complien les ordres dels seus superiors.

Tant l'un com l'altre ja van ser jutjats i condemnats l'any 2002, però, des d'aleshores i durant deu anys, van anar presentant tot un seguit de recursos al Poder Judicial, que els van permetre evitar la presó. No obstant això, el mes de març, el ministre del Suprem Tribunal Federal (l'òrgan judicial màxim del Brasil), Gilmar Mendes, va demanar que es retornés la documentació del procés perquè entenia que era una maniobra per anar postposant indefinidament la sentència.

L'advocada de l'MST, Giane Álvarez, afirma: "De tots els crims que se succeeixen contra camperols a l'Estat de Pará, només en comptades ocasions es condemna els que els van idear o executar"

L'advocada de l'MST, Giane Álvarez, afirma: "De tots els crims que se succeeixen contra camperols a l'Estat de Pará, només en comptades ocasions es condemna els que les van idear o els autors directes dels crims. I quan són condemnats, encara és més estrany que arribin a complir les penes". Segons ella, els problemes relacionats amb la qüestió agrària al país no es limiten, exclusivament, al problema de la impunitat.

"La conclusió d'aquest cas té, efectivament, un caire simbòlic de canvi de l'estat de les coses d'aquella regió (...). No ho resoldrà tot de cop i volta, però és un bon senyal", afegeix. De tota manera, el governador d'aquella època, Almir Gabriel (del Partido da Social Democracia Brasileira, partit empantanegat en nombrosos escàndols de corrupció), mai no ha estat castigat.

Prop de 400 membres de l'MST de la regió d'Andradina van ocupar la seu de l'Institut Nacional de Colonització i Reforma Agrària (INCRA) el setembre de 2011 per protestar contra l'endarreriment en l'aplicació de la reforma agrària

LA XINA · UN ACTIVISTA S'ESCAPA DE L'ARREST DOMICILIARI I ES REFUGIA A L'AMBAIXADA DELS EUA FINS QUE SE'L TREUEN DE SOBRE

La increïble història de la fugida de Chen Guangcheng

Laia Gordi
Pequín

L'activista xinès Chen Guangcheng encara està ingressat a l'hospital de Chaoyang de Pequín sense saber si el govern xinès li donarà el permís per sortir del país. La novena planta de l'hospital, on es troba actualment amb la seva dona i els seus dos fills, està bloquejada per la policia. Chen, a través de companyes activistes i algunes entrevistes telefòniques amb mitjans internacionals, ha explicat que té por i que pateix per la seva vida i la de la seva família. Tot i la delicada situació en què es troba, l'ambaixada nord-americana se'l va treure de sobre a principis de mes, després que Chen s'hi refugiés durant sis dies. Però l'activista i la seva increïble fugida de l'arrest domiciliari il·legal en què es trobava des del setembre de 2010 s'han convertit en un símbol de la defensa de la llibertat a la Xina i en un referent entre els sectors dissidents xinesos i les seves simpatitzants. No serà fàcil, ni per la Xina ni pels EUA, resoldre l'incident sense fer concessions a Chen.

L'activista s'ha convertit en un símbol de la defensa de la llibertat a la Xina i en un referent entre els sectors dissidents xinesos

El 22 d'abril, Chen, el dissident cec, va escapar de l'arrest domiciliari a què l'havia sotmès la policia de la província de Shandong, al nord-est del país. Va saltar el mur del jardí de casa seva -segurament de nit- i es va refugiar a casa d'uns veïns del seu poble natal. Durant l'escalada de la paret es va fracturar una cama. Aleshores, encara es tro-

bava a 600 quilòmetres de Pequín, on pensava refugiar-se a l'ambaixada dels EUA. Segons He Peirong, la ciutadana que el va acompanyar al seu cotxe fins a la capital: "No és veritat que Chen tingués un telèfon mòbil; el van ajudar uns desconeguts del poble. Alguns van tenir por, d'altres, en canvi, el van amagar sense denunciar-lo a la policia. És gràcies a aquestes persones que Chen se'n va sortir". Tot i que la fugida pogués haver estat planejada des de feia mesos, el dia i l'hora mai no s'havien concretat; Chen havia de trobar el moment oportú. He Peirong va rebre un correu electrònic d'un amic comú: "L'ocellet ha escapat, què fem?", deia. El grup de suport de Chen, format per prop de sis persones, segons ha explicat He, es va mobilitzar per treure'l del poble i portar-lo a Pequín. Durant quatre dies, no es va fer públic que Chen havia escapat. Però la notícia va saltar als mitjans internacionals, no pas als xinesos, el 26 d'abril, quan la policia va assaltar la casa on vivien el germà gran i el nebot de Chen i va detenir el primer; el segon va fugir. L'endemà, algunes amistats dissidents de Chen van explicar a la premsa internacional que l'activista era a Pequín, en un "lloc segur". Sense confirmacions per part de ningú, les especulacions més lògiques miraven cap a l'ambaixada dels EUA, que no afirmava ni negava que conegués la localització de l'activista cec, nom amb el qual se'l coneix a la Xina. Dos dies després, va arribar la primera notícia directa de Chen, un vídeo publicat per la pàgina web Boxun, gestionada per un dissident resident als EUA, a través del qual Chen es dirigeix directament al primer ministre xinès Wen Jiabao: "Benvolgut primer ministre Wen, amb grans dificultats, finalment he aconseguit escapar". Al vídeo, Chen també demana a les autoritats que no prenguin represàlies contra la seva família i les seves companyes i que es castigui el funcionari local que l'ha mantingut -a ell i a la seva família- en arrest domiciliari il·legal. En aquells moments, però, la policia de Shandong ja havia pres represàlies. Els efectius s'havien

Una persona mostra un quadre de Chen Guangcheng durant una recollida de signatures en suport de l'activista a Hong Kong el 2 de maig

instal·lat a casa seva amb la seva dona i menjaven i utilitzaven les coses de la família. També van instal·lar càmeres de seguretat dins l'habitatge i van engegar una batuda contra les seves companyes i amistats. He Peirong va ser detinguda i interrogada el 27 d'abril. Diu que no la van maltractar i que no la poden acusar de res perquè només va acompanyar un ciutadà lliure.

El cop d'efecte arriba el 2 de maig: l'agència d'informació governamental Xinhua publica que Chen, després d'estar "sis dies a l'ambaixada dels EUA, se n'ha anat per voluntat pròpia". Immediatament, l'ambaixada nord-americana explica que el dissident ha estat protegit a les seves instal·lacions, però que ha decidit marxar per rebre tractament mèdic per les lesions a la cama en un hospital proper. A canvi, les autoritats xineses es comprometen a no assetjar-lo i a deixar-lo estudiar en una universitat del país. Tot plegat, té lloc just un dia abans que la secretària d'Estat nord-americana Hillary Clinton arribi a Pequín per celebrar el Diàleg estratègic econò-

mic anual entre les dues potències. La situació sembla un final feliç per Washington i per Pequín. El pacte està clar: els EUA no treuen el dissident del país i deixen en ridícul la Xina i el gegant asiàtic no castiga l'activista i accedeix a mantenir l'agenda de reunions de caire econòmic amb Hillary Clinton.

Però quan Chen va arribar a l'hospital, el dia 2 al vespre, i es va reunir amb la seva dona i els seus fills va saber que, a l'ambaixada, l'havien enganyat. La matinalada del dia 3, Chen va aconseguir parlar per telèfon amb la televisió CNN i va explicar que, a l'ambaixada, no li havien donat tota la informació sobre la situació de la seva dona i que els agents nord-americans li havien promès protecció, però, un cop a l'hospital, el van deixar sol en mans de la policia xinesa. "Estic molt decebut amb el govern dels Estats Units, no crec que en aquest cas hagin protegit els drets humans", va dir Chen a la CNN. "Quan vaig marxar de l'ambaixada, no tenia tota la informació sobre els fets, no em van deixar telefonar els

meus companys i no sabia què estava passant", va concloure Chen. L'activista no sabia que la policia estava assetjant la seva família i les seves companyes i que el pacte no era res més que lletra morta.

A l'entrevista a la CNN, Chen també va demanar asil polític als EUA per a ell i la seva família. Les noves declaracions de l'activista van ser una bomba informativa a la Xina i, sobretot, als EUA. El conflicte diplomàtic s'estava convertint en un problema polític intern nord-americà. El dia 3, en una roda de premsa, l'ambaixador americà va oferir asil a Chen si ho demanava formalment. Mentrestant, van començar les reunions d'alt nivell entre les dues potències. I de cop, el dia 4, la televisió governamental xinesa CCTV va anunciar que Chen se'n podia anar a estudiar a l'estranger "com qualsevol altre ciutadà xinès", és a dir, amb tots els problemes burocràtics que té qualsevol persona xinesa per sortir del país. Dos dies després, Chen continua a l'hospital, aïllat per la policia, sense que se sàpiga si realment el govern el deixarà sortir de la Xina. Clinton va marxar de la Xina el dia 5 dient que "s'estaven fent progressos en les negociacions" respecte Chen.

Chen continua a l'hospital, aïllat per la policia, sense que se sàpiga si realment el govern el deixarà sortir de la Xina

Chen és un advocat autodidacte, cec des que tenia un any, que es va fer molt popular fa anys per defensar dones que havien patit esterilitzacions i avortaments forçosos per part del govern en un abús de l'aplicació de la llei del fill únic. El 2006, el van condemnar a quatre anys i tres mesos de presó per "danyar el mobiliari urbà i organitzar una manifestació"; quan va sortir, el van confinar a arrest domiciliari.

Walden Bello **Food wars**
Crisis alimentaria y políticas de ajuste estructural
978-84-92559-36-7 | 288 pàgs. 21 €

editorial **virus** editorial · distribuïdora · llibreria web
www.viruseditorial.net | www.virusllibreria.net | info@viruseditorial.net

Quan les brases encara cremen

La segona edició del Festival de Cinema Anarquista recull la tradició de lluita obrera barcelonina des del segle XIX fins a l'actualitat

Li deien la Rosa de Foc i, encara avui, albira un horitzó ben encès. Barcelona va ser una olla en constant ebullició durant tot el segle XIX; segons Friedrich Engels, la ciutat que va acollir més lluites de barricades del període. També va ser l'epicentre de la revolució espanyola de 1936, que Chomsky va considerar la més important i interessant del segle XX. I és que, des de la metxa encesa al Liceu fins a la pólvora que va embolcallar el cel barceloní durant l'auge del pistolisme a Catalunya, la ciutat ha estat testimoni de moviments contestataris tan rellevants com els succeïts durant la Setmana Tràgica l'estiu de 1909, les onades de vagues de tramvies i l'emblemàtica vaga de la Canadenca, amb tot el que van suposar.

Mireia Chavarria
expressions@setmanaridirecta.info

És una evidència que, actualment, les brases de la Rosa de Foc encara cremen. I això es palesa en la programació del Festival de Cinema Anarquista de Barcelona, que mostrarà que, malgrat tot, encara hi ha llenya al foc. Així doncs, del 16 al 19 de maig, el projector de la Casa de la Solidaritat no només exhibirà un cel·luloide impregnat de la tradició de lluita obrera barcelonina, sinó que també projectarà històries ben recents sobre la pantalla.

Durant les primeres assemblees del 15-M a la plaça de Catalunya, Llibertat va llançar un missatge ben clar: "Penso que tots plegats hem de fer un esforç en la nostra vida quotidiana per poder canviar les coses". És el documental de les realitzadores Blanca Callén, Ester Aranda, Mireia Salgado, Mireia Cucala i Clara Farràs, que mostra

la repressió i els mecanismes de poder del franquisme a través del retrat d'una dona que ha hagut de lluitar durant tota la vida per conservar el seu nom. També a la pel·lícula *No-Res. Vida i mort d'un espai en tres actes*, Xavier Artigas farà visible una lluita ben

El festival es nodreix d'alguns documentals que ens remetent a un passat revolucionari latent

actual: el rebuig veïnal davant un dels plans urbanístics que l'Ajuntament de Barcelona va elaborar per exaltar la bellesa de la seva ciutat i que comprenia, entre d'altres actuacions, l'enderroc de

Llibertat Canela a l'acampada de plaça Catalunya el maig de 2011

la Colònia Castells. No tenia en compte, però, que això significaria l'eliminació d'un dels últims vestigis de la tradició industrial catalana i el conseqüent i necessari exòde de les seves habitants. Sense allunyar-se gaire de l'actualitat, *En quart grau* ensenya de quina manera la presó pot escapar la vida d'una persona, no només per mitjà de la privació de llibertat, sinó també amb el distanciament físic respecte a l'entorn familiar, com és el cas de moltes de les recluses que participen del film.

Per acabar de fer bullir l'olla, el festival es nodreix d'alguns documentals que ens remetent a un passat revolucionari latent, com ara *Noise and Resistance*, *Sueños colectivos i Setenta y dos horas*. *Autonomía obrera en la Barcelona de los años sesenta*. Fent justícia a la ciutat que l'acull, la que va ser capital mundial de l'anarquisme durant gairebé 70 anys, la mostra inclou pel·lícules com *Emilio: el eco de otros pasos*, que posarà en contrast la invalidesa actual d'un exiliat anarquista amb la fervent lluita en què es va implicar abans

de fugir a França, o *No son l'uno per cento*, que fa una reflexió sobre la relació entre anarquia i violència, anarquia i societat i anarquia i utopia partint del bressol de l'anarquisme italià, la ciutat de Carrara.

Festival de Cinema Anarquista de Barcelona

Del 16 al 19 de maig a la Casa de la Solidaritat. Vistalegre, 15
Entrada gratuïta
www.fcab.tk

“Jo sempre em vaig dir Llibertat”

“Últimament, tens molta sensació que la gent es conforma amb tot”, expressa Llibertat mentre es passeja per una plaça de Catalunya farcida d'emblemes del 15-M en defensa de la democràcia participativa. “Veure aquest moviment, francament, em va fer molta, molta il·lusió. Veure gent que pot expressar les seves idees i manifestar-se em va alegrar”. Aquestes són algunes de les frases del documental *Em dic Llibertat*, que es projectarà en el marc del

Festival de Cinema Anarquista de Barcelona i que retrata la lluita d'una dona durant el franquisme per poder continuar dient-se Llibertat.

A l'època en què va néixer, no era estrany portar el nom d'Aurora, Constitució... o Llibertat. Eren noms que duïen una càrrega simbòlica que xocava amb els valors sobre els quals es basava el règim de Franco perquè apel·laven a un imaginari que es volia exterminar. “Jo em dic Llibertat Canela Conejero, suposo que

perquè el pare, en aquell moment, se sentia anarquista i li semblava que la llibertat era el més important per l'home”. Provenent d'una família humil i lluitadora, va batallar per conservar el nom que li havien posat els seus pares fins que un professor de l'institut on estudiava va considerar-lo inadmissible. Així doncs, per poder fer la matrícula en aquella escola secundària, va escollir el nom d'una òpera que l'apassionava i que coincidia amb el d'una verge, Carmen.

“El règim no permetia cap mena de llibertat, aquesta és la qüestió; cap mena.”, afirma Llibertat. A partir de l'augment de la repressió que ha viscut la societat catalana darrerament i del sorgiment del moviment d'indignació, el documental posa en evidència les mancances de la democràcia actual pel que fa a drets i llibertats. Després de tota una vida de lluita, ara es passeja entre activistes del 15-M amb l'orgull de poder dir: “Jo sempre em vaig dir Llibertat”.

LIBRES

Lectures per defugir el destí

'El lector de Julio Verne' és la darrera novel·la d'Almudena Grandes, dins el projecte de sèrie de sis novel·les 'Episodios de una guerra interminable'

Panoràmica del poble de Fuensanta de Martos a la Sierra Sur de Jaén

Gemma Surribas
expressions@setmanaridirecta.info

Prenent sempre com a referència la col·lecció de novel·les històriques escrites per Benito Pérez Galdós entre 1872 i 1912 -en què diferents personatges ficticis narren esdeveniments de la guerra d'Independència espanyola- i com a homenatge, a *El lector de Julio Verne*, l'autora col·loca

A la Serrania de Jaén, hi va viure i lluitar el guerriller 'Cencerro', que es va suïcidar el 1947 en veure's encerclat per la Guàrdia Civil

L'obra de Pérez Galdós en una de les prestatgeries de la biblioteca de Doña Elena, un espai que serà cabdal en l'evolució personal del protagonista de la novel·la. En aquests episodis d'una guerra interminable, però, Almudena Grandes defuig les epopeies més

conegudes i se centra en altres batalles d'ofensiva i de resistència durant el franquisme. Si amb la primera entrega, *Inés i la alegría* (Tusquets, 2010), ens il·lustrava sobre la invasió de la Vall d'Aran per part de guerrilles comunistes el 1944, ara ens situem a la Sierra Sur de Jaén, a Fuensanta de Martos, l'any 1947, quan Franco decideix acabar amb tota la resistència i desferma una onada repressora terrible al seu voltant. A la Serrania de Jaén, hi va viure i lluitar el guerriller *Cencerro*, que es va suïcidar el 17 de juliol de 1947 en veure's encerclat per la Guàrdia Civil. La novel·la rescata de l'oblit la història d'aquest maqui andalús.

A Fuensanta de Martos, hi viu Nino (que realment és Cristino Pérez, un amic de la novel·lista que li va explicar la seva infància i que Grandes aprofita per teixir aquesta magnífica novel·la): un vailet de nou anys que és fill d'un Guàrdia Civil (innocent perdedor al bàndol de les vencedores). Quan Nino descobreix una de les veritats del seu pare, entén que l'única manera de pair la realitat familiar és a través d'aquest altre món que s'obre darrere els llibres de la biblioteca secreta de Doña Elena, una professora que li fa classes de Francès. Només així -i amb l'ajuda de Pepe el Portu-

gués- podrà escapar del destí que se li reservava.

Molts aspectes d'aquesta novel·la evocuen el poder de la lectura per interpretar la realitat i també per fer-nos valentes. El llibre és una reflexió sobre com es pot viure quan l'atzar et situa al bàndol de les vencedores i ets conscient de tota la injustícia que infligeixes al teu voltant. És d'agrair, la defensa desacomplexada de la nostra història que fa Almudena Grandes.

El lector de Julio Verne

Almudena Grandes
Tusquets 2012
424 pàgines

CAMPANYES

Art contra les reixes i els barrots

L'Ateneu Llibertari del Palomar ha inaugurat una subhasta artística preses

Una de les peces de l'exposició, cedida per Alba

Anna Pujol Reig
expressions@setmanaridirecta.info

En el context actual, en què qualsevol persona és susceptible d'anar a la presó per manifestar en públic la seva opinió contra el sistema -per exemple, per fer una *performance*, com li ha passat a Laura Gómez-, les iniciatives creatives per ajudar el col·lectiu de persones preses són més benvingudes que mai. Una d'aquestes propostes és la que ha impulsat l'Ateneu Llibertari del Palomar a Sant Andreu (Barcelona). Durant tot el mes de maig i fins a mitjans de juny, s'hi exposen un total de 27 obres, cedides exclusivament per les seves creadores, amb la idea que tothom qui ho vulgui pugui oferir un preu de compra pels treballs. D'aquesta manera, amb un sistema de subhasta oberta, el darrer dia de la mostra, qui hagi ofert més diners s'endurà l'obra a casa. La recaptació que s'obtingui amb la venda de les peces es destinarà íntegrament a diferents col·lectius que lluiten pel suport a les preses i a les persones encausades arran de la vaga general del 29-M. L'originalitat i, sobretot, la creativitat són bàsiques per poder generar nous mètodes de lluita contra les injustícies vigents, com les que genera el sistema penitenciari amb els seus mecanismes de control i repressió, que es tradueixen en: agressions físiques, dispersió, aïllament, falta d'assistència mèdica i jurídica, medicació forçada, condemnes de més de 30 anys i també condicions d'emprisonament voluntari, l'anomenat tractament penitenciari, els graus, els mòduls de respecte, les Unitats de Tractament Especial (UTE), els permisos de sortida, el control telemàtic, les llibertats condicionals... Així,

Una altra peça per subhastar (Carla)

doncs, aquest tipus de campanyes són especialment importants per combatre l'estigmatització social que pateix el col·lectiu de persones preses i incidir en la necessitat que hi ha de donar-li suport. En aquest sentit, cal destacar d'altres iniciatives com el Tàtuo Circus, unes jornades lúdiques i reivindicatives -que l'any passat es van celebrar al CSO La Forsa de Cornellà- durant les quals un seguit de professionals del món del tatuatge, els pírcings i les esscarificacions ofereixen els seus serveis a preus populars per recaptar diners que es destinen a col·lectius de suport antirepressiu. I així, de mica en mica, poder enderrocar els murs alts i tristos de les presons.

Subhasta Propressxs

Ateneu Llibertari del Palomar
C. Coroleu, 82. Sant Andreu de Palomar (Barcelona)
Podeu veure les obres a:
www.ateneullibertariidelpalomar.wordpress.com

LIBRES

Misteris de la revolució

Diversos autors parlen dels projectes independentistes durant la 'guerra civil catalana'

Detall d'un cartell d'Esquerra Valenciana obra de Lluís Dubon

Xavier Díez
expressions@setmanaridirecta.info

Tot i que la Guerra Civil de 1936-1939 ha generat més literatura historiogràfica que la primera i la segona guerra mundials juntes, encara és difícil obtenir un relat convincent al voltant del conflicte. Malgrat la millora de l'accés a les fonts o el distanciament respecte la cronologia, persisteixen interrogants de llarg abast. Un dels que apareixen amb insistència, per vies diferents i fragmentàries, és el dels projectes secessionistes empesos per l'independentisme (i la Generalitat) a fi de signar una pau separada amb Franco que suposés la creació d'una Catalunya independent (Països Catalans i Aragó inclosos) sota la protecció francesa. Altres parlen d'un complot amb l'Eix (especialment Itàlia) per part de Dencàs i Estat Català. Tots acaben parlant d'una guerra civil dins de la guerra, on bona part de les classes mitjanes catalanes malden per acabar amb l'ordre revolucionari d'hegemonia cenetista dels primers mesos de la guerra.

Com demostren documentalment els editors del llibre, aquestes qüestions ja havien estat tractades per la historiografia, des de la franquista, la militant o el testimoni de les protagonistes fins a les darreres recerques de fonts diplomàtiques estrangeres. El llibre dedica bona part de la seva extensió a recopilar alguns d'aquests articles amb intervenció d'especialistes, fet que demostra la preexistència d'un debat, en bona part especulatiu, sobre aquesta qüestió i les seves derivades. Així doncs, s'indaga al voltant del complot d'Estat Català per enderrocar Companys (i acabar amb el predomini anarquista); l'*affaire* Revertés; les negociacions

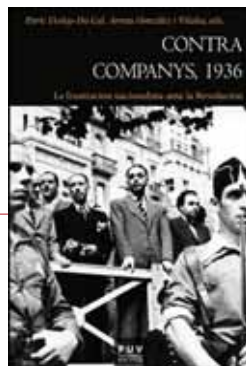
secretetes entre enviats més o menys formals del govern català amb la diplomàcia francesa i britànica; les maniobres de l'exili lligaire amb grups separatistes; la condició feixista del nacionalisme xenòfob d'Estat Català; l'espionatge anarquista, i multitud de trames i subtrames d'una novel·la que algun dia hauria d'escriure John Le Carré.

De tot plegat, se'n pot extreure aquesta idea -que poques vegades ha estat objecte d'un debat públic rigorós- de la guerra civil com a *guerra civil catalana*, en què el conflicte entre anarquisme, Generalitat, comunisme i catalanisme no resulta tant una qüestió d'ideologia com de sociologia. És per això que, en el conjunt d'aportacions del treball, s'hi troben a faltar anàlisis molt més actuals com les formulades per José Luís Oyón, Chris Ealham o Dolores Marín. Sí que hi ha, en canvi, el pes de la tesi que va fer famós l'historiador Enric Ucelay sobre la "Catalunya populista", l'intent de descrèdit del nacionalisme català en funció de les contradiccions ideològiques i de classe, que ha estat una constant del més noiaorquès dels historiadors catalans.

De fet, bona part de l'interès de l'obra rau en les extenses intervencions dels editors (les anàlisis de González i Vilalta són brillants i les conclusions d'Ucelay, provocadores), que tracten de donar coherència al llibre. Tanmateix l'obra se'ns presenta com un calidoscopi complex d'articles amb una profunditat i uns estils desiguals -i amb un apèndix documental suggeridor-, que sovint se solapen i resulten excessivament repetitius. Amb l'absència, això sí, d'una anàlisi de contrapunt respecte a les fonts llibertàries. Fet paradoxal, atès que, sovint, les veus detractores

de la CNT reconeixen la bona organització dels serveis secrets anarquistes i la seva escassa ingenuïtat davant el fet que tothom sembla conspirar per acabar amb la radicalitat igualitària de la revolució.

El conjunt resulta un llibre interessant, encara que allunyat de resultar definitiu. Al cap i a la fi, suscita més interrogants dels que és capaç de resoldre. Més aviat, la conclusió implícita és que el catalanisme vol aprofitar l'aviñentesa de la guerra per trencar amb Espanya, sense disposar de la força ni la determinació per aconseguir-ho. I que un dels principals frens esdevé la conflictiva relació entre classes socials, disfressada d'antagonisme nacional. Un llibre que, *malgré lui*, esdevé clarament d'actualitat.

Contra Companys, 1936 La frustración nacionalista ante la Revolución

Enric Ucelay-Da Cal, Arnau González i Vilalta (Eds.)
Publicacions de la Universitat de València, València, 2012,
438 pàgines.

CAMPANYES

L'amor feliç no existeix

'L'habitació blava' destaca la dictadura contemporània del sexe

FELIPE MENA

Una de les diverses escenes de sexe explícit de 'L'habitació blava'

Marc Farràs Piera
expressions@setmanaridirecta.info

Haus aquí una curiosa paràbola. L'obra que fa un segle va ser prohibida per obscena, avui passa davant els nostres ulls amb la sensació de *dejà vu*. La transgressió ha mutat en repetició; el misteri, en pornografia. Hi ha una cosa, però, que no ha canviat gens des que Arthur Schnitzler va escriure *La Ronda* (1900) ni passant pel trasllat a la modernitat que en va fer David Hare (*L'habitació blava*, 1998). El sexe continua essent el màxim dipositari de les nostres obsessions, fantasies i traumes i, de vegades, la millor vàlvula d'escapament d'una realitat opressiva i anodina. L'única llei immortal és la del cos. El sexe, vell amic, vella ferida, sempre torna.

Al capdavant de la flamant productora La Brutal, David Selvas i Norbert Martínez debuten en solitari amb una adaptació del text de Hare. Un muntatge contundent i ambiciós, lloable per les filigranes escèniques, malgrat la insubstancialitat de fons. Enmig d'una orgia de perversions i carn crua, el clímax pertinent s'acaba diluint en un mar d'orgasmes i gemecs. Un crit que s'ofega en la foscor.

L'habitació blava es compon de deu microrelats protagonitzats per deu parelles i estructurats al voltant de les seves trobades sexuals clandestines. I sempre al mateix lliet. Un taxista i un ionqui prostitut, un estudiant *pijo* i una tendra *au-pair* i un escriptor excèntric i una model promiscua protagonitzen els millors duets, d'alt voltatge eròtic i excel·lentment coreografiats. Per contra, les escenes entre les parelles adultes (el polític i la seva dona, l'aristòcrata

i l'actriu) naufraguen de cap a peus per la seva poca credibilitat i pel desencert dels dos actors (Selvas i Àurea Màrquez), inhibits i desubicats. En canvi, els dos joves (Nao Albet i Maria Rodríguez) resulten imprescindibles. A ritme de rock i revolucionats per les pastilles, aquests dos camaleons cremen les nits i la joventut amb una exhibició d'energia i desvergonyiment (es confirma la premissa de Hare: "el teatre pertany en primer lloc als joves").

L'habitació blava no és un clau memorable, però, què carai, un clau és un clau. A pesar de la irregularitat, les deu càpsules s'entrellacen amb elegància i enginy i presenten una factura impecable gràcies a l'escenografia minimalista, la il·luminació calidoscòpica i, especialment, un magnífic muntatge musical. Més que un viatge freudià, *L'habitació blava* és un recull d'instants nocturnes d'un grapat de personatges ombrívols, superficials i insatsfets que troben en el sexe una via per desfogar-se i cremar la consciència ("Follem! Follem fins que ens exploti el cervell!"). Aquí només hi ha lloc per al sexe. Benvingudes a la tirania de l'eros. No ens enganyem, l'amor feliç no existeix.

L'habitació blava

de David Hare, a partir de *La Ronda*, d'Arthur Schnitzler
Dirigida per David Selvas i Norbert Martínez
Teatre Romea
C. Hospital, 51. Barcelona
Del 29 d'abril al 10 de juny
www.teatreromea.com

EXPOSICIONS

Una multitud diu sí al valencià i no a les retallades

Vint-i-cinquena Trobada d'Escola Valenciana

HELENA OLCINA I AMIGO

Centenars de centres educatius van preparar tot tipus de tallers i activitats culturals per a les assistents

Joan Canela i Barrull
expressions@setmanaridirecta.info

Desafiant un sol de justícia, desenes de milers de persones (60.000 segons l'organització) van omplir el passeig de l'Albereda de València durant la vint-i-cinquena Trobada d'Escola Valenciana el diumenge 13 de maig. Si l'objectiu d'aquesta coordinadora que promou la llengua pròpia era demostrar musculatura, es pot ben dir que el va aconseguir. Centenars de centres educatius -d'ensenyament infantil, de primària i de secundària- mobilitzats des dels claustres i des de les AMPA van plantar les seves carpes i van preparar tot tipus de tallers i activitats culturals per a les assistents, bàsicament famílies amb canalla. Des de viviers de plantes fins a decoració de samarretes, passant per jocs tradicionals, tangrams gegants o esports, una oferta inacabable per a totes les edats -però dirigida especialment als nens i nenes- permetia copsar la imaginació i la implicació de tots els centres educatius.

Però no només hi va participar la comunitat educativa, també hi van ser presents diverses entitats culturals, col·lectius socials, associacions amb reivindicacions diverses i el món editorial i pedagògic, cosa que dona una idea de la transversali-

tat i la popularitat assolida per aquestes trobades. Així doncs, colles de diables, dolçainers, la muixeranga o grups de música van oferir les seves actuacions al llarg de la jornada.

Amb la trobada, Escola Valenciana agraeix l'esforç i el suport rebut per part dels treballadors i les treballadores de l'ensenyament en la promoció del català

Però la voluntat d'Escola Valenciana d'aconseguir un apex especialment massiu i visible -la trobada agrupava fins a quatre comarques (Horta Nord, Horta Sud, Camp del Túria i Camp del Morvedre, a més de València ciutat) que habitualment convoquen per separat- no estava impulsada només per la celebració simbòlica de la vint-i-cinquena edició, sinó que també es volia convertir la diada en una mobilització contra les retallades a l'ensenyament endegades pel Consell. No en va, el lema de les trobades

d'enguany era *Sí al valencià, no a les retallades* i encara que l'ambient de l'Albereda era totalment festiu, els símbols de les estirores prohibides es veien arreu, en samarretes, xapes, pancartes i qualsevol suport imaginable.

D'aquesta manera, Escola Valenciana "agraeix" l'esforç i el suport rebut per part dels treballadors i les treballadores de l'ensenyament -que aquest maig afronten sis jornades de vaga- en la promoció del català i posa el seu potencial mobilitzador en defensa d'una escola pública digna, conscient que, sense ella, no és possible la recuperació de la llengua. Una reflexió -i un reconeixement- que el moviment per l'escola en català a Catalunya no ha fet o, almenys, no ha visibilitzat amb la mateixa força.

Les Trobades d'Escola Valenciana s'organitzen des de fa 25 anys a gairebé totes les comarques del País Valencià al llarg dels mesos de primavera i mobilitzen centenars de milers de persones gràcies a la implicació de la comunitat educativa, però també al teixit associatiu de les diferents poblacions. Ara per ara, probablement, són l'expressió més important de la resistència social davant la pèrdua de la llengua i la cultura pròpies.

El mateix diumenge 13, es va celebrar la Trobada del Maestrat i els Ports, a les Coves de Vinromà, amb la participació de més de 3.000 persones.

ZONA LLIURE

EL REBOST

Nitrogen per tothom

Faves simbionts al balcó i al plat

Joan-Andreu Moll
elrebost@setmanaridirecta.info

Segur que heu sentit dir alguna vegada que les plantes necessiten nitrogen per créixer i, si us dediqueu a conrear qualsevol espècie vegetal, també haureu tingut notícies d'adobs rics en nitrogen especialment indicats durant el desenvolupament de la planta. El nitrogen és un element bàsic per la vida, peça clau de les proteïnes i dels àcids nucleics (ADN i ARN), però també pot resultar en extrem tòxic en funció de les formes en què es presenta.

Imprescindible i abundant, però de difícil accés

De nitrogen inorgànic, al planeta, n'hi ha un munt. Representa un 78% del volum total de l'atmosfera, però els animals -des del cuc més vulgar a l'elefant més reial- només el podem incorporar a partir de determinades formes orgàniques mitjançant la ingesta d'aliments. Les plantes ho tenen una mica millor, el poden assimilar en formes inorgàniques, però tampoc són capaces d'accedir al gran reservori de nitrogen del planeta que és l'atmosfera. Aquesta tasca imprescindible per la vida que consisteix a posar nitrogen a l'abast de la totalitat dels éssers vius, començant per les plantes que es converteixen en un autèntic reservori mundial de nitrogen orgànic, només la poden dur a terme alguns bacteris. Aquestes bestioles -curiosament els organismes més antics que poblen el planeta- són capaces de transformar el nitrogen atmosfèric en altres formes que són assimilables per les plantes. De bacteris amb aquesta característica química, n'hi ha un munt, entre ells, uns de molt interessants que, per viure, necessiten establir una relació de simbiosi -una mena de suport mutu entre organismes d'espècies molt diferents- amb les arrels d'algunes plantes. Aquesta relació s'ha observat especialment en la família de

les lleguminoses o fabàcies, amb les quals formen uns nòduls on fixen nitrogen de l'aire que, en part, és aprofitat per la planta. Aquesta característica dona una importància agroecològica enorme a les fabàcies (llenties, veça, trèvol, ginesta, alfals, pèsols, mongetes, garrofers...), ja que permet aportar nitrogen al sòl sense els riscos de toxicitat pel medi i les persones que impliquen els adobs sintètics popularitzats per la revolució verda i la indústria química i és un bon complement per als fems i el compost. I bé, tot això venia a tomb perquè encara queda primavera i som a temps de consumir les faves tendríssimes d'aquesta temporada, riques en proteïnes i que, de ben segur, han ajudat a adobar l'hort.

Arròs amb faves

Per 4 persones: 320g d'arròs; 1 ceba grossa; 2 carxofes; 10 tomàquets secs; 400g de faves tendres.

Avui, un arròs poc ortodox però agrait. Comencem bullint l'arròs a part; quan sigui cuit, el colem i el refredem per aturane la cocció. També desgranem i coem les faves en aigua salada. Remullem 10 minuts els tomàquets -en trobarem al mercat o a l'herboristeria- en aigua calenta, els fem a trossets i els reservem amanits en oli i espècies. Per altra banda, en una cassola gruixuda, sofregim la ceba ben picada amb un raig d'oli generós i calent; de seguida, però, baixem a foc mitjà-baix. Els primers 10 minuts, tindrem la cassola tapada, després, la destapem i continuem sofregint, ara a foc una mica més viu, uns 5 minuts més. Hi afegim els cors de les carxofes tallats a làmines. Quan comencin a ser tendres i rossegin, hi posem els tomàquets i, després, les faves cuites. Quan tinguem un sofrit ben melós, amb les cebes i els tomàquets lleugerament caramelitzats, barregem l'arròs i el saltegem a foc fort fins que sigui calent. Bon profit.

agenda directa

ALACANT

Diumenge 20 de maig
IX Marxa per la Desmilitarització de la serra d'Aitana
 Elx: 7:45h Estació d'autobusos Alacant: 8h Plaça de bous Alcoi: 8:15h Plaça d'Al-Azraq Safari d'Aitana: 9h
 En el marc de la Primavera per la Pau d'Alcoi. Organitzen: Grupo Antimilitarista Tortuga (Elx-Alacant), Col·lectiu per la Cultura de Pau i Noviolència del Comtat i l'Alcoià (COCUPANCA), Colla Ecologista La Carrasca- Ecologistes en Acció (Alcoi), Club Unesco d'Alcoi.
 Més informació: alcoi@ecologistesenaccio.org i www.xarxaneta.org/~carrasca

BARCELONA

Dijous 17 de maig
Seminari: 'La Biodiversitat està a les nostres mans'
 De 16 a 20:30h CETIB
 C. Consell de Cent, 365.
 Més informació: www.lesrefardes.com

Presentació del llibre: 'Tercera Via'
 19h Àgora Catalunya
 Plaça de Catalunya, 9, 4t 2a.
 A càrrec de Joan Parés i Grahit
 Organitza: Centre d'Estudis Joan Bardina i Fundació Randa-Lluís Maria Xirinacs. Més informació: <http://xirinacs.cat> i <http://www.bardina.org>

Acte Inaugural del IX Festival de Cinema i Drets Humans de Barcelona
 20h Filmoteca de Catalunya
 Dirigit per Toni Navarro, el festival està avalat per un èxit de convocatòries sense precedents, que es tradueix en la recepció de més de 3.000 treballs audiovisuals procedents de tot el món. Se celebrarà a la Filmoteca de Catalunya, els Cinemes Girona, el Palau Robert, el Museu d'Història de Catalunya, la Casa del Tibet, l'Institut Francès i la FNAC Triangle. Durant l'acte inaugural, es projectarà, per primera vegada a l'Estat, *The Whistleblower* (La veritat oculta), dirigida per Larysa Kondracki.
 El Festival presentarà un total de 112 pel·lícules, pertanyents als gèneres de la ficció, l'animació i el documental.

Festival de Cinema Anarquista de Barcelona

BARCELONA, maig de 2012

Programa **Dimecres 16 de maig**
 Casa de la Solidaritat (C. Vistalegre, 15) 17h *No hay mañana* (35') 17:35h Curtmetratge *Descartes* (8'13) 17:45h *No-Res* (52') 18:45 Presentació 18:55h Curtmetratge *Una Pesadilla urbana* (2'53) 19h *Juggling Jugulars* (42') 19:42 Presentació *DIY Film Fest* 19:50h Curtmetratge *Cóndores brutales* (3'02) 20h *Em dic Llibertat* (29') 20:30 Presentació 20:40h Curtmetratge *Tu y yo nos parecemos demasiado* (10'05) 21h *El retorno de los Weichafe* (60') 22h Presentació **Dijous 17 de maig** Casa de la Solidaritat 17h *Setenta y dos horas. Autonomía Obrera en la Barcelona de los sesenta* (63') 18:10h Curtmetratge *Los últimos* (12'34) 18:25h Curtmetratge *Cris-is* (8'43) 18:35h *Emilio: El eco de otros pasos* (90') 20:10 Presentació 20:20h Curtmetratge *3 Cargas 2 Entrañas* (11'22) 20:35h Curtmetratge *Canis Canem Edit* (14'09) 20:50h *No son l'uno per cento* (75') **Divendres 18 de maig** Casa de la Solidaritat 16h *Kina Zina, Belarusian Zine History* (45') 16:50h *Noise and resistance* (87') 18:20h *Raid on Reykjavik* (35') 19:05 Presentació 19:15h Curtmetratge *Wolfhound* (4') 19:20h *Morir de Dia* (98') 20:50 Presentació 21h Curtmetratge *Government explained* (9'28) 21:10h *Venid a las cloacas. La historia de la Banda Trapera del Rio* (88') 22:30 Presentació **Dissabte 19 de maig** Casa de la Solidaritat 17h *En quart grau* (25') 17:35 Presentació 17:45h *Sueños colectivos* (92') 19:15 Presentació 19:25h *Rebellion in Tottenham* (37') 20:10h *Crass: There Is No Authority But Yourself* (64') 21:20h *Chaostage* (90') 23h *Paul Stouthamer* (cello) Projeccions amb música en directe A la FELLA (C. Joaquín Costa, 34 baixos) 17h *Orfãos do destino* (50') 18:05 Presentació 18:15h Curtmetratges del Projecto Morosgovanyi *Jesús María José* (5'47) i *Romeo* (3'44) 18.25h *Indomables. Una historia de Mujeres Libres* (62') 19:40 Presentació 19:50h Curtmetratge *Semelle* (9'43) 20h *Oscuros Portales* (95').

Tota la informació a www.fcab.tk

Cent d'elles seran distribuïdes en concurrència competitiva, dins de dues seccions oficials: la secció oficial de llargmetratges i la secció oficial de curtmetratges. Organitza: Associació La Mirada Descubierta.
 Més informació: <http://www.festivalde-cineyderechoshumanos.com/cat/presentacio>

Projecció 'Els déus de veritat tenen ossos'
 20:30h Cinema Girona
 C. Girona, 175.
 Aquesta projecció s'emmarca dins la Mostra de films i documentals Dret a la salut a l'Àfrica 2012
 Organitza: Campanya Dret a la salut a l'Àfrica

Divendres 18 de maig
Quinzè aniversari del CSA Can Vies
 Concurs de Pintxos
 20h CSA Can Vies
 C. Jocs Florals, 40-42.
 Organitza: CSA Can Vies
 Més informació: <http://canvies.barri-sants.org>

Kan Pasqual Bailón
 22h Concerts amb Ze Fuga (hip hop colombià), Shakti (Reggae) i Lalike (Latin jazz) Tot seguit, Batucada Karabassa i punxadiscos.
 Kan Pasqual. Carretera de Vallvidrera-Molins, km 8,5. FFCC, Les Planes (segueix les pastanagues!).
 Organitza: Kan Pasqual

Dissabte 19 de maig
Trobada de persones, entitats i col·lectius en el marc de la lluita antiracista
 10h Lloc per concretar
 Trobada amb l'objectiu de trobar un marc de coordinació entre les persones preocupades per l'augment del racisme i les retallades de drets
 Organitza: SOS Racisme
 Més informació: sosracisme@sosracisme.org

Actes del quinze aniversari del CSA Can Vies
 18h Ruta històrica
 20:30h Tast de vins
 CSA Can Vies
 C. Jocs Florals, 40-42.
 Inscripcions per al tast de vins a canvies@gmail.com
 Organitza: CSA Can Vies
 Més informació: <http://canvies.barri-sants.org>

Xerrada-debat: 'La presó psiquiàtrica'
 18h Can Batlló
 C. Constitució, 17.
 En el marc del segon cicle de xerrades i debats sobre les tortures i els maltractaments a les presons
 Organitza: Can Batlló
 Més informació: <http://canbatllo.wordpress.com>, www.carceligaltortura.com i www.boletintokata.wordpress.com

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAR

Envia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.info

A la Directa **necessitem un telèfon... sense fils!** Si en tens un que no fas servir i ens el pots cedir, avisa'ns a subscripcions@setmanaridirecta.info

Se cedeix terreny de 500m2 aprox. per agro-cultiu al Baix Penedès. Condicions a convenir. cmompeat@yahoo.es

Al Contrainfos de **LaTele.cat** **necessitem alguna persona per fer de community manager.** contrainfos@latele.cat

Projecte de **cooperativa alimentària del Barcelonès** necessita un **congelador**. Es prefereix l'intercanvi o la donació, però també s'hi poden posar diners. Contacte: Roger 663 463 204

Xarxa d'intercanvi a través d'Internet: www.volstens.org

La Directa busca gent que li reparteixi o que vingui a ensorrar els dimecres al matí. A canvi, t'endús la teva gratuïta. Més informació: distribucio@setmanaridirecta.info

> EL TEMPS

DIJOURS 17
 Primeres bandes de núvols alts i mitjans, amb tronades a les comarques de ponent. El matí assolellat en general a tot arreu.

DIVENDRES 18
 Els ruixats i les tempestes es faran més generals i intensos al nord de Catalunya i interior del País Valencià. Calor.

DISSABTE 19
 Tempestes fortes al Pirineu i Prepirineu. Núvols alternant amb clarianes a la resta de Catalunya.

DIUMENGE 20
 Més ruixats i més tempestes. Ambient clarament primaveral. Seran habituals moments de llamps i trons.

DILLUNS 21
 La part més activa de la borrasca ens creuarà durant la nit, baixaran les temperatures i quedarà el cel mig ennuvolat.

DIMARTS 22
 Més clarianes amb ambient força més fresc. Estones de sol i vents de mestral al sud i tramuntana a l'Empordà.

Dimarts 22 de maig
IRPP Campaña 2012
Insubmissió Fiscal

De 17 a 21h Espai Autogestionat Aurea Social. C. Sardenya, 261-263. Cada dimarts de maig i juny, per omplir col·lectivament declaracions de renda insumbises i aclarir els dubtes que calgui.

Organitza: Oficina de desobediència econòmica
Més informació: <http://www.derechode-rebelion.net>

Xerrada-col·loqui:
'La Guerra Civil espanyola, bombardeig de la població Civil'
19:30h Local Social EcoConcern C. Mare de Déu del Pilar, 15 pral. Amb Rolando del Guerra (activista) i Toni Castell (membre de la Mesa Cívica)
Organitza: EcoConcern Innovació Social
Més informació: <http://elracodeldebat.blogspot.com/>

BENIMACLET

Dijous 17 de maig
Xerrada-debat: 'Antipedagogia. Amb els infants no s'hi juga'
19h CSO El Nido. C. Carreres Puchalt, 7. Dins el marc de les Jornades per l'Educació Lliure. Amb Siul Herrero.
Organitza: CSO El Nido
Més informació: <http://infopunt-vc.blogspot.com/>

Divendres 18 de maig
Visió política dels exclosos del sistema educatiu. Educació de carrer
19h CSO El Nido
C. Carreres Puchalt, 7.
Dins el marc de les Jornades per l'Educació Lliure. Amb La Colla Xicalla.
Organitza: CSO El Nido
Més informació: <http://infopunt-vc.blogspot.com/>

CALELLA

Divendres 18 de maig
Concert: El Jovent construim Independència i Socialisme
22h Fàbrica Llobet

L'Ateneu Enciclopèdic Popular fa 110 anys

BARCELONA, maig i juny de 2012

Programa Dimecres 16 de maig 19h Centre Social Sant Pere Apòstol. *El futur del Passat. Documents en circulació.*
Dissabte 19 de maig 20h CSOA La Revoltosa Vellada Flamenco-poètica *En mi hambre mando yo*
Divendres 25 de maig 19h Centre Cívic Can Basté. Ràdio RSK-Dial 107.1 FM. Programa especial aniversari *Podria ser peor*
Divendres 1 de juny 19h Residència d'Investigadors CSIC. Presentació de l'exposició 110 anys de l'Ateneu.
Dimarts 5 de juny 19h Ateneu Rosa de Foc *La Escuela Moderna en Brasil. Educación anarquista ayer y hoy* (Biblioteca Livre de Sao Paulo).
Dijous 7 de juny 19h Residència d'Investigadors CSIC *Joan Amades a l'Ateneu Enciclopèdic i Els Amics del Sol, naturisme ahir i avui.*
Dimarts 12 de juny 19h Residència d'Investigadors CSIC *El cooperativisme avui.*
Dijous 14 de juny 19h Residència d'Investigadors CSIC *Reclús hacia la fusión naturaleza ciudad.*
Llocs: Residència d'Investigadors CSIC: Hospital, 64. Centre Social Sant Pere Apòstol: Sant Pere Més Alt, 25. CSOA La Revoltosa: Rogent, 82. Ateneu Rosa de Foc: Robí, 5 baixos. Centre Cívic Can Basté: pg. Virrei Amat, 274.

Més info: www.ateneuenciclopedicpopular.org/

Amb Obrint Pas, Eina, Pirat's Sound Sistema i Raska.
Organitza: Maulets Maresme
Més informació: www.maulets.org

CERDANYOLA

Dissabte 19 de maig
Jornades en defensa de l'ensenyament públic al Vallès
A partir de les 10h a l'Escola Sant Martí Av. Sant Iscle, 1.
10:15. Les retallades a l'ensenyament públic. Taula rodona: Rosa Cañadell (USTEC-STES IAC), Josep Lluís de Alcázar (CGT) i Manel Pulido (CCOO).
11:45. Xerrada sobre el tancament de línies-centres. Dos casos concrets a la nostra zona: Escola La Muñeira (Badia del Vallès) i Escola Can Periquet (Palau Solità i Plegamans)
12:30. Xerrada amb Arcadi Oliveres
Organitza: JVEP

Més informació i inscripcions: <http://sindicat.net/voc/jvep-jornades-al-valles-en-defensa-de-lensenyament-public/>

GIRONA

Dijous 17 de maig
Presentació del documental: 'Indomables (una historia de mujeres libres)'
20h Pla de Palau
Organitza: Logofobia
Més informació: www.logofobia.wordpress.com

Dijous 17 de maig
Actes: Dia Internacional contra l'homofòbia
20h Concentració Plaça Independència
Vine a cremar l'homofòbia amb nosaltres!
21:30h Cinefòrum amb la pel·lícula *Bent*
Ateneu 24 de juny

C. Auriga, 6.
Organitza: Comissió Unitària 28 de juny de Girona (Brot Bord, FAGC, Girona Orgullosa, GLG, SinVer)

MANRESA

Dissabte 19 de maig
Xerrada: 'La nova reforma laboral'
11:30h Local del SOV CNT Manresa Plaça Catalunya, 9.
Organitza: CNT-AIT Manresa

MOLINS DE REI

Dimarts 22 de maig
Presentació de l'Anuari: 'Els silencis mediàtics de 2011'
20:30h Cal Dit C. Foment, 6.
Sopar tertúlia amb Roger Palà i Sergi Picazo, coordinadors de l'Anuari Mèdia.Cat
Organitza: Ateneu Mulei i Cal Dit

SABADELL

Dijous 17 de maig
Presentació del llibre '1.325 mujeres tejiendo la paz'
19h Biblioteca Vapor Badia de Sabadell C. Tres Creus, 127-129.
Amb motiu del Dia Internacional de la Participació de les Dones en els Processos de Pau, es farà la presentació del llibre *1.325 mujeres tejiendo la paz*. Hi intervindran: Eman Khamas, escriptora i periodista iraquiana i Rita Huysens, presidenta de La Lliga dels Drets dels Pobles.
Organitza: Coordinadora Un Altre Món És Possible, lliga dels Drets dels Pobles
Més informació: info@dretsdels pobles.org

TORROELLA DE FLUVIÀ

Diuenge 20 de maig
Sortida per conèixer el mar d'extractives d'àrids a Torroella de Fluvià
9h Plaça major
Inscripcions: 972670531
Organitza: IAEDEN
Més informació: www.iaeden.cat

Trans Europa Festival

BARCELONA, maig de 2011

El festival transeuropeu agrupa un seguit d'esdeveniments únics arreu d'Europa i inclou accions polítiques i artístiques a més de catorze ciutats. Programa: **dijous 17 de maig** 19h *Los nuevos procesos democráticos en el mundo árabe.* **Divendres 18 de maig** 10h *Una experiencia sensorial de las fronteras: una cartografía crítica del viaje migratorio.* **Divendres 18 de maig** 17:30h *Cultura de masa: la conciencia de los nuevos consumidores.* **Dissabte 19 de maig** 11h *La Biblioteca viviente.*

Tota la informació i llocs:
www.transeuropafestival.eu

> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

BARCELONA

Manifestació per la llibertat de Laura Gómez

Dijous 17 de maig
9h Concentració a l'Audència Provincial
Av. Lluís Companys 14
11:30h Concentració al Parlament
17:30h Manifestació davant la delegació del govern
Convoca: CGT

Manifestació per l'autodefensa veïnal

Dissabte 19 de maig
17h Jardins del Príncep de Girona (Guinardó)
Convoca: Xarxa de suport mutu

GIRONA

Solidaritat amb les encausades de la campanya de suport a Núria Pòrtulas

Judici de l'encartellada
Dimecres 16 de maig
9:30h Plaça de la Catedral
Judici de l'encadenada
Dimarts 29 de maig
9h Davant dels jutjats
Més info: www.nuriailiure.blogspot.com

LA INDIRECTA

. L'ENTREVISTA

Jakue Pascual SOCIÒLEG, AUTOR DEL LIBRE 'ANARKHERRIA 1986-2011'

“La lluita per l'autodeterminació d'Euskal Herria conté una dimensió llibertària”

Jakue Pascual va passar l'adolescència impulsant projectes contestataris al centre de Bilbao com a resposta a la frustració que suposava la reforma sorgida del franquisme. Segons ell, l'adversitat de l'època va ser un estímul perquè una generació de joves bascos i basques donés sortida a expressions que defensaven una veritable democràcia davant els límits que imposava el poder. Aquest sentiment de lluita va quedar resumit, el 1986, a 'Anarkherria', un text redactat entre ell i l'independentista àcrata fincat a París i ja desaparegut Mark Legasse. Vint-i-cinc anys després, Pascual, sociòleg i militant antimilitarista, ha actualitzat l'obra amb l'objectiu de reivindicar la unió dels pensaments 'abertzale' i anarquista com a pilars per a la construcció d'una Euskal Herria lliure, justa i igualitària.

Alex Romaguera
indirecta@setmanaridirecta.info

Quin llegat va deixar el moviment llibertari basc dels anys 80?

Una cultura antiautoritària i una manera d'entendre les relacions més desenfadada i creativa des del territori. Va ser una alenada d'aire fresc pel moviment polític de l'època i pels que han vingut després. Algunes pràctiques són filles d'aquell període?

Cada etapa ha creat els seus instruments a partir de la cultura sorgida a finals dels 70 en resposta a l'ofensiva dels poders fàctics de la transició. Aquell context va propiciar el replegament natural d'una generació que havíem crescut en un període convuls i que ja havíem participat en experiències com els Comitès Antinuclears o les plataformes veïnals.

“L'esperit alternatiu dels anys 80 esdevé central en les formes polítiques sorgides a posteriori”

La crisi de la transició va donar peu a la seva eclosió?

L'excés de control per part del poder va generar un collage format per grups d'agregació directa que van protagonitzar les lluites antimilitarista, ecologista i feminista o el rock radical. Una ruptura amb la candidesa de la cultura folk que aprofundeix en l'alternatiu i en l'esperit llibertari. Un esperit que serà central en les formes polítiques sorgides a posteriori, a més de projectar una cultura de la desmilitarització molt vigent.

L'oposició a les drogues també prové d'aquella etapa?

És clau arran de les successives entrades de droga (els anys 78, el període 79-83 i el 86), que marquen la batalla contra l'heroïna i altres substàncies que l'Estat utilitzava per dissuadir la dissidència crítica. Sense oblidar la presència de la Sida, contra la qual no hi havia mitjans de contenció. Aquesta dialèctica al voltant de la droga es va allargar i, amb el temps, es va vincular al dret al propi cos i a d'altres demandes. Molts d'aquests elements apareixen als moviments alternatius actuals.

Entre els fils de continuïtat també hi ha Kortatu, una referència fins i tot pel jovent que va néixer quan la banda ja s'havia dissolt...

És un grup paradigmàtic pel que va significar i perquè, quan va decidir transformar-se en Negu Gorriak, va inaugurar un nou temps. Representa el salt de l'analògic al digital i el pas d'ideologies tancades a noves maneres d'articular les lluites. També n'han quedat els *gaztetxes* i altres activitats que han revitalitzat tota mena d'espais.

La bandera pirata a les embarcacions de la Concha és una relíquia d'aquest passat irreverent?

És una manifestació de l'esperit dels pirates, que, en el marc de les festes de Donostia, dinamitzen un programa alternatiu i profundament alliberador. Defensen una forma creativa d'entendre l'oci i d'estimular la participació popular. Una filosofia que se sintetitza a *Anarkherria*.

'Anarkherria' serveix per donar un matis llibertari a la lluita independentista?

Hi ha militants *abertzales* que, des de la revolució de 1848, anticipaven una mirada de l'independentisme basc propra al romanticisme dels ideals socialistes. Ja parlàvem de concebre una Euskal Herria lliure en l'àmbit territorial,

però també en el social i personal. Després tenim el pes de la CNT, la derivació dels militants autònoms en la lluita contra la dictadura franquista o el nucli de marxistes revolucionaris que posen en marxa ETA. Aquestes experiències formen un fil ideològic que, al llarg de la història, construeix una forma antiautoritària d'actuar. Ho veurem, també, en els moviments assemblearis a les fàbriques i els pobles. En aquest sentit, *Anarkherria* explica que la lluita per l'autodeterminació d'Euskal Herria conté una dimensió llibertària.

L'esquerra 'abertzale' és el paradigma de tot plegat?

Actua de catalitzador i, arran de la fi d'ETA, això s'ha fet més evident. Aixopluga un conjunt d'inquietuds que comparteixen la idea de treballar per la independència des de perspectives diverses. Aquesta visió d'obrir espais solidaris i de combat democràtic fa que, en un *gaztetxe*, per exemple, hi siguin presents des de la lluita contra el Tren d'Alta Velocitat fins a la defensa de l'acos-

tament dels presos o la demanda de llibertat d'Arnaldo Otegi; reivindicacions assimilades per una mateixa base social.

Això fa que, en aquest magma independentista i d'esquerres, se sigui conscient de les perversions de l'Estat, tal com el coneixem en la seva forma moderna?

S'és conscient que un Estat és l'estructura encarregada d'administrar el bé públic i que el problema sorgeix quan se separa la decisió de les coses de la pròpia base que decideix. En el pla institucional, els municipis poden integrar eines de democràcia participativa, però no totes. Per això nosaltres defensem, més que un Estat, espais de decisió més comunitaris, on les persones siguin subjectes de dret.

L'horitzó és el 'Batzarre Nacional', com assenyalen a 'Anarkherria'?

És la confederació de *batzarres* o assemblees de participació que s'ocupen de gestionar els assumptes públics. Una mena de repúbliques basques, ja que entenem Euskal Herria com una realitat diversa, plural i solidària.

. LA COLUMNA

'Braburning'

June Fernandez
opinio@setmanaridirecta.info

Coincideixo amb la teoria queer en que, des de petites, se'ns imposen una sèrie de "pròtesis", la funció de les quals és remarcar la diferència sexual, recordar-nos que som dones i no homes. Des de petites, ens sentim encantades amb la vida de color rosa i volem ser princeses, ens emprovem talons, pintallavis i esmalt d'ungles de les nostres mares. Recordo com anhelava depilar-me i la il·lusió dels meus primers sostenidors, després d'anys estentada a usar *top* (malgrat no tenir tetes) i encara més anys en posar-me les dues peces del bikini a la platja (tot i que la meva família era nudista). Vaja, que mentre la feminitat era una imposició horribosa per a moltes nenes, a mi m'encantava sentir-me una doneta.

El que vull dir és que no estic en contra d'aquestes pròtesis sinó a favor de qüestionar-ne l'ús i, a partir d'aquí, fer el que ens vingui en gana. En concret, estic a favor d'usar les pròtesis un cop ens hem demostrat a nosaltres mateixes que no les necessitem.

Em conformo amb que ens preguntem perquè fem servir sostenidors i si ens ve de gust dur-los

La meva relació amb els sostenidors és la següent: els vaig començar a usar súper feliç amb 12 anys.; a partir dels 16 vaig començar a posar-me fàrcis; a partir dels 21, em vaig atrevir a no posar-me'ls amb les samarretes de tirants si quedava lleig; des de fa un parell d'anys, he començat a qüestionar-me el seu ús. Me'ls poso atenent a dos criteris: l'estètica i la comoditat.

Per cert, el nudisme, o almenys els *top-less*, són magistres per acceptar les nostres tetes i adonar-nos que al món n'hi ha de totes les mides, colors, consistències, formes... I que totes són maques.

Em conformo amb que ens preguntem perquè fem servir sostenidors i si ens ve de gust dur-los, que provem un dia a no dur-los, que eliminem del nostre cap i no acceptem missatges del nostre entorn del tipus que la que va marcant mugrons és que busca guerra. I si la qüestió és que ens encanten perquè són peces de roba precioses i miraculoses, doncs gaudim amb ells. Només dir que estaria bé poder triar. O, almenys, intentar-ho.